

HARDMETAL

VAN HALEN



VAN HALEN — WARNER BROTHERS

HEAVY METAL HARD ROCK POSTER MAGAZIN

HARDMETAL



METALLICA

METALLICA
MOTLEY
CRUE
OBITUARY

W. AXL ROSE



SEBASTIAN BACH



VAN HALEN
OZZY
OSBOURNE

MONSTERS OF ROCK '91



GODINA I, 30. SEPTEMBAR — 30. OKTOBAR 1991. BROJ 4

CENA 84 DINARA



INSIDE

Najnovije vesti i informacije 4

Ekskluzivno za HARD METAL,
Kirk Hammet i METALLICA 8

Dobili smo puno vaše pošte,
nešto i objavljujemo 14

Nova lica svetske produkcije:
OBITUARY & SUSIE HATTON 16

Al Pitrelli i njegova škola gitare
— četvrti deo 18

VAN HALEN imaju novu ploču,
proverite zašto 20

HARDMETAL Pool — izbor
čitalaca 22

Upoznajte ŠANK ROCK 24

HM bussines. Pirati i kako ih
steći 26

Castle Donington — Monsters
Of Rock, svi su tu 28

HARD METAL Festival bio, a na
njemu 44

Recenzije audio i video 52

LIVE Izveštaj — GUNS 'N'
ROSES!!! 48

Predstavljamo Vam domaće de-
mo-bendove 58

Na zahtev mnogih:
TESTAMENT 60

Kompletna istorija —
legendarni OZZY 64

● HARD METAL ● Heavy metal hard rock poster magazin ● mesecnik ● Izdaje: NISJP Dnevnik ● Direktori: Miroslav Karadžić ● Glavni i odgovorni urednik: Radovan Čolević ● Urednik izdanja: Konstantin Polzović ● Izvršni urednik: Jadranka Janković ● Grafički urednik: Iboja Tot ● Redakcija: Goran Nikolov, Obrad Škrbić, Aleksandar Polzović, Draško Janković ● Saradnici: Branimir Lokner, Bane Kerac, David Vartabedijan, Zvonko Đukić, Valentina Jović, Pascal Rogl ● Dopisnici iz inostranstva: Branislav Rašić (London), Al Pitrelli (New York) ● Adresa redakcije: HARD METAL, p.p. 70, 21000 Novi Sad, Yugoslavia. Telefoni: 021/624-148, 021/623-473. Telefax: 021/26-332. Predplata za 6 meseci 480 dinara. Ziro račun br. 65700-603-7711, sa naznakom »pretplata za HARD METAL ● Priprema i štampa: NISJP Dnevnik ●

Veliki Pozdrav svim fanovima!

Sa malim zakašnjenjem, ali ipak na vreme, pred Vama je još jedan produkt naše HARD METAL ekipe. Sigurno ste primetili da smo skuplji nego ranije. Verovatno ne moramo ni da Vam objašnjavamo kako to ne zavisi od nas jer su troškovi štampe, papira, distribucije i celokupne pripreme veoma porasli. Mi se i dalje trudimo da vam za cenu primerka ponudimo što bolji, kvalitetniji i aktuelniji sadržaj. Gotovo je sigurno da ćemo već od sledećeg broja moći da vas obradujemo i velikim posterima koje stalno tražite.

U skladu sa opštom situacijom, zbog već poznatih problema, imamo velikih komplikacija sa distribucijom našeg HARD METAL magazina.

Do nekih gradova uopšte ne možemo ni da stignemo, u drugim nas bojkotuju u trafikama a sa određenim brojem mesta nismo uopšte u kontaktu. Verujte da se zaista trudimo, koliko god je to u našoj moći da u svaki grad i manja mesta dopremimo bar minimalne količine primeraka. Opet vam ponavljamo da je naš sadržaj i kompletna koncepcija prilagođena svima i da se sa te strane nadamo da to neće negativno uticati na naš odnos i dalju saradnju. Svima onima koji neredovno kupuju HARD METAL kao najsigurniji način dobavljanja magazina preporučujemo šestomesečnu pretplatu.

Što se tiče sadržaja ovog broja, kao udarnu i najinteresantniju temu vam predstavljamo izveštaj sa Donington Festivala i opširan intervju jednog od glavnih aktera čitavog spektakla, Kirk Hammeta iz benda METALLICA. Posle naše dve promocije, u Beogradu i Novom Sadu, treću smo planirali da se održi u Puli, ali zbog teškoća organizacione prirode termin smo otkazali do daljnjeg. Trenutno radimo na prezentaciji našeg magazina i velikom koncertu koji bi se održao u Sarajevu. O svim detaljima čitaćete pblize u sledećem broju.

Veoma nam je drago što je postojanje i egzistiranje HARD METAL magazina počelo da utiče na to da su i drugi mediji i časopisi drugačije orijentacije polako startovali sa drugim tretmanom prema heavy metalu. Konačno postaje svima jasnije da je reč o veoma kvalitetnom i komercijalnom trendu koji je u svetu već duže vreme prihvaćen kao jedan od najunosnijih poslova u šou biznisu.

Negativno u toj stvari kod nas je to što pojedine redakcije pokušavaju maksimalno da eksploatišu najkomercijalnije heavy metal sadržaje a sve zarad i isključivo radi to bolje prodaje svojih izdanja i što veće finansijske dobiti. To uopšte ne bi bilo tragično da oni svojim neozbiljnim koncepcijama, netačnim i nepotpunim podacima ne utiču na pogrešno informisanje publike ne samo heavy opredeljenja, već i onih čitalaca koji su potencijalno zainteresovani za ovu oblast i sa velikom pažnjom i interesovanjem upijaju sve podatke i informacije dragocene za formiranje njihovog budućeg muzičkog ukusa.

No, s obzirom da je svaki početak težak, mi se nadamo da će vremenom heavy metal ući u sve sfere javnog života, pogotovo u medije.

Mi ćemo kao i uvek maksimalno nastojati da mu se pruži odgovarajući i adekvatni tretman kakav zasluži u svim sredstvima javnog informisanja. Kompletna redakcija HARD METAL — a i dalje stoji na raspolaganju svima vama koji ste za širenje i dalju afirmaciju heavy metala kao muzičkog pravca.

Još jedanput se zahvaljujemo svim našim čitaocima koji nas podržavaju u nastojanju da HARD METAL bude što bolji i kvalitetniji. Svi koji su zainteresovani za bilo kakav vid saradnje mogu i dalje slobodno da nam se javljaju.

Konstantin Polzović

NEWS



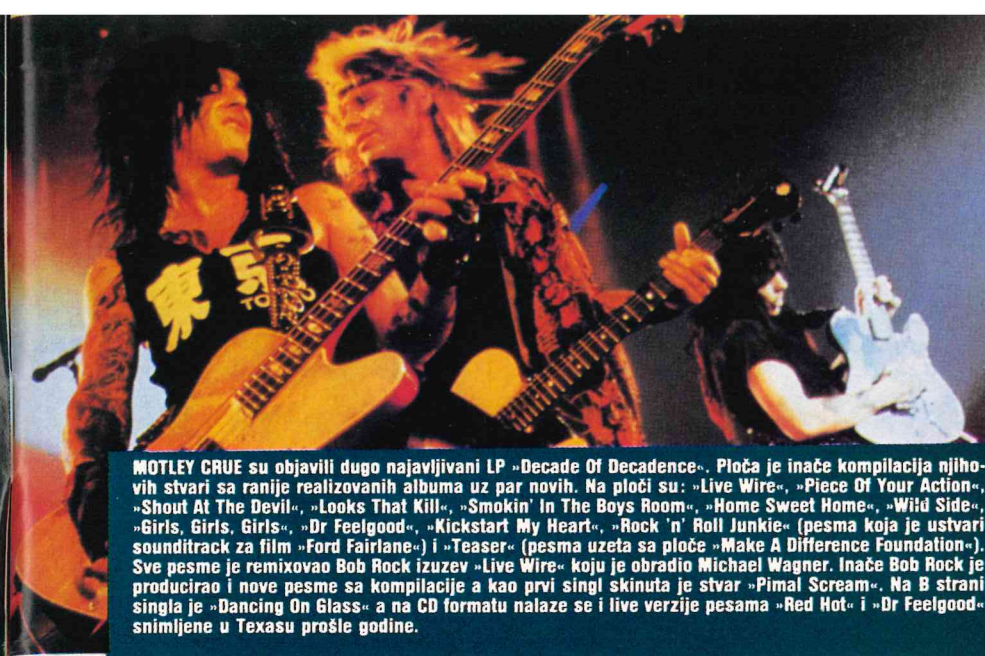
SLAYER će uskoro postati vlasnici duplog live albuma koji bi trebao objaviti Def American polovinom oktobra. Zanimljivo je da svaka ploča čini celinu za sebe a pojaviće se u paketu pod nazivom «Decade of Aggression». Album sadrži dvadeset i jednu stvar koje su snimljene tokom Clash Of The Titans turneje i Američkoj i Evropskoj, ili kako je sam Tom (Araya-basista i pevač SLAYERA) objasnio — «Snimljeni materijal je sa naša tri nastupa i to u Lakelandu, Florida predzadnje večeri američke Clash Of The Titans II turneje, zatim sa koncerta u San Benitu i sa nastupa u Wembley Areni prošle jeseni». Ploča «Decade Of Aggression» traje oko devedeset minuta a na njoj su sve uspešnije stvari ovog benda koji slavi deset godina zajedničkog rada. Izdvojene pesme su: «Hell Awaits», «The Antichrist», «War Ensemble», «South Of Heaven», «Reign In Blood», «Altar Of Sacrifice», «Jesus Savess», «Dead Skin Mask», «Seasons In The Abyss», «Mandatory Suicide», «Angel Of Death», «Black Magic», «Die By The Sword», «Spirits In Black», «Capt Of Sin», «Expendable Youth», «Born Of Fire», «Chemical Warfare», «Blood Red», «Post Mortem» i «Hell Spawn». Album je producirao Rick Rubin, pomogao mu je Brendan O'Brien a sve su nadgledali Tom Araya i gitarista Jeff Hanneman. Ploča će biti promovisana na live nastupima po Evropi tokom novembra kada će po Arayimim rečima odrediti «pet ili šest svirki».

Skoro potpuno zaboravljeni THE CULT odlučili su da nas podsete da i pored čestih personalnih promena još uvek postoje. Za kraj septembra ove godine najavili su novu ploču pod nazivom «Ceremony». Producent ploče je sve uspešniji Richie Zito (radio sa WHITE LION i TYKETTO), ploča sadrži jedanaest pesama a za prvi singl «Wild Hearted Son» na B strani je pesma «Indian» dok CD verzija istog singla sadrži i bonus pesmu «Red Jesus».

Kvartet iz San Franciska publici širom sveta poznat kao FAITH NO MORE uveliko radi materijal za novi studijski album. Ploču će kao i prošlu objaviti Slash/London records a producent je Matt Wallace. U međuvremenu momci iz benda snimili su video za pesmu «Surprise! You're Dead» koji će se uz snimak sa turneje po Južnoj Americi naći na ovoj FNM video kaseti.

Počevši zajedno sa svojim popularnijim kolegama GUNS N' ROSES, sleaze-glam rockeri FASTER PUS-SYCAT snimaju (već) svoj treći album. Snimaju u studiju u Los Angelesu, producent je John Jansen (radio je poslednji album CINDERELLE) a posao bi trebao biti završen do kraja septembra, kada bi članovi benda trebali da se odluče za desetak uspešnijih od ukupno 25 pesama koliko su napisali za ovaj album. Ploču će objaviti Elektra records.

HARD METAL 4



MOTLEY CRUE su objavili dugo najavljivani LP «Decade Of Decadence». Ploča je inače kompilacija njihovih stvari sa ranije realizovanih albuma uz par novih. Na ploči su: «Live Wire», «Piece Of Your Action», «Shout At The Devil», «Looks That Kill», «Smokin' In The Boys Room», «Home Sweet Home», «Wild Side», «Girls, Girls, Girls», «Dr Feelgood», «Kickstart My Heart», «Rock 'n' Roll Junkie» (pesma koja je ustvari soundtrack za film «Ford Fairlane») i «Teaser» (pesma uzeta sa ploče «Make A Difference Foundation»). Sve pesme je remixovao Bob Rock izuzev «Live Wire» koju je obradio Michael Wagner. Inače Bob Rock je producirao i nove pesme sa kompilacije a kao prvi singl skinuta je stvar «Pimal Scream». Na B strani singla je «Dancing On Glass» a na CD formatu nalaze se i live verzije pesama «Red Hot» i «Dr Feelgood» snimljene u Texasu prošle godine.

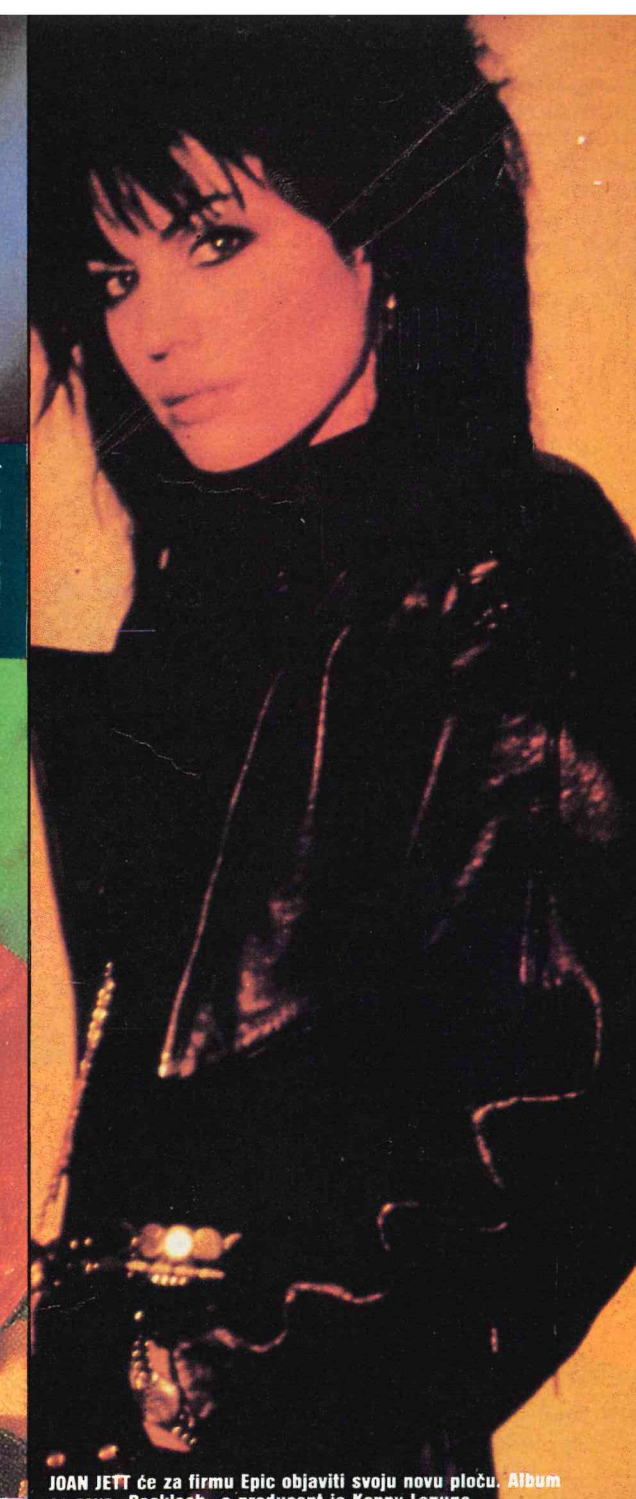


Firma Roadrunner Records krajem septembra realizovaće kompilacijski album najuspešnijih snimaka MERCYFUL FATE/KING DIAMOND pod nazivom «A Dangerous Meeting».



Najnovija vest! Posle izuzetno zapaženog nastupa na HARD METAL festivalu u Novom Sadu, skopjanski bend SANATORIUM je dobio više ponuda za realizaciju svog vinilskog prvenca. Da su u pitanju ozbiljne ponude i pregovori govori i to da su momci ovih dana (već!) završili snimanje svog dugometražnog materijala u luksuznim studijima RTV Skopja.

Na slici: SANATORIUM plus Boba i Kole iz HARD METAL-a, jutro posle neprospavane noći



JOAN JETT će za firmu Epic objaviti svoju novu ploču. Album se zove «Backlash» a producent je Kenny Laguna.

Novu ploču priprema i Švedski kvartet THE ELECTRIC BOYS. Svoj treći LP snimaju u Abbey Road Studiu u Londonu, ploča će se najverovatnije zvati «Groovus Maximus».

Svoju ranije najavljivanu novu ploču, grupa W.A.S.P. izbaci će na tržište tek početkom januara sledeće godine najverovatnije pod nazivom «Crimson Idol».

Američki bend TESLA izbaciće na tržište svoju novu «normalnu» ploču 16. septembra, objaviće ga Geffen/MCA. Ploču pod nazivom «Psychotic Supper» producirali su Steve Thomson i Michael Barbiero, bend će najverovatnije imati tokom novembra par nastupa po V. Britaniji da bi se kasnije kao support-bend pridružili SCORPIONSima na njihovoj Evropskoj turneji.

Nezvanično saznajemo (priča se) iz pouzdanih izvora da se Def LEPPARD i pored svih ne-
daća koje su ih snašle uskoro vraćaju na
svetsku scenu. Uz vest da snimaju novu plo-
ču neproverena informacija da su našli novog
gitaristu, čije se ime drži u tajnosti, kao i to
da će najverovatnije biti glavni bend (zvezde
večeri) na predstojećem Castle Donington
festivalu 1992 godine.



Na domaćoj sceni se malo toga dešava, pa stoga i malo vesti iz domaće radinosti. Ovim prilikom smo saznali da se posle dvo-
godišnje pauze i mnogih personalnih prome-
na aktivirao novosadski bend GRIVA. Nedavno
su završili snimanje svog četvrtog albuma
koji za sada nema naziv (verovatno će dobiti
ime po nekoj od pesama). Ploča sadrži devedeset
novih pesama od toga su tri balade a autor
materijala je Zlatko Karavija inače vođa benda
koji je potpuno u novoj postavi. Izdavač je
Megaton iz Novog Sada a ploča će se naći u
prodaji početkom oktobra.

Kanadski super bend RUSH ima novu plo-
ču. Atlantic je predvideo da je objavi počet-
kom septembra, pod nazivom "Roll The Bones"
a producent je Rupert Hine.

Nedavno smo saznali da se reaktivira ne-
kada veoma popularan sastav UFO. U sadaš-
njoj postavi u bendu su dva originalna člana
Phil Mog (vokal) i Pete Way (bas) kojima su
se pridružili manje poznati gitarista Laurence
Archer (ranije u RHODE ISLAND RED) i bubnjar
Clive Edwards (ex ELECTRIC SUN i WILD HOR-
SES). Novi studijski album UFO najavljuju za
oktobar uz saradnju sa poznatim producen-
tom sa ostrva Kit Woolvenom (radio sa D. Ja-
godama).

Neuništivi OZZY OSBOURNE, o kojem ćete
opširnije čitati u ovom broju HARD METALA,
ima novu ploču. Album koji će se najvero-
vatnije zvati "Say Hello 2 Heaven" snima se u
Los Angelesu a izlazak se očekuje početkom
oktobra. Uspeli smo da saznamo i nazive pe-
sama: "No More Tears" (stvar koja bi trebala
biti prvi singl), "Mr. Tinkerman", "I Don't
Wanna Change The World", "Mama, I'm Co-
ming Home", "Desire", "S.I.N.", "Zombie
Stomp" i "Road To Nowhere". To je inače prvi
album sa novim basistom Michael Inezom a
uz Ozzya bend čine i gitarista Zakk Wylde i
bubnjar Randy Castillo.

NUCLEAR ASSAULT su snimili novu ploču.
Album će izaći pod etiketom firme Under One
Flag krajem septembra, pod nazivom "Out Of
Order". Ploča sadrži deset pesama od kojih je
jedna obrada klasika grupe THE SWEET "Bal-
lroom Blitz".

Posle velikog povratka na scenu albu-
mom "Permanent Vacation" i još većeg uspe-
ha s pločom "Pump", AERISWITH početkom
septembra ulaze u Little Mountain studio u
Vankuveru da bi iza njega izašli tek kad sni-
me novu ploču. Ovo bi bio njihov četvrti al-
bum za Geffen Co. (iako su odučili sa je na-
puste) za koju ih veže ugovor. Producent je
ponevo Bruce Fairbairn za snimanje albuma
je predviđeno tri meseca a izlazak ploče
predviđen je za početak februara sledeće go-
dine.

Kralj death — doom metala Quorthon i dalje radi. Novi
materijal BATHORY je pri kraju a njegovo objavljivanje se
očekuje za mesec-dva. Album će najverovatnije imati sedam
stvari a evo i njihovih naziva: "Athem", "Blood And Iron",
"Bond Of Blood", "Through Blood By Thunder", "Twilight Of
The Gods", "To Enter Your Mountain", i "Under The Runes".
Na Isici je Quorthon.



Grupa DEMONIAC iz Beograda nedavno je završila snimanje svog prvog albuma čiji će naziv biti "Touch
The Wind". Evo i naziva pesama: "Commin Again", "No More Lies", "And After All", "Livin In Another Wor-
ld", "Touch The Wind", "Young And Proud", "Wings Of War" i "Total Thrash". Ploča i kasete će biti objavl-
jene u produkciji nezavisne etikete EXPLOSIVE do kraja ove godine. Svi DEMONIAC fanovi koji bi želeli da
kupe majice sa logotipom i crtežom DEMONIAC — Comin Again, mogu da ih poruče na adresu: EXPLOSI-
VE "za DEMONIAC" p.p. 70, 21000 Novi Sad. Cena majica sa poštarinom je 400 dinara.



Nije greška, ovo na slici
jeste CRIMSON GLORY
ali u nešto izmenjenoj
postavi i bez maski na
licu. Novi izgled i novi
image su rezultat nove
ploče "Strange And
Beautiful", pa sad kome
se sviđa.

METALLICA



KIRK HAMMETT

Najoriginalniji i najbolji heavy metal bend na svetu, METALLICA, izdala je nedavno svoj peti album i napravila pravu frku na svim top-listama širom sveta.

Ujeku njihovog trijumfa na Castle Donington festivalu i na samom početku evropske turneje, KIRK HAMMETT SE (dobrovoljno) našao u raliama JADRANKE JANKOVIĆ i ekskluzivno za »Hard Metal« objasnio zašto je omot i logo »Metallice« potpuno crni, koga se Hetfield najviše plaši kad ide da spava, čije su obrade ovog puta uradili, ko se tu »prodao«, a ko sluša rapp...
Zato uzmite par piva i sendviča, pustite »Enter Sandman«, zavalite se u fotelju i spremite na višesatno čitanje, jer ovo je jedan od onih blistavih, maturskih, istorijskih intervjua...

Nisam čestito ni kročila na »Heathrow« aerodrom, a već sam čula da su (skoro) svi Donington bendovi utripovali da su zvezde i da nikome neće davati intervjue — neće biti čak ni press-konferencija! Dok sam čekala prtljag, sa setom sam se prisećala dana kada su nas (rock novinare) Whitesnake, kao zvezde festivala, snabdevale »Preživeti Donington« torbicama u kojima su bili tamponi za uši, Jack Daniel's viski, kutija Marlboroa, mapa Doningtona... Tada je sedam sila bila najbolji prijatelj rock zvezdama, a danas se sve svelo na telohranitelje, helikoptere i privatne džetove... A kao svi su došli s ulice i žele da ostanu u kontaktu s publikom...

Moj londonski prijatelj su mi, već u kolima, pustili prvi Metallica singl sa novog albuma, »Enter Sandman«. Odahnula sam od olakšanja jer se, bar što se muzike tiče, Lars and co. još uvek nisu prodali. Zar je moguće da su i oni, nakon toliko godina iskrenosti, usvojili Guns N'Roses imidž nedodirljivih zvezda?

Taman kad' sam počela da venem od tuge što ću morati da se razočaram u jedan od svojih omiljenih bendova, telefon je zazvonio i Raša i ja smo se brzinom svetlosti uputili u velelepni, ekskluzivni hotel. Metallica nas je, kao i uvek, dočekala sa osmehom na usnama, a Lars (Ulrich — bubnjar), inače pasionirani skupljač svega što je ikada napisano o Metallici, odmah je dograbio »Hard Metal« i oduševljeno ga razgledao. Jason (Newsted — basista) se hvalio novom frizurom, a Kirk (Hammett — gitarista) je ličio na odbojlog Meksikanca zahvaljujući svojim novopuštenim brkovima. Sva trojica su zezala Jamesa (Hetfielda — pevača/gitaristu) zbog face koju je složio na posteru »Hard Metala« i ko zna dokle bi se mi tako zabavljali da nas menadžer nije opomenuo da je vreme za intervju. S obzirom da sam tokom ovih godina pričala sa svim članovima Metallice sem sa Kirkom, složili smo se da je rad na njega da priča za novine. Kirk, inače veoma stidljiva osoba, zamolio nas je da mu damo par minuta da se spremi za intervju, i čim je izašao iz sobe, ostali iz Metallice su mi brže-bolje dali »Idiot'ski priručnik za prodiranje u psihi Metallice«, ne bih li se ja »spremila za intervju«. U njemu je doslovce stajalo:

Pet pitanja koja nikada ne smeš da postaviš Metallici:

1. Kako se osećate kad' znate da ste na samom vrhu thrash metal scene?
2. Snimati ploču sa producentom Bobom Rockom isto je kao i prodati se, zar ne?
3. Kako možete da svirate heavy metal, kad znate da je to muško-šovinistička muzika?
4. Kad' ste zadnji put pročitali neku dobru knjigu i koju?

A Very Special Thanx To: Ian Grenfell, Lee Kavanagh, Kirk Hammett, Lars Ulrich, James Hetfield, Jason Newsted and Peter Mensch. We look forward to see you on tour guys!

TO THE READERS
OF HARD METAL!!
KIRK
METALLICA
'91

BACK IN BLACK

5. U čemu je poenta ovog benda?
Pet pitanja koja bi uvek trebalo da postaviš Metallici:

1. Kako se osećate kad' znate da ste na samom vrhu thrash metal scene?
2. Da li se Metallica oseća srećnom zbog svog prelaska iz krypto-nihilizma u neo-minimalizam?
3. Pa?
4. Da li Metallica svira tako glasno da bi nadjačala buku društva koje propada?
5. U čemu je poenta ovog benda?

Videvši da ovako nikada nećemo ni početi s intervjuem, menadžer je zamolio ostale da napuste sobu i dok sam vadila vokmen, Kirk je krajnje brižno zapitao: »Čoveče, kako je sad u Jugoslaviji? Svaki dan gledam televiziju i kosa mi se diže na glavi od nekih snimaka! Stvarno je žalosno da ljudi tako ginu!« Raša i ja mu ukratko objasnimo šta je i kako je, a Kirk će žalosno klimajući glavom: »Ja stvarno ne znam šta je to u ljudskom biću što ga tera da ratuje i ubija! Pogotovo mi je žao tih klinaca koji su tek postali punoletni, a već otišli u rat! Stvarno je besmisleno umirati! Znaš li da smo mi trebali da sviramo sa »Monsters Of Rock« ekipom u Beogradu i Zagrebu? Isuse, toliko smo se radovali što dolazimo u Jugoslaviju po prvi put i baš smo se spremali za taj koncert, a onda su došle vesti o borbama kod Vas i menidžment je iz bezbednosnih razloga otkazao te koncerte. Šta, dosta Jugoslovena će doći u Budimpeštu da nas gleda? (intervju je rađen 16. avgusta — prim. J. J.) Baš mi je drago, barem tamo da ih vidimo! Jebi ga, valjda će stvari krenuti nabolje, pa bi možda i došli kod vas na proleće, u okviru vlastite turneje... 'Ajd' da krenemo s intervjuom!

»DON'T TREAD ON ME«

* Omot vašeg albuma je potpuno crn, sa jedva vidljivom zmijom u desnom uglu. Album takođe nema ni ime... U čemu je fora?

Kirk — Znaš, u procesu izdavanja novog albuma imaš dve vrste posla — **interesantan i manje interesantan**. **Interesantan** deo posla je pisanje pesama i snimanje i produciranje istih, a **manje interesantan** je davanje imena albumu i traženje odgovarajućeg omota.

Svi u bednu smo bili prezasićeni današnjim omotima albuma, koji se prosto utrkuju u šarenilu, kiču i kao nekoj umetnosti. Niko od nas nije imao blage veze kako bi omot novog albuma trebao da izgleda; nismo imali **nikakav** koncert omota koji bi odgovarao celokupnom filingu na ploči! S druge strane, **nijedan** naziv za album nam se nije svidео, a pošto naziv ploče uslovljava njen omot i obrnuto, sve vreme smo stajali na »mrtvoj tački« i dani su tako prolazili...

Jednog jutra, **James** je došao na ideju da nazovemo album »Don't Tread On Me« (»Ne gazi me«) — taj naziv smo uzeli sa **zastave koja se koristila u revolucionarnom ratu i koja je imala zmiju u desnom uglu**. Zmiju smo zadržali, a od naziva odustali i ko zna kol'ko bi se još premišljali da **Larsu** jednostavno nije puk'o film, pa je rek'o: »Pošto je ovaj album neki povratak korenima i oslikava samu srž benda, nećemo mu davati nikakvo ime, već ćemo ga jednostavno izdati kao **Metallicu**. A pošto nema imena, nema ni omota — biće skroz crn i imaće samo zmiju u uglu!«

Svi smo se složili i **potpuno** eliminisali ime benda s omota, a onda su nam ljudi iz diskografske kuće objasnili da bi ipak **morali** da stavimo logotip benda i mi smo to i učinili, al' smo ga **ofarball u crno**, tako da se uopšte ni ne vidi! (smeh)

Kada je »crni« album izašao, nastala je opšta pometaња u medijima i svi su u tom omotu videli nekakvu »**skrivenu poruku**«, a poruke uopšte ni nema — cela poenta je u **jednostavnosti**! Mislim da smo ovog puta olakšali posao slušaocu, jer umesto da satima razgleda omot i čita »**Special Thanx**« listu, on se sada direktno usmerava na muziku i tekstove! A svi koji prate naš rad znaju da nam je **muzika** najvažnija!

* Da li ste bili pod nekom vrstom pritiska kada ste snimali »Metallicu«, s obzirom da je »... And Justice For All« bio vaš najkomercijalniji album do sada i svi su se pitali šta ćete sledeće uraditi?

Kirk — Mi nemamo onu vrstu komercijalnog pritiska jer nismo hit-singl bend kao što je npr. **Bon Jovi** ili **Mötley Crüe**, niti nam od dobrog singla zavisi prodaja albuma — ljudi koji kupuju naš album znaju da je to **album u pravom smislu** te reči, da je to ploča koju slušaš od **početka do kraja**! Mislim da se nikada nije desilo da je neko kupio naš album samo zato što je čuo jednu pesmu pa se napalio — ljudi su uvek kupovali »komplet« naših pesama tj. album.

Da budem iskren, mi ni u prošlosti nismo bili izloženi nekim većim pritiscima, jer smo uvek **najpre morali da zadovoljimo sebe**, pa tek onda **ljudе oko sebe i fanove**! Mi smo uvek pre bili izloženi onom ličnom, unutrašnjem pritisku tj. želji da budemo što

bolji i kvalitetniji, nego nekom spoljašnjem pritisku kao što su menidžment, komercijalnost, diskografska kuća, prodaja ploče... I onaj **unutrašnji** osećaj zadovoljstva i sreće nam je uvek bio važniji od vrištanja i aplauza **hiljada** ljudi oko nas!

»... AND JUSTICE FOR ALL!«

* Ovaj album mi zvuči kao logičan nastavak »Master Of Puppets« albuma — ima istu onu jačinu, žestinu i iskrenost!

Kirk — Apsolutno se slažem sa tobom! Štaviše, **ja prvi ističem da je ovaj album trebao da izađe nakon »Master Of Puppets« ploče**! To ne znači da plijum po »... And Justice For All«, jer je »Justice« morao da izađe onda kad' je izašao, da bi posle nje ga dobili ovako dobru ploču! Sva ta progresivnost i eksperimentisanje zvukom na »... And Justice For All« albumu bila je potrebna da bi mi izašli iz kalupa i da bi shvatili da možemo da radimo nešto i **van** onog klasičnog **Metallica** zvuka. I kad' smo shvatili da smo dostigli sve što smo hteli i mogli, vratili smo se na **stari put**.

Mislim da je za nas veoma važno da eksperimentišemo, jer mi smo bend koji se stalno menja, a menja se zato što se vrlo brzo zasiti onim što je već uradio! Kada danas gledam na »... And Justice For All« album, shvatam da je tu bilo nekog interesantnog sviranja, nekih dobrih pesama, ali u suštini je to bio veliki eksperiment sa drugim pesmama i »teškim« tekstovima...

* »Justice« je bio idealan za vreme u kojem je izašao!

Kirk — Slažem se! U to vreme smo tako razmišljali i pisali **takve** pesme. Međutim, da smo nastavili u takvom fazonu, »**Metallica**« bi izašla sa ukupno **dve pesme** — po jedna na svakoj strani albuma! (smeh) Mislim, **bili bi tako progresivni da bi se na kraju rasplinuli**!

Da se razumemo: **Larsu i Jamesu** bi najmanji problem bio da uzmu »**Justice**« prototip i napišu pesme od **deset** minuta! Uzeli bi **trideset** gitarskih rifova, poredali onako kako im se sviđa i dobili dugačku pesmu! Međutim, **prava je umetnost staviti sve najbolje elemente u pesmu od četiri minuta**! Tu se vidi kol'ko je neko »**pravi majstor**« i koliko je, u stvari, **kreativan**!

Jedino što nije valjalo na »... And Justice For All« albumu bio je zvuk i svi u bendu smo se složili da je »**Justice**« zvučao **tanko i mlako**... Zato smo s i trudili da na »**Metallici**« dobijemo širok, pun i moćan zvuk i mislim da smo uspeali u tome.

* **Za dobar zvuk je dobrim delom zaslužan i producent Bob Rock, zbog kojeg ste, od mnogih medija, dobili »mekano-komercijalnu« etiklu**...

Kirk — Dosta novinara nas je pljunulo zato što je čulo da nam je produkciju radio **Bob Rock (poznat po radu sa grupama Cult, Bon Jovi i Mötley Crüe — prim. J. J.)** i svi su očekivali da će nam album zvučati kao **Crüeov »Dr. Feelgood« ili Jovijev »New Jersey«**, a mi smo uzeli čoveka samo zato što je dobar producent i što je u stanju da nam nađe pravi zvuk! I meni je stvarno neshvatljivo kako jedan novinar, kao profesionalac, može da ima **predrasude** o nečijoj ploči **pre** nego što ju je uopšte čuo! A da je samo čuo naš novi album, shvatio bi da je on, u stvari, klasičan **Metallicin** album, samo sa mnogo čistijim i boljim zvukom!

Iako je **Bob Rock** radio sa mnogim mekanim i komercijalnim bendovima, on nije mogao bitnije da izmeni naš zvuk, jer je ušao u studio **tek nakon što su sve pesme bile gotove** i mogao je da utiče na bend samo sa **produkcijske** strane.

PEŠČANI ČOVEK ILI DŽIGI BAU?

* **Tekstovi na novom albumu mi se izuzetno sviđaju, jer su više lični i puni emocija**...

Kirk — Da, **James** se ovoga puta mnogo više otvorio — mislim da je sada u stanju da svoje lične emocije prikaže kroz muziku... Čak sam i ja bio iznenađen kad' sam čuo neke stihove, jer **James** nikada ne dolazi na probe sa kompletnim tekstovima, već smo sa delovima pesama.

* **James je ranije uvek pevao o nekom drugom i retko kad pisao tekstove u prvom licu, dok se reč »ja« sada pojavljuje skoro u svakoj pesmi**...

Kirk — **James** je uvek pevao o drugim osobama i njihovim iskustvima, dok je sad' počeo da peva o **višestitnom** bolu, mržnji ili zabludi. Upravo zbog tog ogoljavanja i iskrenosti, mislim da je »**Metallica**« njegovo remek-delo — **ovo su najbolji tekstovi koje je on ikada napisao**!

* **Kad već pričamo o stihovima, objasni mi šta znači reč »Sandman« — u bukvalnom prevodu to je »peščani čovek«, al' ne znam kakve on veze ima sa tekstom ove pesme?**!

Kirk — Da te **Lars** sad' čuje, izljubio bi te od sreće, jer ni on kao rođeni **Danac** nije znao šta znači



Photo: Ross Halfin/Phonogram

»**Sandman**«! (smeh) »**Peščani čovek**« je deo američkog folklor — kada deca idu da spavaju, roditelji im kažu da što pre zatvore oči, inače će doći »**peščani čovek**« i **sipati im pesak u oči**, pa će morati da zaspu! A kad se ujutro probude i nađu krmelje u očima, to su, kao, **ostaci peska**! (smeh)

* »**Sandman**« je, znači, neka vrsta džigi bau? Kirk — Nije tj. ne bi trebalo da bude, jer »**peščani čovek**« treba u stvari da ti pomogne da zaspiš! Pazi: kad' ne možeš da zaspiš, ti ne možeš ni da zatvoriš oči, je l'tako? E, a kad' ti neko sipa pesak u oči ti moraš da ih zatvoriš tj. zaspeš, što znači: »**peščani čovek**« ti dode umesto uspavanke! (ludi Ameri! — prim. J. J.)

* **Mislim da klincima to zvuči dosta zastrašujuće**!

Kirk — Da i **James** se slaže s tobom i zato je i napisao ovu pesmu. Umesto da se smire, klinci se, u stvari, uplaše i pitaju se: »Ko je taj »**peščani čovek**«? Je l' on **baba-roga** ili neki **zao monstrum**?« I poenta ove pesme je u tome da roditelji često (**nesvesno**) plaše dete i ne sanjaju kakve sve to **posledice** ostavlja na njega. Ti tek kad' **odrasteš** shvataš odakle potiču tvoji strahovi, a većina njih potiče upravo iz detinjstva.

Najcrnije je što niko od nas nije kapirao da većina ljudi širom sveta ne zna šta je »**Sandman**« — mi smo mislili da je on **Internacionalan**. Je l' vi u Jugi imate **Nosferatua**?

Raša — Imamo, samo što se on kod nas zove **Drakula**.

Kirk — E kad dodem u Jugu, moraću da odem u **Transilvaniju**!

* **Transilvanija ti je u Rumuniji, ali i to nije daleko od nas**.

Kirk — Svejedno gde je, moram tamo da odem! Jao, vidi, pričaju o **Daningtonu** na televiziji! Smern li ovo da pogledam?

* **Naravno da smeš**...

Kirk gleda **MTV** najavu za **Donington** i intervju sa **AC/DC** a zatim i **Axl Roseov** incident zbog upotrebe reči »crnja« na koncertima — smeje se, uz komentar »Ne znam šta mu je sve ovo trebalo!«, a zatim se okreće ka meni i izvinjava — »Nisam hteo da prekidam intervju, ali morao sam ovo da čujem — znaš i sama da smo svi u bendu još uvek **veliki fanovi** i još uvek skaćemo kad vidimo neki heavy bend na TV-u!«

NOTHING ELSE MATTERS

Kirk — Koja je tvoja omiljena pesma u albumu? * **Ne mogu da se odlučim između »Sad But True« i »Nothing Else Matters«**

Kirk — »**Sad But True**« ćemo svirati sutra na **Doningtonu**, zajedno sa »**Enter Sandman**«. Mislim da je naziv pesme (»**Žalosno, ali istinito**«) dosta star i da se često upotrebljava u svakodnevnom govoru. Ja obožavam ovu pesmu, jer je kratka, a »teška« i dok je sviram, osećam takvu **moć** u prstima! Jedan od najlepših i najsnažnijih momenata ove ploče je upravo završni deo pesme »**Sad But True**«, kad **James** vrišti »**And Your Lies, Alibis and Your Hate**...«

»**Nothing Else Matters**« ti se verovatno sviđa zato što je skoro balada i što ima sve te divne violine, čela, viole... **Bob Rock** (producent) je predložio da dodamo malo žičanih i drvenih instrumenata ne bi li dobili **bolju atmosferu** pesme i upoznao nas sa **Michaelom Kamenom**, koji je ranije radio orkestarske aranžmane za **Pink Floyd** (a i nedavno za **Queen's** — prim. J. J.). **Michael** je uzeo traku sa »**Nothing Else Matters**« numerom i vratio nam je nakon nedelju dana. Kad' smo je pustili, očekivali smo par violina tu i tamo, a onda shvatili da je čovek bukvalno angažovao **Londonski Simfonijski orkestar**! Možeš li to da zamisliš — **trideset violinista, čelista, basista svira našu »Nothing Else Matters**«!

U početku smo padali u frku misleći da je to previše, a onda priznali i sebi i njemu da to samo ulepšava pesmu i »**Nothing Else Matters**« je jedna od pesama u našoj karijeri na koju smo **izuzetno ponosni**!

* **Zahvaljujući dobroj prodaji »Justice« albuma i žestokoj promociji »One« video-spota, mnogi su došli do zaključka da ste se prodali**... Kirk — Da bih mogao da ti odgovorim na ovo pitanje, morao bih da znam šta većina podrazumeva pod pojmom »**prodati se**«. O. K. — snimili smo baladu, snimili video, izdali album. Zar to znači »**prodati se**«?! Zar nije **poenta albuma da ga što više ljudi čuje**? I šta bi mi trebali da uradimo da narod ne bi mislio da smo se prodali — **da sprečimo prodaju albuma**?! Da stavimo nalepnicu »**Nemojte da kupujete ovu ploču, jer mi ne želimo da pojedini fanovi poveruju da smo se prodali**!«?!

Mislim, kad bi se stalno opterećivali time šta će ko da misli, ne bismo nikada ni snimali albume! Zato se ja i trudim da ne razmišljam o tome, jer znam da je **Metallica** uvek bila, jeste i biće **veoma iskren bend**!

* **Kako uspevate da budete normalni i slavni?** Kirk — **Tajna** verovatno leži u činjenici da nismo bitno skrenuli s puta na kojem smo bili kao **underground bend**, nismo se bitno promenili! Svi **elementi koji su nam pomogli da postanemo »slavna Metallica«** još uvek se nalaze na svakom našem albumu.

Postoji mnogo faktora koji su uslovili ovaj uspeh — iskrenost, stalna prisutnost na heavy metal sceni, postojanost, sposobnost dobre svirke uživo... Ne znam, ja još uvek smatram da smo **jako, jako srećni** što smo svojom muzikom uspeali da zadovoljimo skoro sve ljude oko sebe! Mada, mislim da smo mi i **zaposlužili** sav taj uspeh, jer još uvek **jako puno i jako naporno** radimo i trudimo se da se održimo na svet-skoj muzičkoj sceni koja nije baš **nalvna**!

Sve što radimo — od snimanja ploča, snimanja spotova, davanja intervjua pa do foto-sešna — **radimo najbolje i najprofesionalnije** što možemo i trudimo se da što više pomognemo ljudima sa kojima radimo i da ne glumimo zvezde!

Na ovom albumu ima dosta dobrih, kratkih i pamtljivih pesama i dosta ljudi će ih smatrati komercijalnim, pa će tvrditi da se prodajemo. **A mi se stvarno ne prodajemo, već samo radimo ono što smo uvek radili i što još uvek želimo da radimo**!

»SVI U METALLICI SMO FANOVII!«

* **Interesantno je da ste još uvek u bliskoj vezi sa fanovima**... Kirk — Da, baš juče sam šetao ulicama **Londona** i naleteo na dva fana Italijana koji su mi tražili da im se potpišem na knjigu »**Kako svirati gitaru u 100 lekcija**«. Jedan od njih mi je rek'o da ga je sramota što mu se potpisujem baš na tu knjigu, jer on nema pojma sa gitarom a ja sam kao veliki gitarista. Odgovorio sam mu: »Čoveče, nemoj da te je sramota! Pa i ja sam do nedavno kupovao te knjige — **niko se naučen nije rodio**!« I kad smo već kod toga, gitaristi, nemojte da vas bude sramota da kupujete takve knjige — one su **veoma dobre** i mogu **puno** da vam pomognu! A ova vaša ideja o »gitaroskoj školi« je takođe **sajna** — ljudima je mnogo lakše kad' ih neko uči!

* **Tvoj bivši učitelj gitare, Satriani, rekao mi je da si jedan od najboljih, ali najstidljivijih gitarista današnjice**!

Kirk — Znaš, ja nikada nisam želeo da postanem jedan od onih gitaroskih »**bogova**«, niti sam želeo da se **izdvajam** od benda u gitarskom smislu! **Ceo moj fazon je u tome da sviram ono što najviše odgovara Metallici**.

Joe i ja smo veoma slični stavovima — obojica smo stidljivi i verujem da ima to'ko toga što je **nismo naučili**! Pored toga što je moj najveći učitelj, **Satch** je i moj jako dobar prijatelj — znamo se već **devet** godina! (oduševljena faca — prim. J. J.)

Ne znam... Možda ću jednog dana izdati solo-album i ljudi će tada početi da me tretiraju kao gitar-heroja, ali za sada sebe doživljavam **samo kao člana Metallice**.

Mislim... Mi nismo neke nedodirljive ličnosti kao što je npr. **W. Axl Rose** — mi smo obema nogama čvrsto na zemlji! I kad' god postoji opasnost da odlepimo, mi se jednostavno setimo činjenice da smo nekada i mi bili fanovi. U stvari, kad' malo bolje razmislim, **shvatila da smo svi u Metallici još uvek fanovi**! I to veliki! (smeh)

* **Da, ali npr. Anthrax koji vam je '86 bio predgrupa, sad' je totalno »odlepio« i otiš'o u neke čudne vode**...

Kirk — Da, znam šta hoćeš da kažeš... Iako je **Scott (Ian — gitarista i gazda Anthraxa)** moj najbolji prijatelj, čak ni ja nisam više veliki **Anthrax** fan kao što sam nekada bio! Ne znam šta im se to desilo pa ne zvuče više kao nekada... Mada, sviđa mi se ova »**Killer B's**« ploča!

* **Kad' već pričamo o bendovima kojima ste pomogli — da li se ponekad osećate, na izvestan način, krivim što je svet pun idiotskih speed bendova čija muzika ne služi ničemu?**

Kirk — Pa, osećam se i ponosnim i krivim za procvat nekih speed bendova! Osećam se ponosnim zbog bendova koji idu napred i daju kvalitet, kao što je npr. **Sepultura** koja je uzela naše korene, progresirala na njima i dobila savremenu i kvalitetnu muziku. I meni će uvek biti **drago** kada čujem da su **Max and co.** uspeili!

S druge strane, **osećam se krivim zbog bendova koji se zabavljaju s satanizmom i čija je muzika obična gomila buke**! Ima bendova koji su tako **bezobrazno** maznuli neke naše stvari iz 1985. godine i nisu u stanju čak ni dobro da ih odsviraju! Ti ljudi samo kopiraju jedni druge i time prave **zatroven krug loše muzike**! I sasvim je logično da oni ne rade ništa pametno i njihova muzika **stvarno nema svrhe**! Dok bend kao **Sepultura** itekako ima šta da ponudi publici i zato i uspeva!



Photo: Ross Halfin/Phonogram

Ono što mnogi speed bendovi ne shvataju je da treba slušati i druge vrste muzike sem heavy metala i speed metala, da bi iz njih crpeo inspiraciju za vlastite pesme! To je jedan od razloga što pišemo ovako dobru muziku: svi u Metallici slušamo različite vrste muzike!

* Šta ti konkretno slušaš danas, a šta ostali u bendu?

Kirk — Svida mi se bend Nirvana, oni su iz Sietla, zatim Mudhoney, Alice In Chains, Jan's Addiction, Sonic Youth, Fishbone, Neil Young (smeh), Sly And The Family Stone... Dosta slušam i rap.

Lars je prestao da se izjašnjava šta sluša otkako ga je pola novinara okrivilo za reujedinjenje NWOBHM bendova, dok James voli Slayer, Ministry, Armoured Saint, Metal Church, a ponekad bogami i Laibach... Čini mi se da sam ga juče čuo kako slu-

ša muziku iz filma »The Good, The Bad And The Ugly«, a Jason sluša sve što mu padne ruke — uglavnom stare hard i heavy bendove...

»SO WHAT?!«

★ Jeste li opet snimili neke cover verzije za B strane singla?

Kirk — Jesmo i to dve. Prva je »Killing Time« od NWOBHM (Novi talas britanskog heavy metala — prim. J.J.) benda Sweet Savage, u kojem je ranije svirao gitaristu Vivian Campbell. Tu pesmu sviramo već dugo vremena i čini mi se da je možete naći na par piratskih albuma. Međutim, da ne bi maltretirali uši lošim zvukom, sačekajte da zvanično izdamo »Killing Time« — siguran sam da će vam se svideti!

Druga obrada je »So What?« od starog punk benda Anti Nowhere League i...

★ Postoji priča o tome da je Lars najpre sugerisao tu pesmu grupi Guns N'Roses...

Kirk — Da, postoji priča, al' ja stvarno ne znam zašto Lars to! ko spominje Guns N'Roses, kad smo mi oduvek želeli da uradimo tu pesmu?! Jednostavno, Duff (McKagan — basista) je zamolio Larsa da mu pomogne u odabiranju starih punk pesama, jer su Guns N'Roses imali nameru da izdaju EP sa obradama velikih punk hitova. Lars mu je predložio neke pesme od Misfits, UK Subs i Anti Nowhere League.

Dva meseca kasnije, pred sam početak snimanja »Metallice«, naleteli smo na Duffa i Lars ga je pitao da li su snimili »So What?«. Duff je odgovorio da nisu, jer nisu mogli da nađu njihovu ploču i Lars je ta-

man zinuo da mu kaže gde će je naći, kad' se udario po glavi i konačno ukapirao: Zašto bi on davao ideje Guns N'Roses, kad mi možemo da je snimimo za B stranu budućeg singla? E, to ti je cela priča i stvarno ne znam zašto su svi toliko opsednuti Guns N'Roses?!

★ Zahvaljujući vama, Misfits su postali veliki... Kirk — Misfits su stvarno veliki bend! Ako slušaš njihov drugi album, koji je izašao početkom 1983. godine, videćeš da su pesme na njemu podjednako dobre, ako ne i brže od »Kill 'Em All«. Ljudi misle da smo mi bili prvi koji su zaskirali tako brzo, ali nismo — Misfits su bili pre nas! A mi ih zaista nismo kopirali!

★ Kad krećete na evropsku turneju?

Kirk — Sviramo na »Monsters Of Rock« koncertima širom Evrope sve do 25. septembra '91, al' to ne računamo kao turneju, već samo kao zagrevanje za nju. Tokom oktobra radimo promociju »Metallice« po medijima, a u novembru počinjemo svetsku turneju nastupima u Americi. Što znači da ćemo u Evropi biti... u proleće 1992. godine! Poseban akcenat stavićemo na koncerte u Istočnoj Evropi, a ako se stvari u Jugoslaviji budu do tada smirile, eto nas i kod vas!

★ Ko će vam biti predgrupa?

Kirk — Još uvek ne znamo — hteli smo Sepulturu, al' ona je već završila evrpsku turneju. Postoji i ideja da uopšte i nemamo predgrupu, već da sviramo mautske koncerte — znaš ono: od »Kill 'Em All«, preko »Whiplash« i »Battery«, s osvrtom na »One« pa do »Through The Never« — sve dok James ne promukne, a nama otpadnu ruke! (smeh) Ali, neka to za sada ostane tajna!

Jebi ga, ako ništa drugo, a ono ovog puta barem ne moramo da brinemo da li će nam jebena statua (pravde iz »Justice« — prim. J.J.) pasti na glavu il' povrediti nekoga u publici!

★ Malopre si mi rekao da se Metallica nikada ne zadovoljava onim što radi. Dokle ćete tako?

Kirk — Ne znam! (smeh) Ponekad izludujem sam sebe ovim bendom. Često se pitam da li sam stvarno zadovoljan onim što radim u Metallici... Ponekad se oduševim našim pesmama i koncertima, ponekad mi se smuč i Metallica i sve u njoj... Znaš kako je: ovaj bend postoji već deset godina i sasvim je normalno da svakog od nas s vremena na vreme uhvati »žuta minuta«! Ali, sve dok budemo pravili dobre albume, dotle ćemo i trajati!

Super-ekskluzivno: Jadranka Janković

HARD METAL 12.



Photo: Branislav Rašić

13. HARD METAL

METALLICA NAGRAĐUJE!

Kao i uvek, opet vas nagrađujemo! Novi CD Metallicnog novog albuma samo čeka na vas! Ukoliko želite da postanete ponosam vlasnik-ca ovog kompakta, popunite kupon i odgovorite na pitanje: **Kako se zove prvi singl koji je skinut s novog albuma Metallice?** Odgovore šaljite na adresu: »Hard Metal«, P.P. 90, 11 000 Beograd, s obaveznom naznakom »Good Guys Wear Black!«. Držimo vam fige!

METALLICA KUPON

Ime i prezime _____

Adresa _____

Mesto _____

Odgovor _____



Bok!

Odičan ste časopis i bila sam oduševljena kada sam u drugom broju vidjela **Slayer**. Samo, kritizirala bih **Jadranku** i preporučila joj da malo manje **sere**, jer dobro poznajem **Slayer** i metal časopise iz Švabije.

Polu stvari koje je ona napisala su **prepisane** iz »Metal Hammera«, samo u drugačijem redosledu! Sve je istina što je napisala, ali svi sve to već znamo, zar ne? Zar ne bi ti **Jadranka** mogla otići jednom lično do **Toma** i stvarno razgovarati s njim? Možda si ga vidjela na kojem koncertu i spikalas s njim, ali ipak si dosta toga preuveličala i prepisala iz drugih časopisa! Znam da mi **nećeš** odgovoriti!

Zagrebnčanka



Čao!

Ja, u principu, nemam nameru da se pravdam ni tebi ni drugima za ono što **nisam** uradila! Intervju sa **Tom Arayom** je napravljen na **Slayerovoj** nedavnoj turneji i sve što je objavljeno skinuto je sa kasete tj. bukvalno prenešeno onako kako je on rekao.

E sad, ako si ti nešto slično pročitala u »**Hammeru**«, to samo svedoči da zvezde stalno pričaju istu priču, samo **drugim** novinarima. Normalno je da će svaki novinar postaviti (skoro) isto pitanje o npr. novom albumu i da će **Araya** isto odgovoriti, jer on ne menja stavove od čoveka do čoveka!

A ja stvarno nisam kriva što ostali muzički časopisi praktikuju »resavsku školu« iz »**Brava**«, »**Hammera**« i sl., pa narod više nikome ništa ne veruje! Ako te autogram benda, njihova slika sa mnom ili »**Hard Metalom**« i nagradna igra ne mogu ubediti u originalnost teksta, ja ti tu stvarno ne mogu pomoći!

Zato prestani da budeš ljubomorna i ako želiš originalnija pitanja, sastavi ih i pošalji mi — vrlo rado ću ih postaviti nekoj od tvojih omiljenih zvezda!

Jadranka

Zdravo!

»**Hard Metal**« je skroz OK i neću vas hvaliti, već malo kritizirati. Sjećam se da je **Jadranka**, dok je radila u »**Čao**«, znala odgovarat na pisma čitalaca i pomagat' im. No, kako to više ne radi, čini mi se da misli da je ona to **prevazišla** i kao da se malo **umislila**!

Iskreno se nadam da nisam u pravu i da će mi ona, bez obzira na to odakle sam, odgovoriti!

P.S. Da li će »**Hard Metal**« i dalje pristizati u **Hrvatsku** uprkos svojoj situaciji?

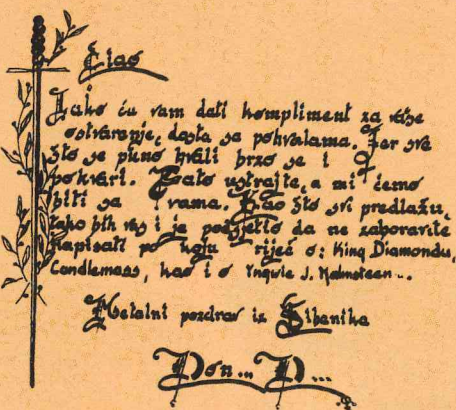
Irena, Split

Draga Irena,

Ja ne delim ljude na **Srbe** i **Hrvate**, već na **dobre** i **loše** i uvek ću odgovoriti na **svačije** pismo, bez obzira **odakle** ono stiglo.

Ja jesam odgovarala na pisma čitalaca dok sam radila u listu »**Čao**«, ali mi je onda bivši urednik **oduzeo** rubriku i počeo **sâm** da odgovara na pisma, a istovremeno **naredio** da se sva moja pošta **baca**. U takvim uslovima, normalno je da nisam mogla da odgovaram na vaša pisma jer ona **a) nikada nisu ni stizala u moje ruke** b) i da **jesu**, odgovori mi ne bi bili objavljeni.

Upravo zbog takvog nekorektnog i neprofesionalnog odnosa sam i napustila list »**Čao**« i trudim



se da kroz »**Hard Metal**« ispravim sve one greške koje su učinjene **protiv** moje volje.

I ti, i svi drugi čitaoci »**Hard Metala**« možete slobodno da pišete i meni i ostalima iz redakcije i postavite bilo kakva pitanja — ukoliko bude više takvih pisama, pokrenućemo rubriku u kojoj ćemo samo odgovarati na vaša pitanja i pomagati vam!

Mi se svim silama trudimo da se list prodaje **svuda** u **Jugoslaviji**, ali to ne zavisi samo od nas, već i od dobre volje određene republike. Kol'ko znamo, »**Hard Metal**« se još uvek prodaje u **Hrvatskoj**, a ako želiš da sigurno dobiješ syaki broj, jednostavno se **pretplati** na magazin! Detalje za pretplatu ćeš naći u zadnjem delu »**HM**«-a.

Jadranka

Živeo **HARD METAL**!

Kad sam čuo na radio-emisiji »Hard i heavy special« da će izaći metal časopis bio sam oduševljen. Nisam očekivao da će magazin biti tako dobar.

Želeo bih da i dalje poklanjate nalepnice i da postavite sa nagradnim igrama. Da pored malih dajete i velike postere speed i thrash grupa. Želeo bih da u rubrici »Tekstovi pesama« štampate pesme »Dead Embryonic Cells« SEPULTURE i »Am i Evil« DIAMOND HEAD (METALLICE). Želeo bih da u sledećim brojevima vidim svoje omiljene: TESTAMENT, ANTHRAX, KREATOR i IRON MAIDEN. Budite i dalje tako dobri. Read **HARD METAL** or die!

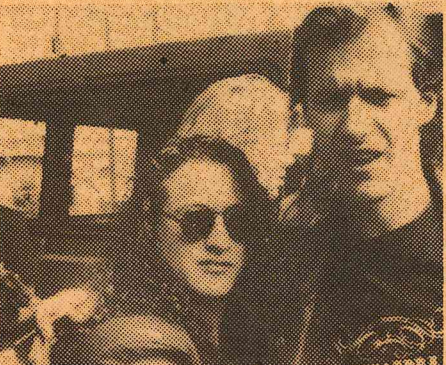
The Prisoners — Kikinda, Abi i Zoka

AVE CAREVI, MORITURI TEXSALUTANT...

Pre svega, svaka vam čast za ideju o ovom časopisu. Bilo je krajnje vreme. Četa koja uređuje list jes' mala, ali je odabrana. Svaka čast Bobi, Goranu, Jadranci i Koletu i svima ostalim koji su već sad zadužili uživaoca metala u Jugi.

Nešto o samom listu:

— Po izgledu i kvalitetu hartije ostavlja iza sebe veliki broj listova (raznih tematika) koji izlaze kod nas.



Na slici vidite **Ryche** fana **Paju** i gitaristu **Michaela Wiltona**. Ukoliko i vi imate fotku sa svojim **HM** idolom, pošaljite nam je — objavićemo je!

— Za svaku pohvalu je i grafička opremljenost lista (Bra'o Crni! op. ured.)

— Iako slušam nešto žešću muziku (METALLICA, MEGADETH, SLAYER...) mislim da su ravnomerno zastupljeni svi muzički pravci metala.

— Takođe je dobro što ste jedan deo lista ostavili na raspolaganju domaćim bendovima i novim snagama YU metal scene.

PREDLOZI:

— Pored liste LP — ija, na osnovu glasova čitalaca, trebalo bi da imate i listu singlova.

— U rubrici recenzije običaj je u ostalim listovima da se uz recenziran album pojave i ocene svih kritičara i tako za svaku objavljenu recenziju postoji srednja ocena mišljenja svih kritičara.

— Kole! Oće li skoro katalog za **EXPLOSIVE**?

U nadi da istrajete i nastavite u velikom stilu, pa da za koju godinu proslavimo izlazak stotog broja **HARD METALA**. Pozdravlja vas

Sam Jo from Kraljevo City.

Hello **HARD METAL**!

Puno pozdrava iz ovih dana kišovitog Zagreba. Htela bih samo da pozdravim sve u redakciji (pogotovo muški deo) i da vam zaželim sve najbolje. Izdržite u nastojanju afirmisanja heavy metala u ova krizna vremena.

Gorana, ZGB

Uh, stvarno ste super. Potrudite se ako je moguće da organizujete koncerte u svim krajevima zemlje, a ne samo u Novom Sadu i Beogradu. Lepo je što saradujete sa grupama iz cele Juge i što im pomazete bez obzira na politička sranja. Kole! — pokušaj da pomogneš grupi **SARCASM** da snime ploču!

Jole Adnanović

Magazin vam je super, ali... Pa gde je **HARD CORE**? Znam da ga ne vole svi metalci, ali dajte malo... Ima gomila hc grupa koje vole da slušaju i metalci. Potrudite se malo po tom pitanju. Zašto ne recenzirate i fanzine? Objavite adrese gde u Jugi mogu da se kupe **HC** ploče.

Sarajevo Ultra Hard Corovac

Pozdrav svim metalcima i naravno redakciji »**Hard Metala**«!

Pišu vam dvije frendice, koje svaki dan sa nestrpljenjem očekuju novi broj »**Hard Metala**«. Vi ste stvarno fenomenalni. Upućujemo vam sve pohvale što postoje. U broju tri su nam se najviše svideli intervjui, a voljele bi da nešto više čitamo o grupama kao što su: **KING DIAMOND**, **VENOM**, **BATHORY** i njima sličnim. Imamo i jednu želju, pošto ovi poster

Hello,

magazin je super. Napokon nešto i za nas metalece. Napišite nešto o grupama **Sodom**, **Exorder**, **Death**... Sastavio sam i moju top listu.

Srećno!

Đeka, Šabac



HARD METAL 14.



baš ne zadovoljavaju naše zahtjeve, bilo bi dobro da objavljujete superplakate, onda bi ste bili bolji od »**Metal Hammera**«. Za sada toliko. Svi metalci su uz vas. Puno pozdrava od

ZYX i **Sandre** iz **Zadra**!

Zdravo svima u redakciji!

Trećim brojem ste dokazali da ste najbolji list u celom Suncčevom sistemu. Malu zamerku stavljam na kašnjenje trećeg broja, ali ste se sadržajem iskopili za taj mali greh. Učinili biste pravu stvar kada bi u sledećem broju napisali nešto o heavy-metal bogovima — grupi **IRON MAIDEN**! Za sledeće brojeve mogli biste uzeti u obzir **Alice Cooper**a i **TWISTED SISTER**.

GOD BLESS YOU ALL! **Slaviša** iz **Knjaževca**

Vi ste famozni!! Novi **KERRANG**!!

Mislim da bi trebalo da objavljujete i riječi malo »starijih« pjesama... Volio bi da čitam intervjue od **Cinderelle** i **Bathory**. Sampa tako nastavite!!

LEO iz **Splita**

Hello, **Hard Metal**!

All the best to you and your readers! Kao prvo da vam čestitam na pokretanju ovako dobrog časopisa, a i sve ste bolji iz broja u broj. Javljam vam se i sa predlogom da objavite bar neke od adresa sledećih grupa: **METALLICA**, **WARRANT**, **QUEENSRYCHE**, **OZZY OSBURN** & **IRON MAIDEN** (posebno adresu **Dave Murraya**).

Puno pozdrava od vašeg vjernog čitaoca **Bernarda** iz **Prijedora**

Čao svima koji se bore za opstanak »**Hard Metala**«!

Stvar vam je stvarno super! Srce je htelo da mi stane kole sam brzo čitala članak o **GUNS N' ROSES**. Oni će stvarno jednog dana biti legende. Ali sam poludela kad sam pročitala u rubrici »**Fan Mail**« da **ONAJ** »teški« metalac govori o njima i o **SKID ROW** da su fuckin'. Pa slušaj ti »teški« metalcu: kad o tvojim »teškim« grupama budu napisali sve najbolje i kad budeš pročitao da je neko ikad napisao da su te tvoje grupe u ovom trenutku **NAJVEĆI** rock n roll bendovi na svetu, tek onda možeš da kažeš za bilo koga da je fuckin! Volela bih da

15. HARD METAL

u rubrici **SONGS** napišete reči pesme »**You Could Be Mine**« od **G N'R**.

Živeli **METALCI**!

Hy, metal maniaci!

Zaista sam presretan što je **Juga** dobila ne-avy list. Napokon će mnogo drmoglavača da se smiri i uzme u ruke »**Hard Metal**«. Radim to i ja, no ponekad me iznevjerite. Što k vragu furate taj **MEGADETH** i **SEPULTURU**, ko neke bog zna kakve zvezde. Samo da ti kažem da bi mnogo više volio da čitam o **WHITESNAKE**, **RATT** i, naravno, potpuno zaobidjeni **D. JAGO-DAMA**. Daj čoveče, ubaci u taj »**Hard Metal**« malo glama i sweets...

MAC, **Mursko Središće**

HM-u

Prvi put se valjam redakciji vašeg lista, koji je zaista izuzetan. Volim trash, death, black metal i u idućem broju želim intervju i poster **VENOM** ili **EXODUS**. Nastavite tako.

Voli vas **Tanja**, **Bogdanci**

Hi!

Kupujem vaš list od prvog broja a treći je najbolji do sada. Slušam pretežno najvatreniji hm (**SEPULTURA**, **METALLICA**, **SODOM**, **D.R.I.**, **KREATOR**...) Voleo bih da u jednom od sledećih brojeva ugledam **FAITH NO MORE**, a dobro bi došao i **SODOM**. Vaš list je nešto najbolje u ovoj zemlji, »Čao« je **SHIT**! Voleo bi kada bi bilo **HARD METAL** top-liste na TV. Nadam se da moje pismo neće završiti u kanti.

Novica iz **Lazarevca**

Zdravo svima redom!

Javljam se iz radničke Zenice u kojoj imamo metala na pretek. Mislim na željezaru »**Zenica**«, ali tek sad imamo pravi metal-časopis, a mislim da je bilo krajnje vreme. Časopis je rijetko dobar, svi smo oduševljeni kako posterima tako i tekstovima, a izbor nije mogao biti bolji. Zato ga kupujemo svi redom. Sve ovo pišem zato da metalci cijele Jugoslavije znaju da i **Zenica** ima solidnu ekipu metalaca koji se i dalje, i pored nekih teškoća, uporno bore za ono što najviše vole a to je **HEAVY METAL**. Naravno da imamo i spidera, trešera korera, grindera i bogami i svitera. Ali je bitno da smo svi zajedno i da nas veže ljubav prema muzici i, naravno, jedinom pravom časopisu »**Hard**



Metalu«. Na kraju, primite puno pozdrava u ime zeničkih metalaca od najvećeg metalca u Zenici koji se slučajno zove:

Nedžad Agić NEČKO

Pozdrav omiljenom časopisu!

Ovdje u **Rijeci** smo s nestrpljenjem čekali na treći broj **Hard Metala** i čekanje se isplatilo. Treći broj je fantastičan! Imam nekoliko predloga: sve kupone za nagradne igre objavite na posebnom listu, jer nemam srca parati ovakav časopis. Takođe, mislim da bi bilo dobro da objavljujete više postera u sredini. Evo i mojih predloga za tekstove pesama: **I. MAIDEN** »The Number Of The Beast«, **METALLICA** »Seek & Destroy«, **OVERKILL** »Evil Never Dies«. I još nešto. Ne daj bože da budete kao »Čao heavy metal«, jer taj časopis sa metalom nema veze.

Gardalt, **Rijeka**

Pozdrav redakciji!

List vam je super. Dosta nam je raznih sranja što »Čao« objavljuje. Vi ste jedini metal časopis za nas... Nastojte da dovedete neke strane bendove u Jugu. Želeli bismo da **Hard Metal** izlazi 2 x mesečno, a mogli biste u svakom broju objavljivati po jedan veliki poster (**Speed-Trash**) bendova. Pokušajte da prenesete svoje delovanje na TV.

Puno pozdrava od trashera iz **Novog Slankamena**.

Čao svima!

Pozdrav izuzetnoj redakciji ovog našeg **No 1** ilustriranog magazina, a i pozdrav svim obožavaocima hm, tj. »**Hard Metala**«... stvarno. Da li je moguće da se i jugo-štampan »probudila« dok tajfun urlajuće heavy-metal strasti blešti svetskim pozornicama. Mi nismo imali, sem nešto grupica (**DIVLJE JAGODE**), baš ništa od ove umetnosti... To je ohrabrujuća vest i dobar gest. Za fenomenalne kolor-postere zanimljive intervjue i druge informacije puno vam se i sa velikim oduševljenjem zahvaljuju i podrškom vas ohrabruju svi metalci iz **Žablja**, a posebno

Lewis, **Alice** & **Panca**

P.S. Objavite reči pesme »**Masterrs Of Puppets**« od **METALLICE**

Zdravo!

Pri izlasku prvog broja »**Hard Metal**« magazina učinilo mi se da je zabuna u dostavi. Pretstavljala sam da je magazin zalutao iz druge zemlje. Ali mjesec dana kasnije evo i drugog broja. Mislim u sebi ima Boga... Želim vam samo izreći moje oduševljenje za prva tri broja ovog izvanrednog mjesečnika (nadam se da će preći u tjednik, pa onda svaki dan drugi broj). Za sada ste najbolji u Jugi. Nadam se da vam kvalitet neće pasti. Izvanredno kvalitetni tekstovi, intervjui i sve ostalo je prvoklasno...

»**Kraš**« metalka iz **Bihaća**



DEATHRASH METAL —

Pojavu speed/thrash metala početkom osamdesetih niko nije uzimao za ozbiljno. Prvi album RAVEN i VENOM obilovali su mračnim tekstovima i agresivnim tempom. Po inerciji, prvenstveno zbog istoimenog albuma VENOM, pravac u koji su svrstane te grupe nazvan je «black metal». Objašnjenje za to je nađeno u morbidnim temama kojima su se bavili tekstovi.

Tu je došlo i do malih nesuglasica, jer su i grupe tipa IRON MAIDEN po toj nomenklaturi tako tretirane (zbog tekstova).

Jasna formacija novog muzičkog pravca unutar heavy metala počela je da se ocrtava 1983. Tako su svetlost dana ugledali albumi «KILL EM ALL» METALLICE a nešto kasnije i «SHOW NO MERCY» SLAYER. To su bila prva tiražnija izdanja koja su u osnovi nosila sve adute današnjeg speed i thrash metala. Uz ova dva benda, nešto posle i EXODUS, ANTHRAX i MEGADETH, novi stil je definitivno rođen. Na veliko iznenađenje poklonika klasičnih oblika heavy metala, novi pravac je, i pored izuzetne komercijalizacije termina heavy metal (zahvaljujući bendovima tipa BON JOVI, DEF LEPPARD, EUROPE...), sticao svakim danom sve više i više poklonika.

Dotada, gomila bendova sličnog opredeljenja, dugogodišnji garažni sastavi dobijaju priliku zahvaljujući činjenici da tzv. opozicija heavy metala, speed, thrash i (nešto kasnije smišljen) death metal postaju pravi hit na tržištu a led je konačno probila METALLICA svojim milionskim tiražima. Tad svima postaje jasno da je u pitanju ostvarenje potpuno novog muzičkog pravca. Završetak devedesetih podelio je speed/thrash metal na nekoliko frakcija. Tu su power, death, black (još uvek), doom, grind — core...

Ne postoji jasno objašnjenje šta je šta, to jest koji bend gde pripada, tako da mogućnost isključivog grupisanja sastava prepuštamo čitaocima. Po zvuku bi

grupe mogle da se podele na sastave koji svoj speed/thrash zasnivaju na virtuosnom instrumentalizmu, baziranom na klasičnom heavyju i čvrstim rifovima. To su DEATH ANGLE, MEGADETH, ANNIHILATOR, METAL CHURCH, ARMORED SAINT... Nešto čvršći i agresivniji sound imaju standardne speed/thrash grupe tipa SLAYER, TESTAMENT, OVERKILL, VENOM, KREATOR, SODOM...

Mislim da bi terminu death metala najviše odgovarali sastavi prilično neobičnih koncepcija kao što su BATHORY, CELTIC FROST (raniji opus), CORONER i slično. Dolazimo konačno i do najmlađeg, najekstremnijeg, najagresivnijeg i trenutno najpopularnijeg pravca pod nazivom deathrash. To postoji oko dve-tri godine, a tu spadaju bendovi kao što su: MORBID ANGEL, SEPULTURA, OBITUARY, ENTOMBED, NAPALM DEATH (zadnji album), BOLT THROWER, DEATH... I kod nas je ovaj pravac veoma popularan, a jedna o prvih afirmisanih grupa su beogradski BLOODBATH.

Vratimo se na prethodne redove. Kao najtipičnije sastave za deathrash izdvojimo SEPULTURU i OBITUARY. Pošto smo u prvim pisali u prošlom broju, pokušaćemo da vam predstavimo OBITUARY.

Centralna baza priče o gore navedenim sastavima je Tampa, grad u Floridi i čuveni «Morrisound Studios», gde većina ovih bendova snima svoje materijale. Centralni čovek, po meni već istorijska ličnost, producent je pod imenom SCOTT BURNS. On svojim radom i specifičnim zvukom koji daje bendovima koje producira sigurno je jedan od najzaslužnijih za standardne deathrash koji se danas poštuje. Nabrojaćemo samo poznatije albume koje je producirao i mixovao i sve će vam biti jasno: SEPULTURA — «BENEATH THE REMAINS», «ARISE», DEATH — sva četiri albuma, OBITUARY — «CAUSE OF DEATH» i «SLOWLY WE ROT», NAPALM DEATH — «HARMONY CORRUPTION», a pomagao je pri radu



OBITUARY

na oba MORBID ANGEL albuma. Novi bend oko kojeg radi zove se MELEVOLENT CREATION i stilski je veoma blizak prethodno nabrojanim.

Dakle, i OBITUARY su takođe pod producerskom palicom Scotta Burnsa, te je i to razlog za veoma veliku sličnost sa SEPULTUROM. OBITUARY sačinjavaju: TREVOR PERES — ritam gitara, JOHN TARDY — vokal, DONALD TARDY — bubnjevi, FRANK WATKINS — bas i JAMES MURPHY — solo gitara. Muzika im je potpuno u DEATH/SEPULTURA fazonu. Imaju snimljena dva albuma i to: «SLOWLY WE ROT» (90.) i «CAUSE OF DEATH» (91.). Samo prva trojica nabrojanih članova su iz originalne postave. Evropska publika baš nije imala prilike da vidi i čuje OBITUARY uživo, jer su ove godine prvi put nastupali na našem kontinentu sa svega nekoliko koncerata na nekim manjim festivalima.

OBITUARY su klasičan deathrash sastav, poštujući standarde kao što su žestoki ritam, agresivan zvuk i imidž. Omot za «Cause Of Death» je izuzetno lep, radio ga je MICHAEL R. WHEELAN, isti tip koji je nacrtao i «ARISE». Sve u svemu, za OBITUARY imamo puno lepih reči, oba albuma su izuzetno kvalitetna, ne bih posebno izdvajao stvari, osim možda vrlo zanimljive verzije obrade starog CELTIC FROST hita «CIRCLE OF THE TYRANTS», koja se nalazi na drugom albumu. Izdavača obe ploče je ROADRACER RECORDS, a evo i adrese na koju možete da pišete momcima iz OBITUARY: OBITUARY, P. O. Box 527, Brandon, FL 33509.

Još jedanput bi hteo da vam skrenem pažnju na bitan momenat: ne postoji jasna klasifikacija po kojoj bi grupe tačno mogle da se podele po podgrupama speed/thrash metala. Izneseni podaci i raspodela je individualno mišljenje autora teksta, koje se zasniva na dugogodišnjem detaljnom proučavanju ove scene.

Konstantin Polzović



SUSIE HATTON

Uz vest o Susie Hatton u prošlom broju nedostajala je jedna stvar. Njena fotografija. Zato u ovom broju objavljujemo slajdove koje ranije niste imali prilike da vidite. U pomenutoj vesti napisali smo da je plavuša, što se sad može i videti, a sem što je vlasnica lepe plave kose, Susie ima i body and soul (što će reći i telo i dušu). «Body and Soul» je sasvim slučajno i naziv njenog debi albuma koji se od nedavno prodaje u Americi i Evropi. Susie je do prve ploče došla relativno brzo i to zahvaljujući prvenstveno svom izgledu i glasu pa i pesmama ali verovatno i činjenici da se intenzivno druži sa pevačem grupe POISON Bret Michaelsom. Njih dvoje su jednostavno iskoristili svoj talent, ušli u studio i... «Bret i ja smo sve pesme uradili zajedno» kaže Susie ali nismo odmah tražili diskografa da se to objavi. Više smo se brinuli o umetničkoj vrednosti pesama nego o poslovnoj strani ovog što radimo. Na primer uopšte nismo imali dovoljno novca, snimali smo u terminima od dva do šest sati posle ponoći da bi potrošili što manje para. Ali nije sve u novcu, uložili smo mnogo truda i emocija u svoj rad.

Neposredno posle kompletiranja demo-snimaka, Hatton potpisuje ugovor o snimanju ploče i odlazi u «veliki» studio. Nešto kasnije objavljen je njen debi pod nazivom koji joj u potpunosti odgovara «Body and Soul», sa ploče je skinut i prvi singl, pesma sa pop melodijom «Blue Monday». Susie Hatton svoj uspeh i ploču doživljava ovako: «Jedna stvar koja se meni sviđa a tiče se ovog albuma je to da su pesme pune osećanja i

emocija. Za mene je mnogo važno i da ta osećanja dopru do slušaoca. A raditi sa Bretom je bilo zaista divno, ovo mu je bilo prvi put da je radio i kao producent. Dosta smo toga naučili jedan od drugog i mislim da smo oboje veoma ponosni na svoj rad». A kako i ne bi, (pogotovo Bret).

GORAN



SUSIE HATTON — WARNER BROTHERS

Figura ① C dur
E frigijski modus

Figura ② E FRIGIJSKI MODUS
POLUSTEPEN

Figura ③ INTERVAL
TERCE C-DURA

Figura ④ INTERVAL
KVINTE D-moll-a

Figura ⑤ L> TON G1S 12 A HARMONSKOG MOLA

PRSTOR:
E FRIGIJSKI MODUS

12 13 15 12 14 15 12 14 15 12 14 12 13 15 12

8 9 10 7 9 10 8 10 12 8 10 12

E FRIGIJSKI MODUS (POVIŠENA TERCA)

12 13 15 12 14 15 12 14 15 13 14 12 13 15 12

7 8 11 7 9 10 7 9 10 8 10 12 8 10 12

GUITAR SCHOOL

by AL PITRELLI

Ovog meseca nastavićemo sa proučavanjem modalne teorije. Međutim, pre nego što predem na njena objašnjenja, želeo bih da odgovorim na neka od vaših pitanja. Pretpostavljam da su mnogi od vas čuli da ne sviram više sa Alliceom Cooperom. Ja mu želim puno sreće i uspeha sa novom pločom na kojoj sam, nažalost, samo delimično učestvovao.

Tokom proteklih meseci, snimao sam ploče i išao na turneju sa zvezdama kao što su Taylor Dayne, T.M. Stevens, Marika, Henry Lee Summer i Donny Osmond. Takođe sam svirao na novoj ploči See Shidera (ex Twisted Sister) i tadašnjoj turneji grupe Great White.

Naime, gitarista grupe Great White Mark Kendall se razboleo tokom juna i jula i umesto da otkáže turneju, Tony Montanna ne pozvao i zamolio da zamenim Marka. S obzirom da smo se momci iz Grupe Great White i ja sprijateljili prošle godine, kada su Tony and co. bili predgrupa Alliceu Cooperu na Trash turneji, bio mi je više nego zadovoljstvo da zamenim Marka. Mark je dobro i odmara se kod kuće u Los Angelesu, a kada ovaj broj bude izašao u prodaju, Mark će se već oporaviti i nastaviti da svira sa svojim bendom, dok ću ja biti kod kuće u New Yorku i dovršavati ploču Dee Shidera. Mogu vam reći da je Great White sjajan bend i da mi je jako drago što sam svirao sa njima.

Novi bend Dee Shidera zove se Widow Maker i ovo je jedna od najboljih i najžešćih ploča koje je ikada snimio. Snimao sam je zajedno sa sešim bubnjarom Joeom Francom i basistom Markom Russellom. Ne znam šta će budućnost doneti Shideru, ali znam da je ova ploča fantastična.

Smatram da je cela poenta ovog mog objašnjenja šta radim i s kim sviram u tome da vam pokažem koliko je važno biti dobro kotiran, školovan muzičar. Ploče i turneje na kojima sam svirao su muzički različite do krajnjih granica. Jedino što menjam je ton kojeg koristim i moj melodijski pristup pesmi koju sviram. Naravno, neću upotrebiti isti solo i za T.M. Stevensa i za Henry Lee Summera. Melodijski pristup i ton su različiti, ali pravila koja koristim su uvek ista. Molim vas da uvek imate na umu da teorija koju vam objašnjavam može da bude primenjena u svim muzičkim formama i da nikada ne trebate da budete vezani samo za jedan stil.

Zapamtite: nemojte pokušavati da budete "gospodari svih stilova", jer ćete se "razleteti na sve strane" i svaki stil će zvučati kao jedva uvežban. Mislim da je bolje koristiti elemente različitih stilova i time svoju svirku učiniti interesantnijom i originalnijom.

E sad je vreme da nastavimo sa našom teorijom o modusima. Ovog puta govorićemo o frigijskom modusu. Frigijski modus se naziva trećim modusom (vidi figuru br. 1). On počinje na trećem stepenu durske skale i ima sasvim drugi zvuk od ostalih modusa zbog polustepena između prvog i drugog stepena (vidi figuru br. 2).

Postoje tri glavna pristupa frigijskom modusu. Prvi je, naravno, glavni pristup. Upotrebom frigijskog tonaliteta imamo različitu polaznu tačku, u duru kao treći ton durske skale (figura br. 3), a u mollu kao peti ton mollske skale (vidi figuru br. 4).

Primer frigijskog modusa najbolje se vidi u solu pesme "Out In The Fields" od Gary Moorea (za one koji ne znaju, pesma se nalazi na "Run For Cover" albumu). Ova pesma je u D-moll tonalitetu (paralela F-dura) i solo melodija je bazirana oko tona A, što je polazna tačka frigijskog modusa u D-mollu. A je treći stepen u F-duru, pa tako dobijen frigijski modus deluje na svom paralelnom (D-moll) tonalitetu. Imajte na umu da se svaki od modusa o kojima smo do sada raspravljali može upotrebiti i u duru i u mollu.

Sledeći primer pristupa frigijskom modusu najbolje se može primetiti kod neoklasičnih gitarista. Mi uzimamo treći stepen frigijskog modusa i povišemo ga za polustepen. Ovo je isti tonalitet kao u harmonskoj mollskoj lestvici (vidi figuru br. 5).

Povišavanjem trećeg stepena E frigijskog modusa, dobićete povišen ton G (Gis) koji je takođe povišeni sedmi stupanj (ili vodica — prim D.J.) u A harmonskom mollu. Ova pravila mogu zbunjivati u A-moll lestvici, pa ćemo zato upotrebljavati A frigijski modus. Sada je A frigijski modus izveden iz F-dur skale koja sadrži snizilicu B. U A-mollu, snizilica B će stvarati interval male sekunde koja ne zvuči lepo. Najbolji primer kojeg mogu da vam dam je solo pesme "Little Dreamer" sa prvog albuma Van Helena. Pesma je u H-moll tonalitetu gde Eddie svira elemente iz H-frigijskog modusa. Učenje pravila je sjajan put za početak vašeg muzičkog obrazovanja. Srećno i vidimo se sledećeg meseca!

Adresu na koju možete da mi pišete znate:

Al Pitrelli
Jesse's Gang Productions
P.O. Box 1064
East Northport, N.Y. 11731 0543
U.S.A.

Prevod i transkripcija: Draško Janković

Photo: Duile Van Gogh

Van Halen

Dugo čekani novi materijal VAN HALENA nedavno se pojavio na svetskoj muzičkoj pijaci. Ploča »For Unlawful Carnal Knowledge« ili skraćeno »F.U.C.K.« izašla je bez velike pompe i halabuke, ali sudeći po onome što se sa nje može čuti, prašina će se svakako dići.

Get The

F.U.C.K. OUT

Moje društvo, pa i ja sa njima, u ovu muziku ušli smo u vreme ekspanzije heavy-metala, početkom osamdesetih. Tada su popularni bendovi (bar na ovim prostorima) bili AC/DC, SAXON, JUDAS PRIEST... Kakve to veze ima sa VAN HALEN? Možda i nema, ali je činjenica da se njima u to vreme (ovde) malo ko bavio, tako da smo ih otkrili sa malim zakašnjenjem. Iz »objektivnih i subjektivnih« razloga za njih sam počeo da se interesujem par godina kasnije. Čuvši tada **Edie Van Halena** kako svira »iščašeni« »Eruption«, došao sam do zaključka da to nije »običan« gitarista, a da bend u kome svira nije ni nalik tadašnjim heavy-bendovima.

Oformljeni daleke 1974. bend čine braća **Edward i Alex Van Halen**, (gitarista i bubnjar, poreklom iz Holandije) kojima se pridružuju **Michael Anthony** (basista) i **David Lee Roth** (pevač). Na prvu ploču čekali su relativno dugo. Tek posle četiri godine sviranja po najmračnijim rupama Los Angelesa (tada svirajući pored svojih stvari i pesme SCORPIONSA), kalifornijski kvartet debituje pločom nazvanom kao i bend »Van Halen«. Sa muzikom koju sviraju i David Lee Rothom kao frontmenom, grupa VAN HALEN nije mogla biti nezapažena. Uz kasnije sve bolje ploče i sve otkaćeniji image i propratne detalje (četiri bas bubnja, neobično išarana gitara), koji u stvari nisu bitni, u Americi su već tada ('81/'82) bili megazvezde.

»Halenomania« je uveliko trajala a da je ostatak sveta (bar veći deo) bio imun. U to vreme praćeni neverovatnom histerijom u Americi, specijalizovani magazini birali su ih za najbend, Edie za najgitaristu (nekoliko godina uzastopno), Davea za najpevača itd. Sva ta priznanja i popularnost zaintrigirali su mnoge mlade ljude kojima je cilj bio da postanu rock-zvezde. To se odrazilo prvenstveno na tadašnje američke bendove, a



VAN HALEN — diskografija:

1. »Van Halen« (1978)
2. »Van Halen II« (1979)
3. »Woman And Children First« (1980)
4. »Fair Warning« (1981)
5. »Diver Down« (1982)
6. »1984« (1984)
7. »5150« (1986)
8. »OU812« (1988)
9. »For Unlawful Carnal Knowledge« (1991)

VAN HALEN — video:

- »Live Without A Net« (1987)

kasnije su počele da se pojavljuju i nove grupe koje su predstavljale uspele ili neuspele kopije VAN HALENA, a ljudi iz tih bendova su sami priznavali da su im uzori Dave i Edie.

Dok u Americi doživljavaju veliki uspeh, mada i sami poreklom Evropljani, Alex i Edie retko su gosti starog kontinenta. Tako tek 1982. godine, u vreme turneje sa »Diver Down« albumom, imaju veću medijsku podršku i u Evropi (tada su nastupili i na festivalu italijanske kancone u San Remu). Međutim, kulminacija uspešne karijere grupe VAN HALEN, kako u Evropi tako i u Americi, dolazi nešto kasnije, u godini koja je za njih zaista bila presudna.

Ljudi iz benda, tada još uvek vešto skrivajući međusobna trvenja, ulaze u studio da bi snimili svoj do sada najbolje podavani album (ne računajući novi). Ploča je nazvana po ključnoj godini za prošlu deceniju (po Orvelu) »1984«. Na toj ploči Edie je na »velika vrata« uveo klavijature i sint u svoje pesme (svi znamo za veliki hit sa te ploče »Jump«) pokazavši da (eto) ume i to da svira. Ta godina je u potpunosti bila njihova. Nisu silazili sa naslovnih strana, Daveove intervjue smo nalazili i u magazinima koji nemaju veze s muzikom, sve je bilo predodređeno njihovom velikom uspehu. Rezultat svega toga je da se ploča »1984« za kratko vreme prodala u nekih šest miliona kopija (tiraž je kasnije povećan), ali je idila dosta kratko trajala. Taj uspeh nije mogao da smiri duhove.

Posle odradene Američke turneje, US-festivala i jedne od retkih Evropskih svirki na »Monsters Of Rock '84« (sa AC/DC, OZZYEM, MOTLEY CRUE...), procurila je vest o razlazu dva ključna čoveka u bendu, Ediea i Rotha. Naravno, s obzirom da se znalo ko je šef, ono što je usledilo moglo se i očekivati. David Lee Roth je jednostavno izbačen ili, kako je sam kasnije pričao, otišao je iz benda. Bilo šta da je istina, tek usledile su neumesne izjave sa obe strane, pomenimo samo onu Edievu: »Dave ume samo da vrišti, nama je potreban pevač«. Možda je to i tačno, ali tako nije govorio u vreme ranijih uspeha sa tim istim Davidom. Da li je taj potez bio pravi, pokazaće vreme i događaji koji će uslediti.

David Lee Roth je okupio bend i nastavlja karijeru u sličnom okruženju (Vai). VAN HALEN takođe nastavlja sa radom, a na mesto glavnog vokala dolazi, nama tada malo poznati, »red rocker« **Sammy Hagar**. U Americi je vest da je novi pevač V. H. Sammy Hagar, koji je do tada imao manje-više uspešnu solo-karijeru, primljena sa nemalim čuđenjem. U novinama su se pojavljivali naslovi poput »Novi bend VAN HAGAR« i tome slično, međutim to se nije desilo. VAN HALEN je ostao VAN HALEN, a Sammy Hagar se oprostio od solo-karijere (mada je kasnije, 1987. godine, objavio solo-album »When The Hammer Falls«).

Šta je ko dobio a šta izgubio ovim pregrupisavanjem? Grupa VAN HALEN dolaskom novog frontmena dobila je ne samo veoma dobrog pevača, već i odličnog gitaristu, što je u slučaju »Edie-klavijaturista« veoma bitno, na live nastupima su mnogo bolji. S druge strane, odlaskom D. Lee Rotha izgubili su sve ono što je on donosio. Možda ne briljantan pevač, ali svakako dobar showman, D.L.R. je iz VAN HALEN »odneo« sa sobom svu spontanost u nastupu. I on sam je bio zaštitni znak benda, niko nije mogao ni zamisliti neki budući V.H. bez Davea.

Prva ploča sa Sammym, nazvana po šifri američkih policajaca za mentalno obolele kriminalce, »5150« je to i pokazala. Sve je perfektno urađeno, ali... Ljudi naviknuti da sa V.H. ploča slušaju sasvim drugačije stvari, nisu zagrizli, iako je album obilovao dobrim pesmama (»Why Can't This Be Love«, »Dreams«). Za to vreme David likuje i smeši se sa omota »Eat 'em And Smile« albuma. Slična stvar u nešto gorij varijanti desila se i sa sledećim albumom, iz 1988. godine, pod nazivom »OU812«. Nešto ranije, braći Van Halen umire otac koji je i sam bio muzičar (svirao je klarinet) i verovatno imao dosta uticaja na njih (pesma sa te ploče »Mine All Mine« njemu je posvećena). Međutim, to ne može biti razlog za neubedljiv sound sa ploče koja uz dva hit-singla »When It's Love« i »Feels So Good« prolazi skoro potpuno nezapaženo. Recept preuzet sa prethodnog albuma nije mogao da prođe.

To su vremenoma i na sreću shvatili i u VAN HALENU, pa je novi album »F.U.C.K.« na putu da postane jedan od »legendarnih«. Zvuk sa ploče je mnogo čvršći, a i obiluje dobrim pesmama. Uz hit singl »Pounce«, tu su »Run Around«, »Pleasure Dome«, »In 'n' Out«. Sa novom pločom će sigurno povratiti poverenje starih fanova i pridobiti nove, još jednom su pokazali svoj neosporan kvalitet i dokazali da svojom muzikom pomeraju heavy-standarde (ako ih je i bilo kad je ovaj bend u pitanju). Posle preslušavanja ploče »F.U.C.K.«, utisak koji ostaje je da su mnogi u ovom poslu (čast izuzecima) puki amateri, a i nisu smeli sebi da dozvole još jedan prosečan album. Ipak su oni VAN HALEN, i bez David Lee Rotha, i na to će se svi morati navići.

GORAN NIKOLOV



HARD METAL 20.



21. HARD METAL

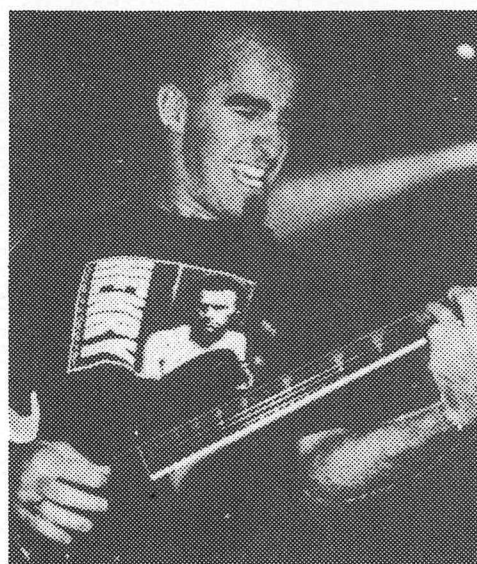


HARD METAL POLL '91

Najdraži naši metalci i metalke, došlo je vreme da pokažemo šta znamo! Umesto da se nerviramo što su naše ljubimce istisnuli Madonna i New Kids On The Block, mi sada, po prvi put u istoriji jugoslovenskog metala, možemo da biramo najmetalnijeg pevača, najmetalniju grupu, najseksepilnijeg metalca...

Pogodili ste — reč je o klasičnom izboru ko je najbolji u 1991. godini, s tim što se ovog puta izbor odnosi samo na METALCE! Namerno smo ga pokrenuli par meseci ranije da bi smo imali dovoljno vremena da sve vaše kupone unesemo u kompjuter i da bismo dobili prave pobednike!

A znate šta je u svemu tome najlepše? Najlepše je to što su naše (tajne) odaje pune compact discova, majica, video-ka-

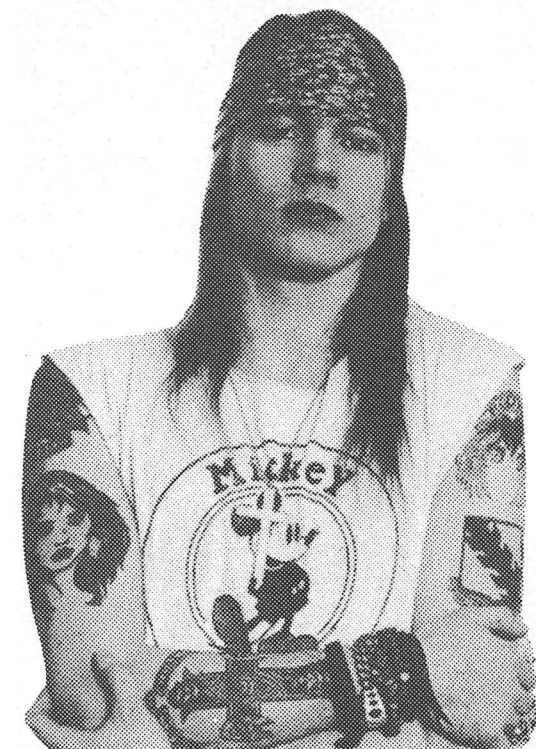


sete, trzalica, palica, prišivača, autograma, bok-stejdževa i svih ostalih lepih i retkih stvari koje nigde ne možete da nađete! I sve čekaju samo na vas!

Ovog puta ne morate da odgovarate ni na kakva pitanja — dovoljno je samo da popunite ovaj list tj. da glasate za svoje ljubimce i time automatski dobijate šansu da osvojite neku od vrednih nagrada! Ne zaboravite da imate pravo da glasate ko'ko god puta hoćete — ovakav kupon ćemo objavljivati sve do decembra, a što više kupona pošaljete — imate više šansi da dobijete ono što ste oduvek želeli!

Zato olovke u ruke i dajte da vidimo ko je »zakon« za ovu godinu — Metallica, Guns N'Roses, Faith No More ili Skid Row? Mi nestrpljivo čekamo vaše glasove, a vi nam javite ako vam bilo šta nije jasno — tu smo da vam pomognemo!

Popunjene kupone možete slati na adresu: »Hard Metal«, p.p. 90, 11000 Beograd. Pomozite nam da izaberemo najbolje! Srećno!



Ime i prezime _____

Ulica i broj _____

Mesto _____

Starost: _____ godina.

Najmetalniji bend _____
 Najmetalniji pevač _____
 Najmetalniji gitarista _____
 Najmetalniji basista _____
 Najmetalniji klavijaturista _____
 Najmetalniji bubnjar _____
 Album godine _____
 Pesma godine _____
 Video-spo 1 godine _____
 Producent godine _____
 Menadžer godine _____
 Najmetalnija diskografska kuća _____
 Najmetalnija pevačica _____
 Najmetalniji par _____
 Najmetalniji koncert _____
 Najmetalniji magazin _____
 Frontmen godine _____
 Lajavac godine _____
 Najseksepilniji metalac _____
 Najseksepilnija metalka _____
 Najmetalniji demo-bend _____
 Promašaj godine _____
 Najkosatiji metalac _____
 Najčelaviji metalac _____
 Najukusnije obučen metalac _____
 Najlošije obučen metalac _____
 Najmetalniji scenski nastup _____
 Najoriginalniji metal bend _____
 Najneoriginalniji metal bend _____
 U »Hard Metalu« bih želeo da čitam o _____
 I gledam postere grupe _____

ŠANK ROCK

N e s i u š a j t e p o l i t i č a r e!

Jugoslovenska scena, kakva takva, ipak (još uvek?) postoji. Mali je broj heavy metal bendova koji su uspeli duže vreme da egzistiraju, a još uz to da imaju redovnu diskografsku aktivnost. Jedan od pravih, a možda i jedini autentični sweet/glam metal sastav je ŠANK ROCK iz Velenja. O svim problemima oko funkcionisanja i egzistiranja bendova na našim prostorima, o aktuelnoj politici i o još o nečemu razgovarali smo sa bubnjare sastava **Alešom Uranjekom**. Sa druge strane mikrofona je, naravno, Kole Polzović.

Znam da prilično dugo postojite i radite, ali ipak relativno veliki broj ljudi nije baš najbolje upoznat sa bendom ŠANK ROCK. Ispričaj nam nešto o vašim počecima.

Pa, počeli smo prilično davno, još 1982. Prvi nastup nam je bio te godine, svirali smo kao predgrupa grupi POMO-RANČA. Iste godine snimamo prvi album, na slovenačkom, za RTV Ljubljano. Tada smo i češće nastupali, počela su prva pojavljivanja na radiju i prve težge. Već sledeće godine snimamo drugi LP pod nazivom »Dobro i Zlo«. 1988. potpisujemo ugovor za JUGOTON, jer je ta kuća ipak pokrivala čitavo jugoslovensko tržište. Za njih smo snimili treći album, na kome se, pored pesama na slovenačkom, nalaze i dve pesme na srpskohrvatskom. To su stvari: »Vjeruj mi« i »Ja nemam noć da spavam«. Puno smo očekivali od te ploče, jer je JUGOTON ipak bio velika firma. No, zbog cele situacije koja je tad počela da se pogoršava, te naše ploče nije bilo svuda da se kupi.

U kakvim tiražima su se prodavali vaši prvi albumi?

Pa, prva dva albuma su se prodali u po desetak hiljada primeraka, što je za ovako malo tržište kao što je Slovenija sasvim solidno. Za treću ploču nemamo nikakvih podataka. Od JUGOTONA ih nikad nismo dobili.

Bili smo jako nezadovoljni tretmanom u JUGOTONU. Njih je najviše zanimalo to što smo imali jakog sponzora PEPSI COLU, koja je dosta novca uložila u reklamu. Zbog svega toga, četvrti album smo realizovali opet u Sloveniji, za HELIDON. Sada nam je sponzor PIVOVARNA LAŠKO. Sigurno si čuo za laško pivo?

Fala Bogu, super je. Da li ste razmišljali o tome da snimate materijal za ploču na srpskohrvatskom ili engleskom, radi širenja tržišta i zainteresovanih za vašu muziku?

Da, imali smo prilike da nam **Zlatko iz Crvene Jabuke** prevede tekstove na srpski i planirali smo da treći album objavimo i tako, ali tada se situacija pogoršala. U JUGOTONU su nam rekli da oni svoja izdanja više ne mogu prodavati van Hrvatske, tako da smo odlučili da se baziramo na slovenačko tržište. Materijal na engleskom upravo spremamo i već imamo konkretnih planova i ponude za njegovu realizaciju u inostranstvu.

Da li ste zadovoljni sa odnosom vaših izdavača prema vama? Kakva je situacija sa finansiranjem studija i svega ostalog?

Izuzetno teška. Kriza je svuda, pa i u diskografskoj industriji. Ne samo u rock muzici već za sve. Diskografsku kuću jedino interesuje da im doneseš materijal, oni ga objave, eventualno plate studio i onda samo štancuju. Baš ih briga za reklamu. Sve mora grupa da sređuje, od promocija do intervjua i reklamiranja. Mislim da je to problem kod svih domaćih firmi.

Koliko je bilo presudno za vas to što u Jugoslaviji nije bilo adekvatne muzičke štampe gde bi bili predstavljeni bendovi heavy metal scene?

Normalno, i to je veliki problem. Nisu postojale novine koje bi mogle da pišu o heavy metal grupama i to da čitaju

svi koje to zanima. Zeleo bih da se ŠANK ROCK predstavi svim ljudima, profilu publike koja čita vaš magazin. To do sada nije bilo moguće. Pojavljivanje specijalizovanog magazina je izuzetno značajna stvar. Do sada bi grupa snimila ploču koja bi se mogla pojaviti u prodavnicama, ali ljudi ne bi ni znali da je izašla. Ne bi znali ni da grupa postoji. Nije bilo načina da heavy metal bend u Jugoslaviji bude adekvatno predstavljen i da ljudi znaju za njega.

Pošto vas sad predstavljamo u HARD METAL magazinu, reci nam ko sve sačinjava bend ŠANK ROCK?

Imamo novog gitaristu koji nam se priključio na novom, četvrtom albumu (naziv ploče je ŠANK ROCK IV), zove se **Bor Zuljan** i jedan je od najboljih gitarista u Sloveniji, **Cveto Polak** svira bas **Davor Klarič** svira klavijature, **Matjaž Jelen** peva a ja sviram bubnjeve.

Kako stvari stoje sa svirkama?

Sviramo dosta, pre rata u Sloveniji smo baš imali turneju na kojoj smo svirali sa grupama **MERI ROUZ** i **NERON**. Sviramo svuda gde god nas pozovu. Ne interesuje nas politika i ova cela usrana situacija. Mi samo želimo da sviramo što više, da ljudi ne slušaju političare nego muziku. Šteta, ceo posao, ceo »Šou biznis« u Jugoslaviji je pao u vodu. Valjda će biti bolje.

Ko su vam uzori, koje su vam omiljene grupe?

VAN HALEN, **DAVID LEE ROTH**, **WHITE LION**, **WHITESNAKE**, **AEROSMITH**, **SATRIANI**. . . Od ovih novijih bendova meni se veoma sviđaju **SLAUGHTER** i **WINGER**. . . Ima tu još bendova, uglavnom sve što se tiče ove Los Angeleske scene.

Kako ti se čini domaća scena. Da li ima nekih bendova koji ti se sviđaju iz drugih krajeva Jugoslavije?

Hm. . . Koliko je znam. . . u stvari ništa i neznam. Veruj mi da neznam uopšte za domaće bendove koji sviraju heavy metal. Čuo sam samo još ranije za **DIVLJE JAGODE** i one. . **KERBER**. Zaista to nepratim a i uopšte ovde nemamo nikakvih informacija o tome. Stvarno, do pre pojave **HARD METAL**-a bukvalno nigde ništa nije moglo da se pročita o tome. Moraćete obavezno da se pretplatim na vaš magazin, veoma mi se dopada.

Da li ste zainteresovani i da li bi ste voleli da objavite novi album i na ovdašnjem tržištu, van vaše republike?

To bi bilo izuzetno dobro. Dosta dugo pokušavamo da stupimo u vezu sa nekim ko bi nam oko toga pomogao. To imamo u planu da uradimo. Spremamo novi materijal na engleskom i sigurno ćemo se potruditi da ga plasiramo i van Slovenije. To nam je velika želja.

Da li bi hteo još nešto da kažeš, da poručiš čitaocima HARD METAL-a?

Da. . . jako mi je žao što ova politička situacija utiče i na muziku, na muzičku scenu. Sve što hoćemo je da sviramo rock'n roll, da se dobro zezamo. Poručio bih ljudima: Ne slušajte političare nego rock 'n roll. Svi koji bi želeli da nam pišu ili da poruče naše ranije i ovaj novi album, mogu da nama se jave i rado će mo im sve poslati.

Evo adrese: »Karakbar«, ŠANK ROCK, Šmarska 24, 63320 Velenje. Pišite nam!

Toliko od grupe ŠANK ROCK, za sada, inače već se vode pregovori za objavljivanje njihovog najnovijeg materijala na engleskom i za ovdašnje tržište. Više informacija o tome, daćemo vam u jednom od narednih brojeva. Javljajte nam se sa željama, koje bi još domaće bendove najviše želeli da vam predstavimo!

HEAVY METAL BUSSINESS

Koji su sve načini za zaradu i unovčavanje popularnosti bendova u šou businessu, pogotovo u heavy metalu

Još od početka ovog veka, kada je muzika počela da zauzima sve važnija mesta u životu ljudi, još od prvih izdavačkih i producerskih kuća, sve muzičare i ljude u tom poslu, najnormalnije, zanimalo je samo jedno: novac. Sa razvitkom muzičke industrije rasli su i apetiti poreskog sistema. Poznato je da su još BIT-LSI bili primorani da se iseljavaju iz rodne Engleske kako bi se oslobodili drakonskih procenata svojih honorara, koji su direktno iz njihovih džepova curili u državne kase. Vremenom sve je donekle došlo na svoje mesto. U razvijenijim sistemima pronađen je neki idealan odnos između izdavača (diskografske kuće), producenata, muzičara, distributera, menadžera i poreznika...

Normalno, koliko je šta u čijoj moći, svako se trudi da iz celog posla izvuče što veći kolač, na štetu drugog. Porez bi trebao da se plaća na sve. Od same sume koja se plaća za snimanje u studiju, preko ploča, kasete i compact discova u prodavnicama, samih koncerata i do svih aktivnosti muzičara i bendova u koje su uključene novčane transakcije. E sad, tu padaju razne kalkulacije i sumnjive radnje. Izdavači uvek prikrivaju realno stanje prodatog broja nosača zvuka i zbog poreza a i da bi samim bendovima (koji se gotovo uvek plaćaju na procenat od prodatih primeraka) bilo isplaćeno što manje.

Prodavnice i distributeri kroz poslovnu dokumentaciju uvek prikazuju manji broj primljene i fakturisane robe, na koncertima uvek postoji određen broj nenumerisanih (ili drugačije označenih) ulaznica koje ne odgovaraju specifikaciji, kako bi se uvek prikazalo da je prodato manje karata zbog visokih dažbina. Na primer, u Jugoslaviji, u zavisnosti od mesta održavanja koncerta, porezi na promet i ostale lopovske dažbine često iznose i do 30 odsto bruto prihoda od kompletnog programa. Ako se zna da od ostalog dela novca moraju da se isplate autorski i izdavački honorari bendovima, iznajmljivanje binske opreme, razglasa, rasvete, plate redari i troškovi štampanja plakata, radio i TV reklame jasno je da poseta mora da bude izuzetna da bi se posao isplatio. Ljudi se dovijaju na različite načine kako da smanje troškove pripreme i utaje porez da bi što više novca ostalo.

U diskografskoj industriji mogućnosti za ilegalnu zaradu su takođe velike. Pored gorepomenutih novčanih transakcija i falsifikovanja dokumenata, od pre desetak godina otvoren je specifičan »front«: piratska industrija ploča, kasete a od nedavno i kopakt

diskova. Gramfonske ploče su dosta dugo bile omiljen proizvod za objavljivanje raznoraznih materijala.

Prvi piratski albumi koji su se pojavljivali na tržištu su bili dosta skromno grafički opremljeni, sa potpuno belim omotom i belim nalepnicama na ploči, na kojoj bi eventualno bio udaren pečat sa najosnovnijim podacima. (Npr.: AC/DC — Live 1981). Sam kvalitet snimaka je, po pravilu, izuzetno loš i za najveći deo publike zbog toga neinteresantan. Na tim pločama u najvećem delu slučajeva se nalaze koncertni snimci, napravljeni amaterskom opremom (najčešće walkmanom). Na ostalom delu takvih izdanja usnmljeni materijal je u manjem broju slučajeva deo oficijalno urađenih snimaka koje izdavač iz raznih razloga nije objavio na regularnim albumima. »Najdrskiji« pirati sadrže kompilacije stvari sa zvaničnih izdanja, normalno u dosta lošijoj produkciji.

Postoji deo izdanja koje su po izdavačkoj politici svrstavana u piratska, mada je autorska prava na to moguće dobiti. Radi se o tzv. »interview disc«, to jest o pločama na kojima su zapisani intervjui sa bendovima i muzičarima. Takva izdanja su najčešće rađena u formi »picture disc«, gde su slike otisnute na samom vinilu, koji se prodaje samo u providnoj foliji. Bez obzira na slike, takve ploče se preslušavaju normalno. Taj štos se velikim delom koristi i kod piratskih izdanja koje smo prvo objasnili. Normalno, na svim takvim izdanjima je onovno da nigde ne postoje podaci o izdavaču, kako ne bi postojao siguran dokaz za krivični postupak.

Vremenom, i pirati su se toliko izveštili da danas piratske ploče imaju vrlo kvalitetne omote, često specijalno pravljene kao postere, a cena im je opala sa nekadašnjih 50 nemačkih maraka na današnjih 20, što je i prosečna cena običnih ploča u prodavnicama. Piratski albumi se prodaju pouzdačom, preko oglasa i u privatnim radnjama gde stoje »ispod tezge«. No, danas je ta industrija toliko snažna i moćna da su piratski i kompakt diskovi, recimo, upola jeftiniji od regularnih, tako da se pojavila jedna (po zvanične izdavače pogubna) praksa da se u nekim zemljama, gde muzička industrija još nije toliko snažna da je u mogućnosti da prati svetsku aktuelnu produkciju, redovno pojavljuju sva nova izdanja, na svim nosačima zvuka (ploča, kasete, CD). To je normalno u zemljama gde svetske agencije za zaštitu autorskih prava nemaju uticaja. Ta praksa je najustaljenija u Poljskoj, Turskoj i Čehoslovačkoj, a proizvodi njihove piratske industrije se odlično prodaju po čitavoj istočnoj Evropi.

Poseban segment piratstva je presnimanje i umnožavanje kasete bez naknade au-

torskim agencijama za zaštitu izdavačkih prava. Tu je veoma specifična situacija. U principu izdavači i diskografske kuće zabranjuju presnimanje, ali činjenica je da ta работа ima i te kako pozitivnih efekata. U Jugoslaviji (kao i u ostalim zemljama istočne Evrope), takav vid piratstva je veoma raširen. To je dugo vremena bio jedini način da bi ljudi došli do željenih stvari i nove muzike. Donedavno potpuna zatvorenost oficijalnih medija za heavy metal, pogotovo za njegove ekstremnije pravce, dovela je do toga da ljudi kod nas nisu imali ama baš nikakvih informacija o događajima na svetskoj sceni, a o blagovremenom preslušavanju novih albuma da i ne govorimo.

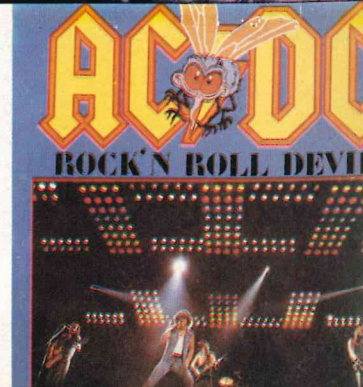
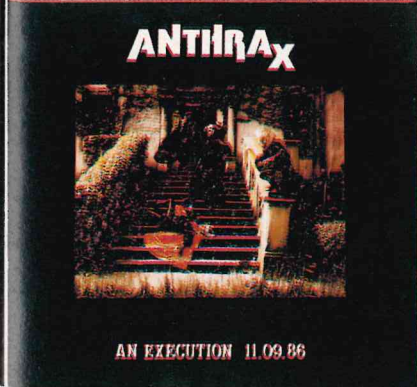
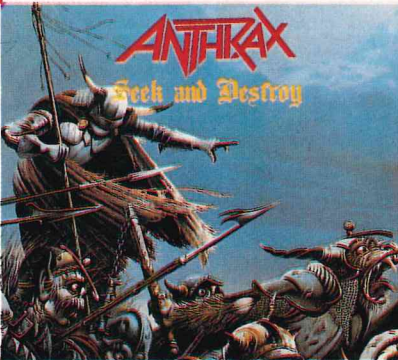
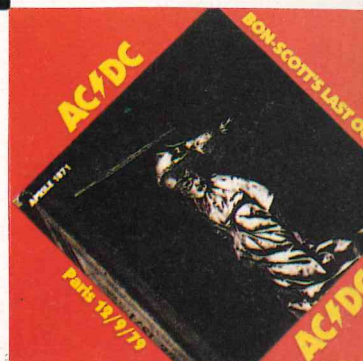
Stvar je vadilo egzistiranje manjeg broja fanzina, to jest »heavy metal fan clubova«, gde je postojala mogućnost poručivanja snimaka poštom. To je i danas veoma popularan način za distribuciju snimaka albuma koji se verovatno nikad neće naći u domaćim oficijalnim prodavnicama. Strašne diskografske kompanije prećutno odobravaju takvo piratstvo jer im je jasno da je i to bar neka reklama za njihove izdavače, koji nemaju drugačiju mogućnost ulaska na ovakva tržišta. Krenite od sebe. Koliko vas je slušalo albume SLAYER, SEPULTURE a da njihove ploče uopšte nikad nisu licencno (znači zvanično) objavljene kod nas? A da ne govorimo o još mnoštvu sličnih primera. No, strani izdavači ipak kreću logikom da je bolje i ovako, jer se nadaju da će ovo naše tržište jedanput početi da funkcioniše, pa će manje truda biti potrebno za prezentaciju gorenavedenih primera.

Sve u svemu, kompletna piratska industrija je, po meni, veoma pozitivna stvar. Tačna je činjenica da na zapadnom tržištu oficijalni izdavači gube zbog ilegalne produkcije, ali takva izdanja samo povećavaju famu oko bendova, opet se vrši reklama, a zagriženi fanovi bi i ovako dali sve za svoje omiljene bendove. Piratska industrija ima svoje oganke u svim vidovima muzičkog marketinga. Koliko samo ima u optičaju, recimo, »neoriginalnih« majica, zašivača, kapa, šalova, postera i slično, gde se neovlašćeno koriste logotipi (zaštitni znaci) popularnih grupa a da ne spominjemo neovlašćeno korišćenje materijala (prvenstveno fotografija i postera) iz strane štampe (što je takođe kod nas veoma popularno).

U muzičkom biznisu na Zapadu to su sve stvari oko čijih autorskih prava se veoma vodi računa ali, kao što smo već rekli, i u ovakvoj situaciji kod nas postoji i te kako mnogo jakih interesa.

Na fotografijama se nalazi deo kolekcije EXPLOSIVE Fan cluba iz Novog Sada.

Tekst i fotografije: Aleksandar Polzović
HARD METAL 26.



MONSTERS OF ROCK



QUEENS RÿCHE

The Black Crowes

DONINGTON PARK

MONSTERS OF ROCK — CASTLE DONINGTON '91

The Black Crowes

Subota, 17. avgust '91

— 14.00 — 14.40h

oš uvek paranoični od pogibije dva tana tokom *Guns N' Roses* nastupa na *Doningtonu '88*, organizatori ovog festivala su i ovog puta ograničili broj karata na 72.000. Iako su mediji mesecima unapred objavljivali da se karte neće prodati na sam dan koncerta, pedantni Englezi su računali na veći broj posetilaca iz ostalih evropskih zemalja, pa su, iako je koncerti odavno već bio rasprodat, pustili još 500 karata u prodaju dan-dva pred početak *Doningtona*.

Kapije ovog divnog prostora, nekada korišćenog za trke *formule 1*, otvorene su već u deset sati, ali po starom, dobrom *Doningtonskom* običaju, većina ljudi se pojavi tek negde na polovini koncerta.

Po prvi put u istoriji festivala, svih pet bendova su bili *američki* porokla i tradicionalno uvredljivi Englezi nisu se posebno ni potrudili da se pojave na nastupu *Black Crowes*, a oni koji su i bili u ogradenom prostoru više su se zabavljali kupovinom majica i konzumiranjem piva nego obraćanjem pažnje na bend na bini.

S druge strane, *Black Crowes* su novinarima „lupili salar“, odbijajući da daju bilo kakav intervju *bilo kome*, jer oni su, zaboga, *zvezde*. To što imaju samo jedan album i što pola sveta uopšte ni ne zna ko su oni, njima uopšte nije bilo važno — crne limuzine su bile tu, tamne „lenonke“ već srasle za lico — i ko zna: možda bi im mali Mikica i poverov'o da su neke zverke!

Sedmoj sili se, tek, živo je...to što braća *Robinson* i co, glume zvezde, pa se nisu potrudili ni da se probude za njihov koncert, a kamoli još da odu u publiku i gledaju ih! Jedino *žreje Judaka* koje se pojavilo tako rano bili smo „*Kerrang!*“ov novinar, brazilska dopisnica i ja. I to još pospani i trezni!

Black Crowes su pokušali da zagreju (?) publiku *James Brown*ovom pesmom „*Sex Machine*“, al' se ideja nije baš pokazala najboljom, jer ovo je ipak *heavy metal* festival i ispred bine su, ipak, *heavy metalci*. Bilo kako bilo, tek *Chris Robinson* (pevač) je istrčao na binu u prelepoj, plišanoj tunicici (maznutoj s Tajlanda li' Indije!) i uz grmoglasi „Dobro jutro, *Donington!*“, krenuo sa „*Twice As Hard*“. Njegov mladi brata, *Rich Robinson*, uspeo je svojom andeoskom pojavom da izmami vrisak devojčica iz prvih redova, a što se gitarističkih sposobnosti tiče, mora mu se priznati da mu *Stonesovski* ritmovi više nego leže!



„Noću da vidim ru-
ko!“, vrišti *Chris* i jedan
deo ga sluša i oduševlje-
no daje ritam pesmi
„*Thick And Thin*“, koja
najbolje pokazuje koliko
je *Black Crowes*
rock'n'roll, a ne *heavy*
metal bend. Ipak, *Chris*
Robinson je jedan od
najboljih pevača na *Do-*
ningtonu, on to zna —
Jaggerovske i *Tylerovske*

boje, na koje smo tek navikli, preju nam dušu i bode neke stare uspome-
ne, kad' su bendovi bili bendovi, a muzika muzika! *Chris* tako čisto peva
„*Stare H Cold*“ i „*You're Wrong*“ i tako dobro „*vodi*“ i bend i publiku, da go-
tovo da mi nije *tao* što sam sa *Paula* i *Pauline* na *Woodstock*! Čak mi
ni kiša, koja je linula iz vedra neba, ne smeta, ne razbija mi *Richa Robinsona*
na koji umalo nije stomio nogu i jedan od *ratih* *Paula* i *Pauline*, na kli-
zavoj bini!

Boj se, izgleda, smilovao na *Black Crowes*, poim je ponovo dao sun-
ce, veselu publiku, nevideno dobar zvuk i *gullen* *Doningtona*. I taman kad'
sam poverovala da sam bogotija za još jedan *Donington*, desilo se zlo
— *Crowes* su svirali nove pesme koje niko još nije čuo, *Beasties*ova „*Get*
Back“ je počela dobro, a onda se ulegla u nepovratni blues jam. *Chris* je
uzaludno pokušavao da privuče pažnju gledalaca... *Eto što ima limuzine*
naprave od čavaka!

Mislili, oni su *slajd* bend, ali još uvek nemaju ni dovoljno *magič* i fista,
ni dovoljno iskustva da se nose sa velikim open-air svirkama. *tao* što je
Donington, i, da se ne lažemo — *Guns N' Roses* mogu da napune *Wembley*
Stadium, zato što su *Guns N' Roses*, al' rock'n'roll bendovi *tao* što su
Black Crowes nikada neće moći da se uklape u stroge, *metalne* *linije*
ovakvih festivala!

„*Kerrang!*“ov novinar, i brazilska novinarka i ja smo se složili da
smo gladni „*pravih*“ bendova kao što su *Metallica* i *Mötley Crüe*, a da bi
Black Crowes mnogo bolje prošli da su svirali na „*Readingu*“ ili „*Knebworthu*“.

Jednu činjenicu ipak nemojte ispustiti iz vida — sa *ovakvom muzi-*
kom, *ovakvim* stavom prema medijima i *ovakvim* *monumentom* (*Paul* *Angelus*,
desna *ruka* *Davida* *Lee* *Rotha* — prim. I. J.), *Black Crowes* će uskoro
ili *totalno* *propasti* ili *postati* *veliki* *ko* *Skid* *Row*!

A što se *Donington* tiče, mogli su barem da se posavetuju sa *The* *Qui-*
reboys pre nego što su krenuli preko *Atlantika*...

29. HARD METAL



Photo: Branislav Rašić

QUEENSRÿCHE



PHOTO: BRANISLAV RAŠIĆ

Jedna stvar me oduvek nervirala na DONINGTONU — što su svi bendovi PRE zvezde večeri minirani lošim zvukom, krčanjem i šuštanjem, dok GOSPODA ZVEZDE zvuče ko compact disc!

S obzirom da su MÖTLEY CRÛE i METALLICA već svirali na DONINGTONU, bila sam sigurna da su našli načina da doskoče ovom detinjastom i idiotskom običaju, al' za QUEENSRÿCHE sam se iskreno zabrinula.

Ovaj kvintet iz SEATTLE zadnji put sam gledala prošle godine u "HAMMERSMITH ODEONU" i zvučali su perfektno, što nije ni čudo s obzirom na njihovo savršenstvo i besprekornu akustičnost popularne hale. AL' KAKO ĆE, ZABOGA, OVAJ FLOY-

DOVSKI MELODIČAN BEND DA SE SNADE NA OVOM NASIVNOM I JEDNOSTAVNOM (ČITAJ: MINIRANOM) OZVUČENJU I TO JOŠ U SRED BELA DANA, DOK SUNCE PEČE K'O LUDO?

"Ne brini se!" smeje se GEOFF TATE (pevač-/klavijaturista), neposredno pred izlazak na binu "ako smo dobri na SVOM, bićemo dobri i na TUĐEM terenu! Inak je NAŠ čovek za miks-pultom!" Pokušavam da mu objasnim da čovek za mikspultom NEMA NIKAKVE VEZE SA TIM, a onda shvatam da mi nije ostalo baš puno vremena za priču, pa trčim u publiku da uhvatim prve taktove pesme "REVOLUTION CALLING", kojom su RÿCHE otvorili svoj koncert. Ako ništa drugo, čovek se barem spremio za sunce — u crnim "špilhozna-

ma", sa crnom maramom oko glave i tamnim "Ray-Ban-Kama" na očima, pola publike ga, u prvi mah, uopšte nije prepoznalo. A ONDA JE "TATA" OTPEVAO PAR VISOKIH TONOVA I SVIMA JE BILLO JASNO S KIM IMAJU POSLA!

Pisati izveštaj QUEENSRÿCHE koncerta, a ne pomenuti GEOFFOV vokal, bilo bi pravo skraćivanje! Činjenica je da gospodin TATE nikada neće izgledati seksepilno kao VINCE NEIL ili atraktivno kao SEBASTIAN BACH, ali je zato jedan od najboljih rock'n'roll pevača u istoriji ove muzike!

Bilo da peva vokalno-mučilačku "EMPIRE" ili šaputavo-duboku "SILENT LUCIDITY", GEOFF sve vreme drži kontrolu i nad sobom, i nad bendom i nad publikom! Kad' tome još dodate kratke naja-

ve, sviranje klavijatura u pojedinim pesmama i trčanje uzduž i popreko bine, dobijate školski primer kako bi jedan rock pevač trebao da zvuči! Priznajem, bilo je tu i semplovanih bekinga, ali kako bi drugačije uživali u sjajnim "EYES OF A STRANGER" i "JET CITY WOMAN"?

Za razliku od mnogih bendova u kojima je pevač dobar, a ostali srednje žalosni, QUEENSRÿCHE JE GRUPA PETORICE GOSPODARA SVOJIH INSTRUMENATA. Gitaristi CHRIS DE GARMO i MICHAEL WILTON zvuče kao sijamski blizanci, a kad tome dodate i njihove savršene pozadinske vokale... dobijate svirku svetske klase! Basista ED-DIE JACKSON i bubnjar SCOTT ROCKENFIELD se svojom tačnošću podmevaju metronomu, s tim

što, onako okovan lancima, SCOTT izgleda kao da se bori na život i smrt sa svojim bubnjevima!

Vrhunac savršenog zvuka su numere "I DON'T BELIEVE IN LOVE" i "BEST I CAN", dok su "OPERATION MINDCRIME" i "SILENT LUCIDITY" zvučale malo blede, al' to je već posledica DONINGTONSKOG ozvučenja i što bi GEOFF rekao, "tuđeg terena".

Publika je pak oduševljena pratila svaki QUEENSRÿCHEOV korak, iako sam iza sebe čula komentar dvojice SPEEDERA: "Malo je što smo morali da ih trpimo na prošloj turneji s METALLICOM, još su i došli za njima na DONINGTON! Stetili su do jaja!"

Kao i uvek, QUEENSRÿCHE su zvučale besprekorno. Jedina primedba upućena ovom bendu odnosila bi se na premalo starih hitova — GEOFF TATE i ekipa su nas počastili samo sa "TAKE HOLD OF THE FLAME" s "THE WARNING" albuma. Džaba je bilo što smo engleski kolega i ja kukali za "QUEEN OF THE REICH" i "THE LADY WORE BLACK" numerama — 90% DONINGTONSKE publike je ionako poznavalo ovaj bend samo po "OPERATION MINDCRIME" i "EMPIRE" albumima. A publikina želja je za RÿCHE zapovest!

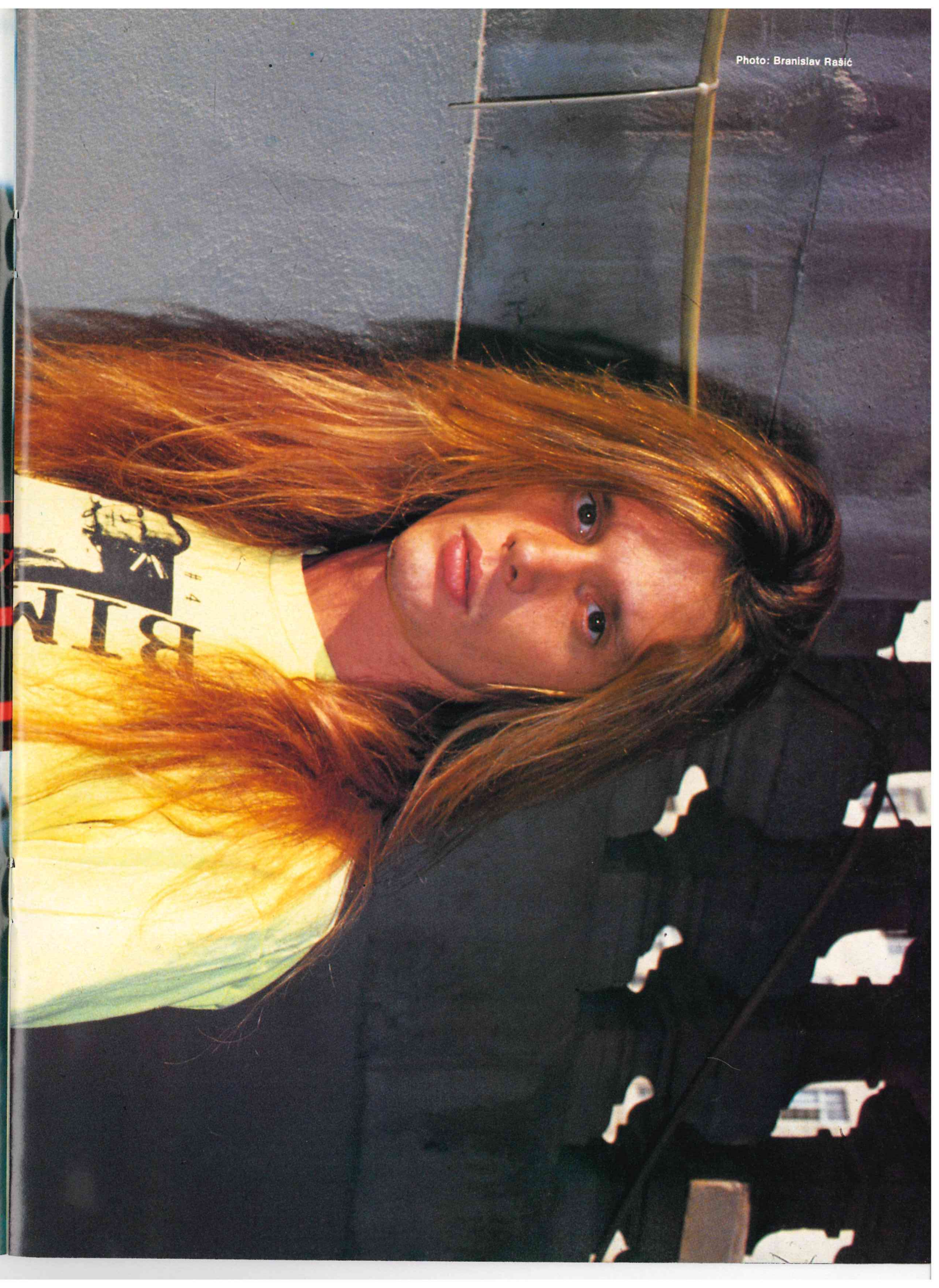
Uz svo dužno poštovanje QUEENSRÿCHEU, bojim se da će ovaj bend UVEK biti u senci nekih drugih... DUPLO GORIJI I ISFOLIRANIJJI.

MÖTLEY

Znate li da sam se umalo UBILA zbog MÖTLEY CRÜE? Ozbiljno vam kažem. Posle me je, kao i mnoge čitaoce ovog lista, agencija "PULSAR" lepo ispalila za put na DONINGTON (i to samo 26 sati pre prvog zakazanog intervjua u LONDONU! — PRIM. J. J.), bila sam primorana da do britanske prestonice stignem zrakoplovom nepoznatog proizvođača i to preko MALE MOŠTANICE, KOSJERIČA i MALESUJE.

Kad' sam konačno, u ranim predvečernjim satima, pristigla na aerodrom "HEATHROW", oni isti prijatelji koji su me čekali i pustili "ENTER SANDMAN" u kolima (VI-DI STRANE BR. 8 i 9 — PRIM. J. J.), saopštili su mi da te iste večeri MÖTLEY CRÜE sviraju "tajni koncert" u MARQUEE klubu, pod imenom "FOUR SKINS". Naravno, karte su bile rasprodate još PROŠLOG meseca, a svi ljudi koji su mogli da me uvedu već na putu ka MARQUEEU.

Onako umorna i zgužvana, otišla sam pravo pred MARQUEE i saznala da lokalni tapkaroši valjaju karte po ceni od 200 FUNTI (čitaj: 600 MARAKA!) "E vala, tu lovu ne bih dala da sviraju i to zajedno, stara postava HALENA, ZAPPELINA i SABBATHA!" rekao u klasičnom, balkanskom, inadžijskom stilu i pokušah da smuvam redara na ulazu da me pusti na press-legitimaciju. "E vala, da si DEVICA MARIJA ne bih te pustio da uđeš bez karte!" reče mi silos u klasičnom engleskom stilu i ja, umorna od svega krenuh da se BESIM, jer nisam ni DEVICA, a još manje MARIJA. U mom pokušaju samoumorstva sprečilo me je par UGLEDNIH novinara i još UGLEDNIJIH muzičara koji takođe nisu dobili kartu (i čija ime-



AXL ROSE
HARD METAL





YCRÜE

na neću spominjati, jer bi to bio blam — I. J.) i tako se veče završilo bilijarom i pićem u čuvenom pab-u u ugla.

Tri dana kasnije, u MTV šatoru na DOMINSTONU, javio mi se čovek čiji mi je glas bio jako poznat, ali nikako nisam mogla da provalim ko je. Jer mu nisam videla oči od cvrkera. Nisu mu se videli ni tetovaz od dugih ruku, a tek kad' mu je vetar zavijorio backstage pass, shvatila sam da se preda mnom nalazi TOMMY LEE! «Crni čoveče, šta uradiš s kosom?!» cvilela sam (njegova slika bi trebala da bude negde na ovim stranama — pogledajte je, pa će vam sve biti jasno! — PRIM. I. J.) i domah pećela da kukam što sam propustila tajni koncert. TOMMY me belo gledao, a onda u svom tilu upitao: «A što nisi rekla da nas znaš?» I ja OPET krenuh da se BESIM. . .

CRNI, je li ti dosta ovoliko teksta za ovu stranu? Daj da preskočim ovog BACHA & AXLA i da ne davim više ljudi, pa da lepo predem na onu stranu i počnem da pišem o koncertu, bre! Malo ti, a? Pa «pukni» tog VINCEA preko te strane, nek' ide život! Uostalom, ja krećem s prikazom, pa ti vidi kako ćeš!

Prvo smo čuli motore, onda grmljavinu, zatim se pojavio dim, a iz njega su izronili «tetovirani monstumi» u potpisanim pantaloncima NIKKI SIXX (basista) i sveže opamovan, sveže nakvarcovan i po prvi put u istoriji NIMATAPIRAN VINCE NEIL, čija je majica sa znakom zlatne preko imena AXL izazvala opšti smeh i oduševljenje. Kakav fenomenalan početak i to još pesmom «KICK-START MY HEART»! TOMMY LEE se odlično uklapa u sli-

ku «jedući» bubanj, dok MICK MARS (gitarista) i dalje ostaje dosledan samom sebi i glumi sveću — jeste li ikada pomislili da čovek možda ne može da se pokrene, jer mu je gitara POTEŠKA? Ko zna.

Nismo se još oporavili od adrenalinskog šoka, a CRÜE su nas već prikucali uža zidom odličnom «WILD SIDE»... koja je nažalost i pokazala koliko su «NASTY HABBIT» neophodne u ovakvim prilikama i kol'ko sempleri nisu u stanju da ih zamenju.

Čini mi se da svet još nije video LEPŠEG i KVALITETNIJEG basistu sa BOLJIM scenskim ponašanjem od NIKKIJA SIXXA! Čovek trči po bini k'o da ga jure ceo GUNS N'ROSES i pritom nepogrešivo svira svaki ton; samo pogledom svojih čelično-plavih očiju kontroliše CEO Sou i svima je više nego jasno ko je tu GAZDA!

Uz to, čale SIXX je uspeo da istetovira i celu levu ruku i pola rebra, pa mu gornji deo tela dođe kao specijalni scenski efekat!

U skladu sa albumom «DECAY OF DECADENCE», VINCE nas šeta kroz istoriju CRÜE pesmama «SHOTU AT THE DEVIL», «LIVE WIRE», «PIECE OF YOUR ACTION», «RED HOT»... Jebeni vetar duva sa zapadne strane i povremeno odnosi VINCEOV, inače tanak, glas u nepovrat, dok zvuci MARSOVE gitare i NIKKIJEVOG basa zahvaljujući «tudem terenu» poprimaju ČUDNE boje. Jedini kome mi vetar, ni namešteno ozvučenje ne mogu ništa je TOMMY LEE, koji ovog puta nije izveo striptiz, al' je zato precizan DO BOLA. I dan danas se pitam kog su mu đavola trebali oni sempleri, kad' se sasvim lepo snalazio i čuo i bez njih!

Pad energije se osetio na novoj pesmi «PRIMAL SCREAM» i «LOOKS THAT KILL», al' su i VINCE i NIKKI poznati stari lisci, pa su nas brže — bolje vratili u život klasičnim «GIRLS, GIRLS, GIRLS» i «DR. FEELGOOD».

Za kraj, CRÜE obrada «ANARCHY IN THE UK» dovoljno pokazuje kol'ko i zašto bi heavy metal bendovi trebalo da ostave punkere i njihove pesme NA MIRU.

Za razliku od QUEENSRYCHE, CRÜE nisu savršeni i u njihovoj svirci ima DOSTA grešaka, ali zar nije to upravo ono što čini rock'n'roll? SAVRŠENA NESAVRŠENOST... A nakon svega, BAD IS BAD!



M E T A

Nakon preduge tri godine, najzad mi se posrećilo da ponovo prisustvujem jedinstvenom rock prazniku, jer koncert METALLICE se tako može nazvati, uz najmanju moguću upotrebu superlativa. Tog sunčanog avgustovskog dana, tj. tople i lepljive večeri, sve je bilo spremno za vrhunsko uživanje: preko 60 hiljada prisutnih na NEP stadionu, zadovoljna lica (doduše Mađari se i ne mogu pohvaliti posebnim razumevanjem u HM, njima je uglavnom sve dobro), dve odlične predgrupe koje su izvršno razdrmale masu. Opštoj napetosti pred nastup METALLICE svakako je doprinela i neuobičajeno duga pauza, u kojoj je roadije nametstao zvuk gitare. Posle se ovaj zastoj od oko četrdeset minuta pokazao potpuno opravdanim, jer su gitare zvučale kao dvadeset motornih testera... znači super.

Gase se sva svetla. Sa ogromnog razglasa dopiru dobro poznati zvuci muzike iz filma Serda Leonea »The Good, The Bad And The Ugly«, a tonzija u publici raste sve više sa svakim novim taktom kompozicije. Odjednom, svetla se pale i uz uvodne zvuke »Enter Sandman«, danas najbolji kvartet svetske rock scene (bez preterivanja, za njih su i STONES! deca) se nalazi pred nama. Sound kao iz svemira. Glasno do bola, jasno čisto i perfektno. Refren pevamo svi zajedno. Ceo stadion. Opšti trans, oduševljenje i radost. Više ništa nije važno, na sve se zaboravlja u tim trenucima, ceo kosmos se svodi na METALLICU, NEP stadion i nas. Iz-

laz sa stadiona predstavlja kraj sveta. Tu se sve završava. Ovo je prvi nastup METALLICE na nekom festivalu koji nisu započeli sa »Creeping Death«, ona je 1stavljena kao druga pesma, da bi iz nje iznikao »Harvester Of Sorrow«. Nakon nje, na sceni ostaje usamljeni Kirk Hammet, prezentujući nam šta je sve »naštrebao« za ovo vreme koliko nismo bili zajedno. Sledi izvrsna verzija »Fade To Black« i odmah se nameće pitanje: da li će oni uopšte svirati neku brzu stvar. Što se mene lično tiče, svejedno mi je — volim ih, pa da ubace i harmoniku. I to bi dobro zvučalo u rukama takvih čarobnjaka. James najavljuje stvar sa novog albuma: »Sad But True«. Pažljivo slušam svaki takt meni dotle potpuno nepoznate pesme. Odlična je. Kao veliki fan BLACK SABBATH (omiljeni bend svih iz METALLICE), konstatujem da je ovo u stvari muzika koju bi stari SABATI svirali danas, da postoje. Jedino ne znam da li bilo ovoliko dobro. »Master Of Puppets«, znamo je veći otpozadi, ceo stadion peva refren. Zatim ono što se njima četvorici uveliko popelo na glavu, ali masa obožava — »Seek And Destroy«, pa »For Whom The Bell Tolls«, koja u pomalo izmenjenom aranžmanu zvuči kao himna. Hm, tako znači, došlo je vreme hitova, pomislih. Naravno, sledi »One«, totalni delirijum, naročito na brzom delu, gde Larsov dupli bas bubanj komplet štrika kao mašina za šivenje. I sâm sam se začudio kako brzo mi je prošlo tih 60-tak minuta, kao tren. Sledi »Whiplash« i to je kraj. Narav-

no, kraj zvaničnog dela koncerta, jer sledi bis. Publika u opštem haosu, znate li kako zvuči kada 60 hiljada ljudi skandira? Ma kakve utakmice, navijači i slično, nemojte ni pokušavati da poredite, jer ovde igra samo jedan tim i sigurno pobeđuje.

Povratak na scenu je obeležen »potpisom«, tj. uvodnim taktovima Heavy Metal azbuke — »Into The Void« od BLACK SABBATH sa »Master Of Reality« albuma. Tek da se zna od koga su učili (a i nadmašili učitelja, neka mi Bog oprost). Odjednom, malo punka i to paklenog — »Last Caress«. Više neću opisivati stanje u publici. Sve vam je jasno. Onda oda još jednim velikanima, sa »Am I Evil« od DIAMOND HEAD, a za sam kraj — »BatterY« to najbrže što sam do sad čuo i video. Bez ijedne greške, prosto da se iznervirate od perfekcije. »Batteri« je ubrzan verovatno da bi METALLICA poručila svetu: »Eto, možemo mi i brzo i najbrže na svetu, ali nećemo, jer brzina je za atletičare, a za muziku su potrebna MUDA«. A METALLICA ih ima i to do zemlje, jer ovako svirati mogu samo najbolji, a to su ONI.

Ne mogu vam opisati svoju tugu kada su se sva svetla upalila. O, kada će opet... Samostalna tuneja METALLICE počinje novembra, a u Evropu stižu na proleće (tako su rekli Jadranci). Njih treba gledati gde god se može, jer bolji provod teško možete dobiti. Jednostavno METALLICA je najbolja.

Boba

L L I C A





HARD METAL 40.

Ekipa koja je nastupala pre glavnih zvezda AC/DC, zaista je bila impozantna, razglas i sound su bili potpuno O.K. a masa je svoj vrhunac (pretpostavljao sam) doživela za vreme nastupa METALLICE.

Malo ljudi zna da je ova kompletna MONSTRES OF ROCK turneja u stvari turneja AC/DC sa predgrupama. Cela bina i sva tehnika koja je bila izložena, džinovski razglas, fantastična rasveta i još sto čuda bili su vlasništvo AC/DC. Sve je to stajalo u 34 ogromna kamiona i 9 autobusa u kojima je živela ekipa od 150 tehničara i roudija, normalno svih stalno zaposleni u instituciji koja se zove AC/DC.

Sve predgrupe koje su nastupale koristile su za svoje šou samo deo ogromne i prostrane bine, a METALLICA je imala i tu privilegiju da su za vreme njihovog nastupa bili uključeni gigantski monitori sa obe strane bine, tako da je i publika udaljena par stotina metara mogla jasno i bez problema da vidi sve detalje koji su se dešavali na sceni.

Posle pola sata pauze, nakon nastupa METALLICE, svetla se gase cela bina počinje da

svetli uokvirena hiljadama malih svetla a kroz razglas se bar duplo glasnije nego ranije prolama uvodni zvuk taktova »Tunderstruck«. Totalna ludnica, na stadionu svi 60-tak hiljada fanova skaču i pevaju kao jedna. Svetla se pale u svoj svojoj snazi i svima počinje da biva jasno da pravi šou počinje tek tada. Angus u svojoj standardnoj školskoj opremi, normalno i posle dvadesetak godina na sceni skače kao i uvek. Brian Johnson u potkošulji i kačketu (»Pravi kamiondžija« — što bi rekao Boba), ostatak ekipe obučen isto onako kako ste ih već milijardu puta videli. Sledeće pesme se redaju — »Shoot To Thrill«, »Back In Black«, pa onda malo iznenađenje u vidu »Hell Aint Bad Place To Be« koju do sada nisu baš često svirali zadnjih godina. Dok je trajala pesma, u pozadini scene pojavljuje se džinovski Angusov lik u vidu ogromne glave koja se izuzetno brzo naduvala i isto tako brzo u pauzi pesama nestala. Rasveta funkcioniše besprekorno, moram da vam priznam da tako nešto zaista do sada nisam imao prilike da vidim. Sve je u skladu i sa najkraćim ritam deonicama svetla kompjuterski programirana daju poseban ton svemu. Nadovezuju se »Heatseeker« i »Fire Guns« a zatim desetominutna verzija pesme »Jailbreak« sa čuvenom tačkom Angusovog striptiza. U principu, ništa novo, bar za one AC/DC fanove koji dobro poznaju Angusove zezancije. Brian dalje najavljuje prastaru sporu stvar »The Jack«. Ceo stadion je u transu i svi pevamo od reči do reči. Interesantno da su AC/DC od prve verzije ove pesme iz 1976. do danas nekoliko puta menjali delove strofa u live izvođenjima. Slede »Dirty Deeds Done Dirt Cheap« i trenutno veliki hit »Moneytalks«. Na kraju ove pesme u masu se bacaju velike gomile papirnih novčanica, dolara sa Angusovim likom umesto standardne slike. Za razliku od prethodnih bendova, pevač Brian Johnson veoma malo komunicira sa publikom između pesama. Gase se svetla i iz potpunog mraka se spušta veliko zvono i... zna se »Hells Bells«. Nadovezuje se »High Voltage« a totalni delirijum nastaje kod prvih taktova »Whole Lotta Rosie«. Kao dekor za ovu pesmu u pozadini bine se pojavljuje gigantska lutka na naduvavanje u vidu jedne debele devojke u šorcu sa cigarom u ustima. Ludilo se nastavlja sa »You Shook Me all night Long« i »TNT«. Za kraj oficijalnog dela programa preostaje »Let There Be Rock«. Klasika, opet Angus ima dugački solo i u jednom trenutku, kada su se svetla potpuno prigušila, na vrhu rampa rasvete pojavljuje se velika Angusova lutka (obučena kao on na »Highway To Hell« albumu). Pošto lutki još i svetli iz očiju i mrda repom, ceo stadion je gledao u to, a kao nekim čudom Angus (onaj pravi) se pojavljuje na maloj platformi, skroz u dubini mase, na čitavih 100 — 150 metara od bine i to na svega metar iznad

ruku pomanitalih obožavalaca. Solo se nastavlja, a Angus se kroz špalir telohranitelja vraća na binu i nalazi se na Brianovim ramenima. Zvuk je fantastičan, sve se tehničke strane funkcionisalo je perfektno. Posle nekoliko minuta pauze, neophodne da se iznudi bis, iz tame se čuju prašteći rifovi »Highway To Hell«. Ceo stadion je opet na nogama. Za kraj — veliko finale. Veličanstveni spektakl se završava himnom »For Those About To Rock«. Već po običaju, i topovi su bili tu. Gromoglasnom kanonadom i salvama iz 21 topa završava se koncert. Pucnjava je žestoka kao i grmoglasni pozdrav desetina hiljada prisutnih.

Svi se razilazimo prezadovoljni koncertom a ipak poraženi činjenicom da je održavanje ovog festivala u pravoj varijanti bilo najavljeno za Beograd i Zagreb ali zbog poznate situacije i otkazano.

AC/DC su pokazali da su i dalje bend na koji se može računati, bez obzira ne male kreativne krize proteklih godina. i dalje su kraljevi scene, jedan od retkih bendova koji bez problema puni stadione širom sveta. METALLICA su definitivno grupa koja je za relativno kratko vreme postigla zaista mega uspeh i svojim probom otvorila front za plasiranje hiljada grupa sličnog muzičkog izraza. MOTLEY CRUE, konkretno nisu imali baš najbolji dan u Budimpešti, ali bez obzira na sve, ja njih smatram ipak tipičnim američkim bandom, koji uživo manje pruža nego što sam to navikli da čujemo i vidimo slušajući i gledajući megalomanski isproducible albume i video trake. QUEENSRYCHE su fantastičan bend, koji pored svega ipak nikad neće doživeti da bude zvezda nekog festivala, niti da prodaje više od milion kopija svojih izdanja jer i pored sve svoje perfekciornosti to nije toliko komercijalno i (još uvek) baza takvih bendova je ipak sa one strane Atlantika. BLACK CROWES nisu nastupali u Budimpešti ali sam ih gledao nešto kasnije, u Nemačkoj na istom festivalu i ono što mislim po pitanju njih je to, da su oni ipak zalutali na ovakvu manifestaciju. Zakasnili su nekih dvadesetak godina.

Kole Polzović



sve fotografije: Branislav Rašić



VRISAK GENERACIJE

Generacija bez budućnosti

Kazina, SPENS, 31. maj 1991.

Posle dužeg vremena, ljubitelji pravog (za naše prilike) Oi-a i hard corea, imali su priliku da uživaju u istinskoj zabavi koju im je priredio Vrisak generacije, sa specijalnim gostom Generacijom bez budućnosti.

Prostor u kojem je svirka održana, bivša diskoteka »Kazina« na novosadskom »SPENSU«, inače je idealan za organizovanje ovakvih događaja, a skoro uopšte se ne koristi. Šteta. Naravno, »Kazina« je bila mala da primi sve zainteresovane, tako da je samo oko 300 srećnika moglo da se stisne unutra, dok je skoro isto toliko ljudi ostalo napulju.

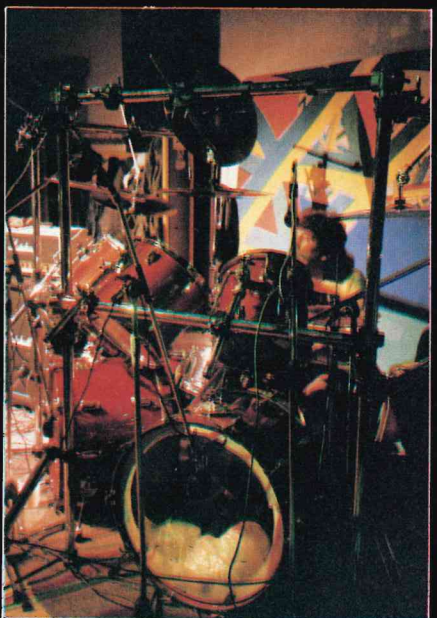
Predgrupa **G. B. B.** se predstavila u sasvim dobrom izdanju, prežeci zajedno sa svojim poklonicima (kojih je ne mali broj u N. S. i okolini) Oi kakav nema te priliku da čujete često u Jugi. Oni postoje oko 15 meseci u formi kvinteta, a nedavno im se pojavio i singl pod nazivom »Ima da me slušaš«, koji su ovom prilikom veoma uspešno promovisali. Odnedavno im se pridružio i šesti član, tako da sada u svojim redovima imaju i trubu, što svakako predstavlja zanimljivu kombinaciju. Sve u svemu, od ovih mladih momaka, čiji je prosek godina ispod 18, treba očekivati da je u dogledno vreme demantuju pesimističko ime njihove grupe.

»Vrisak generacije« se, posle koncertne pauze od skoro godinu i po dana, izazvane **Gaginim Predrag Jandrić** Gaga, pevač, gitarista i šef benda) vojničkim obavezama, ponovo vratio na scenu. I to, ako zanemarimo probleme sa (ovog puta) razglasom i sa par sitnih kvarova tehničke prirode, veoma uspešno. Između ostalog, ovaj koncert je poslužio i za prezentaciju novog materijala koji će se naći zabeležen i na prvom (zvaničnoj) LP ploči »Vrisaka«, čiji izlazak je najavljen za početak 1992. godine. Lično bih od novih stvari izdvojio izvanrednu »I Want You«, koja je, kao i budući LP album, posvećena pivu. Tako bi naziv te ploče trebalo da bude »Two Beer Or Not two Beer? — William Chakesbeer!« No, više pojediniosti o radu benda i planovima za budućnost čujmo od samog **Gage** (potpomognutog **Kićom** i **Stavrom**, ostalom dvojicom tj. ritam-sekcijom »Vrisaka«).

Hard Metal: Gaga, reci nešto o Tvom bendu našim čitaocima, bar onim koji o Vama ne znaju mnogo?

Gaga: Pod imenom »Vrisak generacije« radimo od 1983. godine, no malo ozbiljniji rad računam tek od 1984. kada smo izleteli na punk fešti u Ljubljani, za 25. maj. Bili smo kvartet, a ja sam svirao bubnjeve. Tamo smo fenomenalno prošli, dobili smo mnogo pisama, a narednih godina smo redovno pozivani na taj festival i uvek je bilo super. Godinu dana kasnije, dakle 1985. promenili smo pevača, a donekle i svirku. Ostali smo na klasičnom hard coreu, malo prilagođenom našim uslovima. Uzori su nam bili **B. G. K.** iz Holandije. Iduće godine sam pored bubnjeva preuzeo i ulogu pevača, a 1987. smo svirali kao predgrupa **G.B.H.** u Ljubljani, gde smo prošli izvrsno, čak sam stekao utisak da smo bili bolje pripremljeni od zvezda večeri, što mi je bilo malo krivo (smeh). Bilo je soma i po ljudi i svi su pevali s nama. Fenomenalan osećaj.

Kod nas se sve svodilo na žive svirke, pošto nismo imali love za studio. Čak ni za demo-snimke. Godine 1988. se skroz menja postava, ja ostajem kao pevač i preuzimam gitaru, a ritam sekciju po-



zajmljujem od »Anatheme«, dakle dolaze **Mirko** i **Stavra**. Tu smo počeli da koketiramo sa punk coreom ili Oi coreom, kako ga neki zovu. Uradili smo neke demo-snimke, doduše slabijeg kvaliteta, jer su bili neophodni. Nismo imali prostoriju za vežbanje, pa nam je ta kasetna služila za vežbanje kod kuće. Možeš zamisliti.

Krajem 1989. **Stavra** odlaze na turneju sa »Anathemom« a zamenjuju ih u »Obojenom programu«, i, op.a). i **Ljuba**. Ova postava je napravila i prve »prave« snimke, to su 12 stvari za album »**Beer i Drinkers Revenge**«, koji treba da izađe za zagrebačku nezavisnu etiketu »Search and Enjoy«. No, ne znam šta će biti od toga, zbog ove situacije u zemlji. Sranje. A i ja sam u međuvremenu morao u vojsku, tako da je godinu dana sve stajalo. Ne bih voleo da ti snimci i propadnu, stvarno su dobri. Pravi hard core.

Hard Metal: Pošto je **Edi** (opet) u »O.P.«, kakva je sadašnja postava i reci nešto o Tvojim planovima?

Gaga: Evo, ja sam vokal i gitara, **Kića** basista, a odnedavno je tu i **Stavra** iz »Anatheme«, s kojom se muzički super slažem. Uskladio je »Anathemu« i »Vrisak«, jer voli da svira i to radi jako dobro. Planiramo mnogo svirki, kao i snimanje novog materijala sa potpuno novim stvarima. To bi trebalo da bude do kraja godine, a što se objavljivanja tiče, videćemo, zavisi od situacije u državi. Takvo je vreme, na žalost. Ako nađemo sponzora, ponudićemo snimke i nekoj većoj disko kući. Ne plašimo se, dosta ljudi zna za nas i voli nas. Pokušaćemo i preko nešto da uradimo, bez obzira što ćemo sve stvari, osim možda jedne ili dve raditi na našem jeziku. To ćemo ponuditi nekoj stranoj nezavisnoj kući, jer su se neke već interesovale za nas. U tom slučaju, uradio bih prepeve na engleskom.

Hard Metal: Recite nešto za kraj (**Kića** i **Stavra** su sve vreme ćutali)?

Kića: Nema tu šta da se priča, što više svirke, piva, buke ludila i zajebancije. To je to.

Stavra: Volim da sviram sa dobrim drugarima sa kojima sam i inače svaki dan. Osim heavy metala jako volim i hard core, tako da mi svirka sa »Vrisakom« predstavlja zadovoljstvo. Nije mi teško, naprotiv. Uostalom, pogledaj »**Anthrax**« i »**S.O.D.**« Uživanje mi je svirati sa **Gagom** i **Kićom**.

Gaga: Sa profesionalcima je uvek uživanje svirati (opšti smeh).

Hard Metal: Hvala, želim vam uspeha u svemu, naročito u ispijanju piva (Gaga je za sat vremena razgovora popio desetak piva, verovali ili ne!).

HARD METAL 42

Gledao svirku, razgovarao i pio pivo BOBA



Najprodavaniji albumi, Amerika, septembar 1991.

1. METALLICA (Elektra) — Metallica
2. VAN HALEN (Warner Bros.) — For Unlawful Carnal Knowledge
3. EXTREME (A&M) — Extreme II: Pornogriff
4. THE BLACK CROWES (Def American) — Shake Your Money Maker
5. SKID ROW (Atlantic) — Slave To The Grind
6. SCORPIONS (Mercury) — Crazy World
7. QUEENSRÛCHE (EMI) — Empire
8. FIREHOUSE (Epic) — Firehouse
9. LENNY KRAVITZ (Virgin) — Mama Said
10. ANTHRAX (Megaforce) — Attack Of The Killer
11. ALICE IN CHAINS (Columbia) — Facelift
12. ALICE COOPER (Epic) — Hey Stupid
13. KIX (East West) — Hot Wire
14. AC/DC (Atco) — The Razors Edge
15. STEELHEART (MCA) — Steelheart
16. NELSON RIGGS — After The Rain
17. L.A. GUNS (Polydor) — Hollywood Vampires
18. WARRANT (Columbia) — Cherry Pie
19. MÖTLEY CRUE (Elektra) — Dr. Feelgood
20. DAN REED NETWORK (Phonogram) — The Heat

Najprodavaniji compact discovi u Nemačkoj

1. SEPULTURA — Arise
2. MORGOTH — Cursed
3. KREATOR — Coma Of Souls
4. SLAYER — Season In The Abyss
5. ARMOND SAINT — Symbol Of Salvation
6. MEGADETH — Rust In Peace
7. MORBID ANGEL — Blessed Are The Sick
8. OBITUARY — Cause Of Death
9. MOTORHEAD — 1916
10. JUDAS PRIEST — Painkiller

HARD METAL TOP — izbor redakcije

1. METALLICA — Metallica
2. DAN REED NETWORK — The Heat
3. SEPULTURA — Arise
4. VAN HALEN — F.U.C.K.
5. SKID ROW — Slave To The Grind
6. METAL CHURCH — The Human Factor
7. TYKETTO — Don't Come Easy
8. BLOODBATH — Toxic Death
9. LENNY KRAVITZ — Mama Said
10. MORDRED — In This Life

Najbolji noviteti, po izboru redakcije magazina ROCK HARD

1. CORONER — Mental Vortex
2. VICIOUS RUMORS — Welcome To The Ball
3. GALACTIC COWBOYS — Galactic Cowboys
4. GYPSY KYSS — Songs A Swirling Ocean
5. MARILLION — Holidays In Eden
6. DAN REED NETWORK — The Heat
7. SARGANT FURY — Still Wants More
8. CRIMSON GLORY — Strange And Beautiful
9. DOMAIN — Crack In The Wall
10. VAN HALEN — F.U.C.K.

HARD METAL TOP, izbor čitalaca magazina (poslao Babić Ante, Otok)

1. KREATOR — Coma Of Souls
2. TANKARD — The Meaning Of Life
3. SODOM — Better Off Dead
4. SEPULTURA — Arise
5. HEATHEN — Victims Of Deception
6. DARK ANGEL — Time Does Not Heal
7. BLIND GUARDIAN — Tales From The Twilight World
8. DESPAIR — Decay Of Humanity
9. MEGADETH — Rust In Peace
10. SLAYER — Seasons In The Abyss

HARD METAL FESTIVAL

Novi Sad, 31. 8. 1991.



HARD METAL 44.

Tradicionalni heavy festival koji se svake godine održavao u Novom Sadu pod nazivom YU METAL ATTACK, ove godine odigrao se u sklopu promocije HARD METAL magazina.

Mesto odigravanja velikog festivala je po prvi put bila ledena dvorana u GSC Vojvodina u Novom Sadu.

Već od ranog jutra, grad su preplavile grupe fanova iz različitih krajeva, uglavnom Srbije, Bosne i Makedonije. Od podneva ispred Gradskog sportskog centra, počela je organizovana prodaja majica, ploča i kasete što je veoma obradovalo veći broj ljudi koji su takvu vrstu berze sa nestrpljenjem očekivali. Najviše su se prodavale majice sa natpisom i motivom HARD METAL, kao i ploče BOMBARDER i BLOODBATH. Takođe veliko interesovanje je vladalo za prethodne, rasprodate brojeve našeg magazina koji su se ovom prilikom mogli kupiti.

Publika je počela da ulazi u salu oko 15 časova, kada je i napolju počeo pljusak kiše. Nešto kasnije na bini se pojavio i urednik našeg magazina, Kolo koji je predstavio najinteresantnije teme iz ovog broja HARD METAL-a i najavio bendove i raspored programa. Od najavljenih grupa iz objektivnih razloga nisu se pojavili EPIDEMIC ZONE i DRINKING SKULL. I pored njihove velike želje da nastupaju, iz dobro poznatih razloga jednostavno nije bilo mogućnosti da bezbedno stignu do Novog Sada. U 16 sati, pozdravljen grmoljaskim aplauzom preko 3500 fanova, na bini su se pojavili SANATORIUM iz Skopja. Veoma kvalitetan thrash, ubojito, brzo i veoma dopadljivo. Odsvirali su pet kompozicija od čega su dve bile instrumentalne. Publika ih je odlično prihvatila tako da su mladi Skopjanci prozadovoljni svojim pojavljivanjem na ovoj manifestaciji. Posle desetak minuta pauze, LUDILO istrčavaju na scenu i počinju da "praše". Predstavljeni materijal se nalazi na njihovoj zadnjoj kaseti "Čoban tjera monstrume". Puno su uvežbaniji nego prošle godine a i masu ih je podržala, tako da je opšti utisak sasvim korektan. Inače LUDILO najavljuju skoriji izlazak svog vinskičkog debija.

U zvaničnoj reklamnoj nenajavljivi, kao zamena za otkazane bendove u daljem programu nastupaju RAPID FORCE i LIMAN FIGHTERS. Beograđani RAPID FORCE sviraju thrash tipa EXODUS (vidi demo rubriku prošlog broja). Sasvim solidna svirka, thrash koji je dobro prodrmao prve redove fanova. Svi su bili i zadovoljni a momci iz RAPID FORCE obećavaju gestovanja i na našim sledećim promocijama u drugim gradovima. LIMAN FIGHTERS je interesantan projekat prekaljenih novosadskih heavy metal muzičara. Desetak minuta odlične heavy-rap svirke sa šaljivim tekstovima dobro je oraspoložilo sve prisutne. PUSSYCAT iz Beograda su nastupili sedeći. Odličan sastav koji izvodi čvrstu varijantu heavy rocka, sa tekstovima na srpskom jeziku. Odličan imidž posebno je obradovao pripadnike lepšeg pola. Izveli su nam svoj standardni repertoar čiji se deo nalazi na singlu koji će biti objavljen ovih dana. Prvo veće komešanje u publici izazvano je Koletovom najavom za drugi deo programa koji su otvorili DEMONIAC. Melodični speed metal, sa peviljivim refrenima oduševio je masu, koja je oduševljeno prihvatila kvintet iz Beograda. Pesme koje su izvodili su uglavnom sa debi albuma "Touch the Wind" čije se objavljivanje očekuje do kraja godine. Vrhunac radosti publike bilo je kada su DEMONIAC izveli svoju verziju METALLICINE pesme "For Whom The Bells Toll". Posle

45. HARD METAL

polusatnog šoua svi su bili i više nego zadovoljni. Za to vreme u backstage su pristigli BOMBARDER iz Sarajeva. Gomile fanova napadale su Nešu, koji je na opšte oduševljenje svima delio potpise i poljupce. Posle skandiranja "Bombarder, Bombarder!!" na binu su istrčale Sarajlije koje i u ovim krajevima imaju veliku podršku obožavalaca. Predstavili su nam repertoar sa svoja dva albuma "Speed Kills" i "Bez Milosti". Ovog puta u nešto izmenjenoj postavi BOMBARDER su snažno prodrmali sve prisutne. Nešto je svojim šaljivim najavama pogotovo zabavio publiku. U blizini — anketi koju smo sproveli neposredno pre koncerta, pitali smo fanove koja grupa ih najviše zanima. Velika većina odgovora odnosila se na BLOODBATH. Pojavljivanje u našem magazinu i odlična prodaja njihovog mini LP-ija toliko je podigla njihovu popularnost da su za vrlo kratko vreme od malog demo benda prerasli u solidnu atrakciju za naše uslove. Posle neophodne pauze da bi se izvršile tehničke pripreme, uz velike ovacije i mističnu uvodnu muziku na bini se pojavljuju BLOODBATH. Izuzetno kvalitetan thrash, potpuno je zapalio masu. Prava ludnica u prvim redovima a redari imaju pune ruke posla jer najvatreniji fanovi uporno preskaču ogradu i sa bine se bacaju u publiku. BLOODBATH su imali najbolji nastup te večeri. Izuzetno agresivna svirka, odlično ponašanje na bini i izuzetna muzika. Izveli su nekoliko starijih stvari a i premijerno su nam predstavili neke kompozicije koje će se naći na novom albumu (radni naziv: "Psychopatic Nightmare") koji bi trebao da izađe od kraja godine. I posle 40 tak minuta nastupa, skandiranje momcima iz BLOODBATH nije prestajalo ali satnica se morala poštovati. Sledeći bend su bili PERGAMENT. Prilično star sastav po muzičkom stažu, iskustvu i godinama članova pružio je izuzetan nastup. Pored svojih pesama, svirali su i obrade od LED ZEPPELIN i BLACK SABBATH koje su, verovali ili ne, imale i te kako uspeha kod većine prisutnih fanova. Sve u svemu posle četrdesetak minuta PERGAMENT su bili ispraćeni zasluženim aplauzom. Kao zadnji bend te večeri trebalo je da nastupe ANNATHEMA ali zbog objektivnih teškoća (deo sastava je bio odsutan) VRISAK GENERACIJE iz Novog Sada (u čijem stalnom sastavu su Stavra i Mirko iz ANNATHEME) je odsvirao oko pola sata ANNATHEMINOG repertoara. Steta, ali ipak drugačije nije moglo a ANNATHEMA će se odužiti fanovima jer će za koji mesec krenuti na promocijsku turneju svog zadnjeg albuma "Empire Of Noise".

Sve u svemu, što se tiče HARD METAL festivala cela manifestacija je u potpunosti uspeša, s obzirom na postojeću krizu i ekonomsko-političke probleme stvarno je umešnost skupiti toliko fanova na koncertu gde nastupaju bendovi koji do skoro uopšte nisu imali prohodnost u medijima. Bendovi od kojih većina nema još objavljenih ploča a i oni koji ih imaju, njihovi tiraži i mesto u drugoj zvaničnoj muzičkoj štampi i oficijalnim medijima su potpuno marginalni. Ipak je velika stvar egzistiranje našeg magazina koji je osnovni preduslov za širenje i proboj domaće scene, na kojoj, kako smo već broj puta istakli, ima i te kako dobrih i kvalitetnih bendova. Cela ekipa koja radi i priprema HARD METAL će se i dalje truditi da vam predstavlja što više naših interesantnih sastava a naše promocije ćemo organizovati i u drugim gradovima.

Alex Polzović



SONGS



METALLICA

»Enter Sandman«
(Hetfield/Ulrich/Hammett)

Say your prayers little one
Don't forget, my son
To include everyone

Tuck you in, warm within
Keep you free from sin
Till the Sandman he comes

Sleep with one eye open
Gripping your pillow tight

Exit: Light
Enter: Night
Take my hand
We're off to never never land

Something's wrong, shut the light
Heavy thoughts tonight
And they aren't of snow white
Dreams of war, dreams of liars
Dramas of dragon's fire
And of things that will bite

Sleep with one eye open
Gripping your pillow tight

Exit: Light
Enter: Night
Take my hand
We're off to never never land

Now I lay me down to sleep
Pray the Lord my soul to keep
If I die before I wake
Pray the Lord my soul to take

Hust little baby, don't say a word
And never mind that noise you heard
It's just the beasts under your bed
In your closet, in your head

Exit: Light
Enter: Night
Grain of sand

Exit: Light
Enter: Night
We're off to never never land

SEPULTURA

Dead Embryonic Cells
Lyrics: Max Cavalera, Music by SEPULTURA

Land of anger
I didn't ask to be born
Sadness, Sorrow
Everything So alone

Laboratory sickness
Infected humanity
No hope for cure
Die by technology

A world full of shit coming down
Tribal violence everywhere
Life in the age of terrorism
We spit in your other face

War of races
World without intelligents
A place consumed by time
End of it all

Were born
With pain
No more
We're dead
Embryonic cells

Corrosion inside — We feel
Condemned future — We see
Emptiness calls — We hear
Final premonition — The truth

Land of anger
I didn't ask to be born
Sadness, sorrow
Everything so alone

Laboratory sickness
Infected humanity
No hope for cure
Die by the technology

We're born
With pain
Suffer
Remains
We're born
With pain
Suffer
Remains
We're Dead



SLAUGHTER

»Fly To The Angels«
(written by Mart Slaughter & Dana Strum)

Pictures of you
They're still on my mind
You had the smile
That could light up the world
Now it rains
It seems the sun never shines

And I'll drive down
This lonely lonely road
Ooh I got this feelin'
Girl, I gotta let you go

'Cause now you've got to fly
Fly to the angels
Heaven awaits your heart
And flowers bloom in your name
You've got to fly
Fly to the angels
All the stars in the night
Shine in your name

You know it hurts me
Was deep inside
When I turn and look
And find that you're not there
I try to convince myself
That the pain, the pain
It's still not gone

FAITH NO MORE

»From Out Of Nowhere«

Tossed into my mind, stirring the calm
You splash me with beauty and pull me down
You come from out of nowhere
My glance turns to a stare
Obsession rules me — I'm yours from the start
I know you see me — Our eyes interlock
You come from out of nowhere
My glance turns to a stare
One minute here and one minute there
Don't know if I'll laugh or cry
One minute here and one minute there
And then you were good — bye...
Sifting to the bottom, very day for two
All energy funnels, all becomes you
You come from out of nowhere
My glance turns to a stare
One minute here and one minute there
Don't know if I'll laugh or cry
One minute here and one minute there
And it hurts inside
One minute here and one minute there
And the you wave good — bye...



NEW POWER GENERATION!!! GUNS'N'ROSES AT WEMBLEY STADIUM.

August 31st, 1991.

Sto zbog ličnog a što zbog vašeg nestrpljenja, počecu od samog kraja. Jedna reč bi možda najbolje opisala ono što se dogodilo te subote: T R I U M F!!! Trijumf Guns'n'Roses! Trijumf Rock'n'Rolla! VENI VIDI VICI... dodoh, odsvirah, pobedih! Momci su došli u London i rasturili ga! O.K., da prigušimo emocije i podemo redom...

Pre svega moram da vam ispričam svoj prvi susret sa G'N'R. Bilo je to pre nekoliko godina u The Legendarnoj rupi Marquee. Ima nešto interesantno u vezi tog koncerta što meni možda i ne ide na čast ali ču vam se poveriti! Pre jedno dva leta, kada sam u Beogradu bio gost Studija B gde sam između ostalog birao i muziku, naravno, pustio sam i jednu stvar mojih favorita G'N'R. Nakon emisije sam sreo mog druga koji iz Discipline Kičme (i vi metalci mora da ga znate!), koji mi reče... šta, a sada se pališ na G'N'R, a kada smo ih videli, otišli smo sa koncerta na pola svirke! U čudu sam ga upitao kada smo ih mi to videli, da bi mi čovek objasnio kako sam ga ja vodio na koncert nekih amera u Marquee i da smo zapalili nakon pola čuke jer nije bilo ništa naročito!!! E tu sam se već našao u još većem čudu!!! I da skratim priču... da nije bilo koje ja ne bih ni znao da sam gledao, sada već legendarni koncert G'N'R u Marqueeju!!! Naravno, kada sam se vratio kući u London, pronašao sam u svom dnevniku kartu G'N'R u Marqueeju, no da se ne lažemo — ni sada se ne sećam preterano dobro njihovog nastupa. Ostalo je istorija... Guns! su ovde uradili još samo jedan nastup u Hammersmithu nakon čega je sledio čuveni Donington. Monsters Of Rock koncert... dostalom to sve znate. Za ono u Marqueeju neću da se pravdam ali "dese se takve stvari i pravome muškarcu!"

Kada je počela američka turneja, kao i vi čitao sam toliko sranja o G'N'R da sam malte ne i počeo da verujem u sve napisano. Te kako kompanija ploča Geffen nije davala novinarima karte za koncerte, te kako fotografiji nisu mogli snimati niti jedan show!!! Jebi ga... malo se preteralo sa svim tim sranjem i u principu, da PRINCE nije otkazao svoj koncert iste večeri, verujem da bih pisao sada izveštaj sa tog koncerta ali za neki drugi magazin! O.K., materijal koji posedujemo kada su u pitanju G'N'R je super, ali da li se sećate kada su objavili svoj album... pa svo ovo odlaganje novog materijala... stav prema novinarima kada su u pitanju intervjui... priznaćete da čovek može imati razloga da svemu okrene leđa uz jedan Fuck Of You Bustards!!! Hype je bio prevelik... čak u toj meri da sam i otišao na koncert očekujući sranje. Desilo se obratno!

Nekoliko dana pre koncerta sam razgovarao sa momcima iz Skid Row koji su jedna od predgrupa Gunsima. Interesovalo me je kako su oni doživljavali nastupe sa »najvećom grupom na svetu«. Na moje iznenađenje, dobio sam niz pozitivnih podataka. Kako su G'N'R cool i super momci, kako su par puta leteli i njihovim avionom, da nije bilo miniranja kada je u pitanju zvuk a što se tiče samih G'N'R... opšte mišljenje je bilo da je SLASH best fuckin' guitarist in entire universe!!! Hmmm, videćemo... mislio sam.

Momzda slučajno a možda i namerno, za koncert sam se odenuo u Rolling Stones majicu i šorc! Stone si su moj all time favourite grupa (nemojte da zviždite metalci!!!), pa pošto sam između ostalog čuo i kako su G'N'R novi Stone si, tek toliko da se zna, pomislio sam. Niko mi neće prodati bullshit, pa ni G'N'R! Uostalom, oni su još uvek poletarci u odnosu na Stone si! Naravno, Wembley stadij je bio pun do poslednjeg mesta što znači 80.000 ljudi! Palo mi je na pamet... o.k. Stone si su ovde prošlog leta nastupili 5 puta, ovde sviraju Genesis po 3 nastupa... ali nikada ni jedna HM grupa nije rasprodala ovaj stadion! Bon

Ekstravagancu su otvorili AXLov omljeni NIN (Nine Inch Nails) u vreme kada su prisutni više bili u fazonu nalivanja pivom. Skid Row su imali i svoju publiku na stadionu. Uostalom, Sebastijan i co. su dovoljno veliki da nastupaju u obližnjoj Areni gde je koncert zakazan za novembar... ali ovaj... Skidsi će morati da menjaju prostor za svirku jer su zahvaljujući upravo ovom nastupu zabranjeni od strane opštine Brendt na čijoj se teritoriji nalazi Wembley kompleks! Naime, opština Brendt je insistirala da na koncertu ne bude psovanja ili će u protivnom zabraniti ili prekinuti nastup!!! Sve je opet išlo na nove probleme i sranja o kojima smo čitali! Da li možete da zamislite triku kada je Sebastijan tokom nastupa uzio pismo sa naredbom i pročitao ga stadionu... I want all of you 80.000 mother fuckers too say FUCK YOU. FUCK YOU... niko nas ne može zaustaviti, ko jebe zakon i slično. Publici nije trebalo mnogo i situacija je bila na nivou koncerta G'N'R!!! Postavilo se pitanje, da li će Guns! uopšte izaći? Zil jezici su kasnije pričali kako su Skid Row probali da miniraju Guns... s obzirom da im je to bio poslednji zajednički nastup!!! Ko zna... za slavu i senzaciju... sve je moguće! Naravno, pauza je bila preduga no interesantno je kako se stvarala prava klima za G'N'R. Barovi su postali prazni i svi su na svojim mestima. Koncert su ulepšale svojim grudima one slobodnije pripadnici lepšeg pola koje su pokazivale svoje čari ili ti sise, snimateljima koji su sve prenosili preko dva ogromna ekrana na zadovoljstvo mase! Naravno bilo je i sisa koje nisu trebale biti prikazane, ali šta je tu je... zagrevanja je bilo pozitivno i nesvakidašnje. Gile (El Org) me je upitao da li je ovo normalno za svaki nastup... nije baš! Nešto nakon osam sati, G'N'R su istrčali na binu Wembley stadiona i furiozno započeli svoj nastup. Višegodišnje iščekivanje i sve priče u vezi benda, učinile su da je sam početak delovao kao šok za 80.000 fanova... ali pozitivan šok! Nameće se činjenica da su G'N'R mogli da sviraju bilo šta i da bi euforija bila ista. Koncert je otvorila Perfect Crime (za Use Your Illusion koja se nastavila u Mr Brownstone. Stiče se utisak da zvuk i nije baš najbolji i lično još uvek ne kapiram šta se dešava. Masa sve više otkida, naravno na stare pesme. Do you fuckin' know where you are, kaže Axl i kreće Welcome to the Jungle. Slavi je ogromno a i za mene lično, zabava počinje. Sve kočnice su otpuštene i polako kapiram da jezanja nema! Guns'N'Roses su super! AXL suludo trči sa jedne na drugu stranu ogromne pozornice, koja je u istinu veoma jednostavna, čak i bez loga grupe na podu ili u pozadini. Sve je očigledno svedeno na svirku!!! Axl je u početku u škotskom kiltu, kasnije u belom šorcu, pa u jakni boje američke zastave... sve fotke koje smo videli postaju žive. I SLASH izgleda kao na fotkama... sa cilindrom na glavi, kosom preko lica... SLASH je fenomenalan! Kada se svira svaki solo u masi je ludilo. Upravo sam (već uveliko) zaprepasčen kako su Guns! dobri! Navodno da je Stevan Adler pušio tepih kada bi mu nestalo onoga što je konzumirao, nadajući se da će naići na ono što se prosulo... njega nema više u bendu. Za bubnjevim je sada Matt Sorum (ex Cult) i moram vam priznati da uzbudljivijeg bubnjara (za ovakvu svirku) nisam čuo još od John Bonhama sa Led Zeppelinima koje sam »uhvatio« 1980 godine! Prva obrada koju čujemo je Paul McCartneyjova Live And Let Die... zvuči super! Dust And Bones je prva stvar koju pova Izzy Stradlin... Stones fazon, dok se Mick (Axl) presvlači. Izzy i stasom i glasom ne sakriva svoju privrženost Keith Richardsu, što je samo kompliment. Zvezda ovog benda je ipak SLASH!!! On je jednostavno neverovatan. Potpuno se slažem sa svima koji

smatraju da je najbolji od svih! I za razliku od velikih majstora i tehničara koji su doneli novi stil i zvuk sviranja gitare. Slash je na neki način staromodan gitarista. Kada kažem staromodan, mislim više na sviranje koje uključuje emociju možda više od same tehnike, bez obzira što je i tu Slash maestralan. Njegova svirka je zasnovana na onom najboljem iz sedamdesetih godina

ali je u isto vreme veoma savremena. Slash je čovek koji drži koncert u svojim rukama. Čini mi se da je pola svirke bilo njegovo soliranje i verujte, nije ni sekunda bilo dosadno! I sama publika je neskriveno pokazivala svoje oduševljenje svaki put kada bi odsvirao solo. Naravno, zvezda je i Axl... on je više zadužen za skandale, možda više neko za bilo šta drugo... hmmm možda sam preterao: nameće se misao kako bi Guns! bili daleko bolji da imaju nekog drugog pevača, ali se greška uočava u samom startu! Axl jeste G'N'R i sve drugo ne bi bilo to! Uostalom, mangup njegovog kova je potreban dosadnom svetu R'N'Rolla! U Double Talkin' Jive brblja protiv svih magazina koji su ih napadali i spominje kako je Kerang, magazin koji je nekada postovao, postao takav da danas ni dupe sa njime ne bi obrisao!!! Uuuuhhhhhh... heavy stuff man! Čuo sam da je u stvari Axl bio veoma ljubazan jer se u istoimejnoj numeri na samom albumu spominju čak i neka imena kojima Axl kaže: You can suck my dick!!! E to je već heavy... no cool je dokle god se ne odnosi na Hard Metal! Koncert teče savršeno... nakon novog materijala idu one pesme koje su poznate... Civil War, Patience i publika ne dobija šansu da predahne. Neverovatno je da je pravo uživanje slušati i novi materijal, bez obzira što je nepoznat. Svirka je maestralna. Ako se Axl i Slash porede sa Mickom i Keithom, to je o.k., ali meni lično sve to više ide na trip Zeppelina. Kompletan svirka se zasniva na Slashovoj gitari i Matt Sorumovom ludackom ritmu. Kao što su nekad bili Jimmi Page i John Bonham... danas su to Slash i Matt. Uopšte, G'N'R zvuče kao ultra moderni Led Zepp... više nego bilo šta drugo. Uostalom ta porođenja niti su bitna niti potrebna... Guns! su super takvi kakvi su... i kao takvi, definitivno su daleko ispred svih ostalih... daleko! Čak je neverovatno da su zapravo jedini bend takve vrste. Ko zna, možda jednog dana The Black Crows ili neko drugi uspe i da se približi Gunsima, ali za sada samo postoje oni, pa velika praznina, pa onda svi ostali!

Redaju se tri nove stvari, You Could Be Mine, November Rain i Night Train... u ovoj zadnjoj je i drum solo kao i najžešći Slashov solo. Kada je sedamdesetih Hendrix svirao američku himnu, bila je to velika fora... Slash ima svoj trip danas, on svira američku himnu ovih dana — The Godfather temu!!! Fenomenalno!!! Zapravo počinje u Hendrix maniru pa prelazi u Kuma da bi završio ponovo sa Hendrixom, Bravo! Za one koji su se opustili, odmoru je uskoro došao kraj... Sweet Child O' Mine... misli mi odlaze do kuće i moje, tek rođene ćerke Milene... hmmm, malo emocija nikad nije na odmet!

Axl se ponovo malo odmara dok Izzy peva 14 Years, ali mu se pridružuje na pratećim vokalima. Nakon My Michelle ponovo su na redu obrade: Alice Cooper, Only Women Bleed i Bob Dylanova Knockin' On Heaven's Door. Verujem da bi i sam Dylan bio ponosan na ovu verziju. Hor od 80.000 gria peva sa Axlom dok su šibice upaljene... lep prizor i kraj... samo na kratko. Axl se zahvaljuje publici... you fuckers are so good that we'll might see you next year!!! Za kraj je Estranged i naravno... hej! Paradise City!!! Kakav kraj... najbolji, ako kraj može biti dobar. Ukupno, Guns'N'Roses su bili na bini 2 sata i 17 minuta. Pošteno i jebeno dobro. Pre koncerta bio sam skeptičan... nakon koncerta... jednostavno oduševljen! Dugo je trebalo da se rodi jedan pravi R'N'R bend ali smo ga konačno dobili. I naravno da osim muzike R'N'R nosi sa sobom i skandale i razne pizdarije. Zato se nemojte čuditi kada čitate o Axl... It's Only Rock'n'Roll but we like it!!!

Na kraju moram reći da je nastup G'N'R na Wembley stadionu njihov do sada najveći koncert. Svirka i Riu je bila pred većim brojem ljudi, ali to nije bio njihov koncert. Londonski nastup je bio prva velika proba koja je postala trijumf!!!

Branislav Rašić

51. HARD METAL

CRIMSON GLORY

Strange And Beautiful
Roadrunner Records/Nika Production
naziv i pesama: Strang And Beautiful/Promise Land/Love And Dreams/The Chaint/Dance On Fire/Song For Angels/In The Mood/Star Chamber/Deep Inside/Make Your Love Me/Far Away
Produkcija: Mitch Goldfarb i Jon Drennig

CRIMSON GLORY je bend sa Floride i egzistira oko 6 godina. Ovo im je treći album. Bend je pažnju na sebe privukao interesantnim imidžom koji su sačinjavale maske na licima članova sastava. Inače muzički su veoma, veoma podsećali na tadašnju fazu QUEENSRÛCHE, ponajviše zahvaljujući Midnightovom (pevač) vokalu koji je veoma ličio na Geoff Tatea.

Stilski se i danas nalaze na sličnom putu ali su u ceo materijal ipak ubacili dovoljnu količinu originalnosti da bi postali interesantniji.

»Strange And Beautiful« je odličan album, urađen po svim standardima moderne svetske heavy metal produkcije. Veoma ispoliran hevy zvuk, kvalitetna i kristalna produkcija, sve pesme rađene dopadljivo i sa diskretno »lepljivim« delovima.

Prvih nekoliko stvari su potencijalni hitovi, lako moguće, većih razmera. Prvi singl je »skinut« nedavno i to u vidu polubalade »Song For Angels«.

Iako su njihova dva prethodna albuma bili veoma visoko kotirani od strane najbitch heavy metal magazina CRIMSON GLORY čak i pored velike koncertne aktivnosti nisu izašli iz okvira marginalnog značaja.

Bila bi šteta da i ovaj njihov projekat ostane nezapažen za širu publiku jer pruža jednu zdravu, čistu i veoma dopadljivu svirku, adekvatnu za sve hevy metal ikuse. Uz veću medisku podršku i bolju propagandu kampanju njihovog matičnog zdavača (ROADRUNNER RECORDS), ovi nomci sa Floride vrlo brzo bi se dokopali uno boljih pozicija svetske heavy metal scene. Svim umerenijim slušaocima obavezno preporučujem.

Kole

STEELHEART

»Steelheart« (MCA)

Naziv pesama: Love Ain't Easy/Can Stop Loving You/Like Never Be For/Never Let You Go/Eileen/Sheila/Gimme Gimme/Rock N Roll/She's Gone/Down And Dirty.

Čelično srce momaka iz kalifornijskog benda STEELHEART uputilo ih je da odaberu duži i teži (a možda i pravi) put ka uspehu i oni čvrsto gaze njime prema vrhu svetske scene. MICHAEL MATUJEVIĆ — vokal (koji je, navodno, rodom iz Zagreba) i sa šest godina se odselio u Ameriku), CHRIS RISOLA — gitara, FRANK DI CONSTANZO — gitara, JIMMY WARD — bas i JOHN FOWLER — bubnjevci su zajedničkim snagama prešli taj mukotrpni devetogodišnji put. Uz probleme sa diskografskim kućama, konačno su došli do pravog albuma.

S obzirom da su na njih uticali britanski hard rock i blues bendovi, ovaj njihov debi-album sadrži deset moćnih pesama. Postoji velika raznolikost u materijalu, pa je tako u pesmama »GIMME GIMME«, »ROCK N ROLL« i »EILEEN« zastupljen Rock n Roll rhythm i blues karakteristi-

čan je za pesmu »SHEILA«. Međutim, uz osam snažnih i razarajućih pesama nisu zaboravljene ni balade »NEVER LET YOU GO« i »EILEEN«, za koje su urađeni i video-spotovi. Na ploči je velika pažnja poklonjena i aranžmanima, a uz sve to i produkcija je odlično urađena.

Da su veliki HM nada u Americi i u svetu vidi se i po tome što njihova diskografska kuća »MCA« mnogo ulaže u reklame koje izlaze u svim većim HM časopisima. Od muzičkih kritičara u magazinima album je visoko ocenjen, a mi im možemo poželeti što bolju poziciju u samom vrhu muzičkog sveta i još mnogo dobrih albuma.

Valentina Jovićić

GREAT WHITE

»Hooked« (Capitol)

Naziv pesama: Call It Rock 'n' Roll/The Original Queen Of Sheiba/Cold Hearted Loving/Can Shake It/Loving Hind/Heartbreaker/Congo Square/South Bay City/Desert Moon/After Glow

Iako muzika grupe GREAT WHITE sve više liči na blues, albumi im dobro prolaze na tržištu kao i hit-singlovi na američkim top-listama. U Americi ovaj bend ima mnogo više uspeha nego u Evropi, mada i tu postoji jedan broj njihovih fanova koji kupuju njihove ploče, posećuju koncerte. Tako je i njihov novi, peti LP, pod nazivom »HOOKED«, nedugo posle izlaska došao na jedanaesto mesto američke liste najprodavnijih ploča. Na ovom albumu ima balada u izobilju, ali se među njima nađe i poneka tipično sweet heavy metal pesma.

Po prvi put u karijeri GREAT WHITE su, za različita tržišta odabrali različite singlove. Tako je u Americi pesma »CALL IT ROCK N ROLL« osvajali publiku (naravno i top-liste), a u Evropi sličan uspeh postiže balada »CONGO SQUIRE«. Ostalih osam pesama čekaju svoj red i ne bi se sada moglo reći koji će biti sledeći singl.

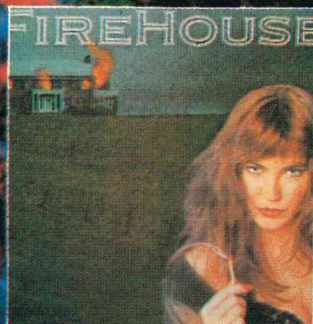
Dobru svirku karakteriše veliko instrumentalno umeće MARKA KENDALLA i vokal JACKA RUSSELA, a većim kvalitetima ove ploče doprinosi i sjajna produkcija, tipično američka, sa puno prostora i različitih nivoa. Posle ovog albuma, GREAT WHITE započinju svoju drugu turneju, prvo po Americi, a u Evropu će svirati tokom jeseni.

Valentina Jovićić

FIREHOUSE:

»Firehouse« (1991.)
Nazivi pesama: Rock On The Radio/All She Wrote/Shake and Tumble/Don't Treat Me Bad/Doughta Be A Law/Lover's Lane/Home Is Where/Heart Is/Don't Walk Away/Seasons Of Change/Overnight Sensation/Love Of A Lifetime/Helpless
Producent: David Prater
Epic records

Ukoliko do sada niste imali prilike da spoznate šta znače reči poput: AMERIČKI MAINSTREAM HEAVY ROCK, sada je prava prilika za to, jer bend kao što je »FIREHOUSE« je klasičan predstavnik ovog pravca. Postava koju sačinjavaju C. J. SNARE



— vokal, klavijature, BILL LEVERTY — gitare, PERRY RICHARDSON — bas i MICHAEL FOSTER — bubnjevci, nudi savremeni heavy rock, veoma prožet duhom Amerike. Materijal je producirao DAVID PRATER, čovek kojem je jasno kako sve to treba upakovati, tako da sa te strane »FIREHOUSE« ne treba da brinu. Produkcija je čak na zavidnom nivou, s obzirom da je u pitanju prvenac ove postave. Sa aranžerske tačke gledišta sve je klasično postavljeno: pevljivi refreni, zapaljivi gitarski rifovi, lepljivi pozadinski vokali, čvrsta ritam sekcija. Ali, sve to nije dovoljno da vas bar na momenat trgne, jer je ceo materijal upravo takav. Tekstualna tematika je u fazonu rock and rolla, što se da naslutiti već i po samim naslovima pesama. Ovaj album se sluša u prolazu, jer ne postoji brojazan od komplikovanih harmonija, aranžmana i dokazivanja gitarskog umeća.

C. J. SNARE veoma solidno vlada svojim vokalnim sposobnostima, mada je



sve to već pomalo klasično, no ipak dobro. Za video klip je izdvojena stadijuna (mada su sve takve) »DON'T TREAT ME BAD«, kao hit sa albuma. Moj lični utisak je da je instrumental »SEASONS OF CHANGE« mogao biti i izostavljen ili drugačije upakovan, jer svojim koketiranjem sa klasičkom pomalo odskaje od koncepcije ostalog materijala.

Da rezimiramo činjenicom da je sve ovo već mnogo puta do sada odsvirano i otpevano. Potencijal je prisutan, od ovog benda bi se moglo očekivati i više, samo da malo izađu iz okvira ovog pravca, u šta lično sumnjam. Ako se to ne desi, muzička scena je dobila još jedan sastav tipa »LEATHERWOLF« ili »CHINA«...

Irwas



TYKETTO

»Don't Come Easy« (David Geffen Company)

Nazivi pesama: Forever Young/Wings/Burning Down Inside/Seasons/Standing Alone/Lay Your Body Down/Walk On Fire/Nothing But Love/Strip Me Down/Sail Away.
Producent: Richie Zito

Da ništa, pa ni prva ploča, ne dolazi lako znaju samo oni koji imaju bend, ali ne i ploču. Ipak, nekima se dešava da imaju i bend i ploču. Takav je slučaj sa novim američkim bendom TYKETTO, čiji se debi-album »DON'T COME EASY« nedavno pojavio. TYKETTO jeste novi bend, ali su članovi grupe veoma talentovani i dobri muzičari. To je klasičan heavy-kvartet a čine ga DANNY VOGHN (vokal), BROOKE ST. JAMES (gitara), JIMI KENNEDY (bas) i MICHAEL CLAYTON (bubnjevci).

Ako vam se učinilo da ste za nekoga od njih ranije već čuli, niste se prevarili. Naime, pevač Danny je nama znan od ranije po radu sa grupom WAYSTED, bendom PETE WAYA.

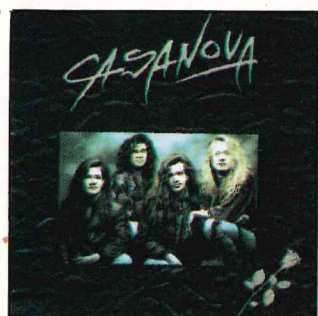
Inače, ako se sećate, WAYSTED su, nastupivši kao predgrupa IRON MAIDEN (10. septembra 1986), bili gosti Beograda. Još tada je Danny zapažen kao dobar pevač i frontmen. U međuvremenu, on je napustio bezperspektivni WAYSTED, oko sebe okupio »mladi kadar«, grupu nazvao TYKETTO i doživeo da mu izađe debi-album. Jer i pored toga što su svi u bendu ravnopravni, nezvanično je on šef.

Preslušavajući album »Don't Come Easy«, nameće se utisak da su ga radili pod motom »ako sa prvom pločom ne uradimo ništa, malo je verovatno da ćemo ikad išt«. Svaka pesma je potencijalni hit. Naravno, i svakoj fali po nešto da bi to i bila, ali ono što izdaje ovu ploču od drugih je to da je rađena u kontinuitetu, jer su pesme prilično izjednačene po kvalitetu. Ipak, za prvi hit-singl zabrana je »FOREVER YOUNG« (nisu puno pogrešili), a mogla je biti i »BURNING DOWN INSIDE« ili »STANDING ALONE«.

Inače, sve stvari sa debi-albuma karakterišu dobro pevanje, pomešan stil svirke i iznad svega dobra produkcija. Producent ploče je RICHIE ZITO, ime koje se sve češće pojavljuje na omotima uspešnijih grupa. Međutim, ne treba zaboraviti, u to smo se uverili iz više primera, da se sad u startu rade debi-albumi koji su to samo po činjenici da je to prvi nosač zvuka sa tim imenom, dok je sve ostalo provereno dobro. A ako je iza grupe uspešan tim ljudi, u konkretnom slučaju to su ljudi iz »Geffen Co«, koji su se specijalizovali za hit-izdanja, onda dileme ne može biti.

TYKETTO su još jedan u nizu dobrih bendova koji dolaze iz te firme, a dobar bend ne može da ima lošu ploču (bar ne bi trebalo). Upravo je to slučaj sa njihovim debijem. »Don't Come Easy« je dobar album.

GORAN



CASANOVA

»Casanova« (WEA-Warner Music)

Nazivi pesama: Don't Talk About Love/Burning Love/Living A Lie/The Girl Is Mine/Rome Burns/Love Lies/Bang Bang/Sticky Sweet/Back To The Wall/Ride The Wings Of Freedom/Hollywood Angels/Heaven Can Wait.

Producent: Henry Staroste (Big Bang Productions)

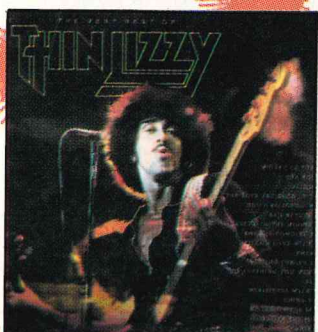
U najezi novih bendova stigao je i CASANOVA. Možda malo neobičan naziv za grupu, ali... A CASANOVA je, ako niste znali, Nemački mini-superbend sastavljen po receptu uspešnijih (američkih) uzora, od lokalnih (domaćih) muzičara, nekadašnjih članova drugih grupa. Tako je bubnjar MICHAEL EURICH nekadašnji član grupe WARLOCK, dok je pevač bio, u postavi MAD MAX (oni čine okosnicu benda) a uz njih u bendu su gitarista STEPHAN NEUMEIR i basista JURGEN ATTIG.

Debi-album benda, koji je naslovljen imenom grupe »CASANOVA«, pojavio se nedavno u trenutku kad Evropi nedostaju ploče (pa i bendovi) ovakvog tipa, jer, složite se, ne može se baš pohvaliti nekom većom glam-sweet metal atrakcijom. Međutim, i ploča a i bend uopšte ne donose ništa novo. Po naslovima pesama (»BANG BANG«, »STICKY SWEET«, »BURNING LOVE«) možete i sami zaključiti o čemu se radi, a da i ne preslušate snimljeni materijal. Sve je odavno prežvakano i od mnogo boljih bendova, pa tako »Casanova« nije ni imao razloga da se pojavi.

Većina pesama ne zasluuje nikakav komentar a nešto bolje, što znači prosečne su »DON'T TALK ABOUT LOVE« i »BURNING LOVE«. Ali svim pesmama i pored korektno produkcije, fali »težina«. Textovi su, blago rečeno, na granici gluposti, a

sve liči na rane radove BONFIRE (uz bolju produkciju, ali lošije stvari), uz karakteristični engleski sa nemačkim naglaskom. Jedina konstatacija koja se nameće je da su album koji sadrži dvanaest pesama, a u stvari je prazan, napravili ljudi koji imaju za cilj samo jedno »uzmi novca i beži«. To će se uskoro, nadam se, potvrditi veću da se bend raspao.

GORAN



THIN LIZZY

»Dedication« (1991.)

Nazivi pesama: Whisky In The Jar/The Rocker/Jailbreak/The Boys Are Back 'In Town/Don't Believe A Word/Bad Reputation/Dancin' In The Moonlight/Rosalie/Still In Love With You/Emerald/Waiting For An Alibi/Do Anything You Want To/Sarah Parisienne Walkways/Chinatown/Killer On The Loose/Out In The Fields/Dedication
Vertigo rocerds

Jedna od izuzetno značajnih grupa za razvoj hard rocka i heavy metala, koja, na žalost, nikada nije postigla veći komercijalni uspeh, svakakao je THIN LIZZY. Nukleus sastava su učinili PHILIP LYNOTT i BRIAN DOWNEY, ritam — sekcija i osnivački duet, da bi tokom trinaest godina postojanja kroz band prodeflovala čitava plejada izvanrednih gitarista kao što su ERIC BELL, BRIAN ROBERTSON, SCOTT GORHAM, GARY MOORE, SNOWY WHITE, JOHN SYKES... Usled raznih okolnosti, a najviše zahvaljujući PHILOVOJ veličkoj zavisnosti od heroina, THIN LIZZY su 1984. i zvanično prestali da postoje. Na samom početku 1986. PHILOVO ionako slabo srce zauvek prestaje da kuca.

Dupli album »DEDICATION« izašao je na petogodišnjicu smrti PHILA LYNOTTA i predstavlja presek delovanja THIN LIZZY uglavnom u periodu od 1975. do 1980. godine, mada su (doduše u manjoj srazmeri) zastupljene i neke kompozicije starijeg datuma. O samom kvalitetu ove ploče kompilacijskog tipa ne treba puno diskutovati, jer kod odabira pesama za album sa najvećim hitovima THIN LIZZY nije problem iznalaženje kvalitetnih stvari, već je daleko više znalo potrebno da bi se došlo do odgovara na pitanje koje kompozicije izostavi. Za postenu kompilaciju svakako treba pet-šest ploča, a naravno da vam je najbolje da imate njihovu celokupnu diskografiju. Stoga će vam »DEDICATION« poslužiti ili kao »dopunska literatura« ili kao »vodilac za mlade, buduće poklonike THIN LIZZY«. U svakom slučaju, ako budete u prilici, nabavite »Dedication«. Provod nostalgija i uživanje zagaran-tovani.

Boba

strange and beautiful



ALICE COPPER

»Hey Stoopid« (1991.)

Nazivi pesama: Hey Stoopid/Love's A Loaded Gun/Snakebite/Burning Our Bed/Dangerous Tonight/Might As Well Be On Mars/Feed My Frankenstein/Hurricane Years/Little By Little/Die For You/Dirty Dreams/Wind Up Toy
Producent: Peter Collins
Epic/Sony Records

Tačno 23 meseca nakon megahit albuma »TRASH«, VINCENT FURNIER u narodu opštepoznat pod pseudonimom ALICE COOPER, javlja se sa svojim novim diskografskim ostvarenjem: »HEY STOOPID«. Verovatno će vas zanimati i podatak da je ovo sedamnaesti LP po redu u dvadeset godina dugoj karijeri majstora rock-horora. No, sticajem okolnosti, tek nakon »Trash-a« uspeo je da dodirne sam vrh svetskog uspeha. Da nije bilo tako (a imajući u vidu količinu hitova i kvalitet prethodne ploče, uspeh je bio neminovan) danas sigurno ne bi mogao pristiti zadovoljstvo da mu na albumu gostuju OZZY OSBOURNE, JOE SATRIANI, NIKKI SIXX, MICK MARS, SLASH, STEVE VAI, Vinnie Moore... Svakom je valjda jasno da svaka zvezda ima i svoju cenu. Nju je bolje preskočiti.

»HEY STOOPID« otvara istoimena kompozicija, koja se već uveliko emituje kako na MTV-u tako i na ostalim svetskim i domaćim stanicama. To je, bez dileme, ubedljivo najgora stvar na ploči, očito na pravljenu sa pretenzijom da bude naslednik »POISONA«, najvećeg hita sa »TRASHA«. Osim svoje stupidnosti i besmisla, »HEY STOOPID«, sve do refrena, neodoljivo podseća na Bryan Adamsovu »Take Me Back« stvar sa »CUTS LIKE A KNIFE« albuma iz 1983. godine. Jedino me čudi da je OZZY pristao da peva pozadinske vokale baš u ovoj pesmi. Bar on ima love...

Za ne poverovati je da su SVE (baš sve) ostale kompozicije bolje od naslovne, ali je to nepobitna činjenica (što je isključivo subjektivno mišljenje dole potpisano). Iskreno, nadao sam se da će nam ALICE na novoj ploči pružiti mnogo više ludila, zarad komercijalnog efekta, jako obuzdanog na prethodnoj ploči. Ali ipak je prevladala želja za slatunjavim hitićima,

non-stop slikanjem za novine, TV i tome slično. Ima na »HEY STOOPID« i dobrih stvari, ne grešimo dušu, ali imajući u vidu onakav sastav postiju u stadiju i fenomenalnog producenta PETERA COLLINSA, zaista bi bila tragedija da je album totalno loš.

Naravno da sve malopre navedeno neće bitno uticati na prodaju »HEY STOOPID« LP-a. On će da »klizi« po inerciji, ali je i dalje mogao da bude nazvan i »TRASH 2«, s obzirom da ne donosi apsolutno ništa novo. Ako vas zanima kako u stvari treba da zvuči ALICE COOPER, nabavite »BILLION DOLLAR BABIES« (1973.), a ako vam se čini da je »punoletna« ploča prestara za vaše mlade uši, tu je i »RAISE YOUR FIST AND YELL« iz 1987, pa navalite. »HEY STOOPID« ćete ionako biti prinuđeni da čujete, jer će mediji sigurno da budu poplavljeni ovom ispodprosečnom 56 minutnom (?) pločom.

Boba

METALICA

METALICA (VERTIGO)

Nazivi pesama: Enter Sandman/ Sad But True/ Holier Than You/ Unforgiven/ Wherever I May Roam/ Dont Tread On Me/ Through The Never/ Nothing Else Matters/ Of Wolf And Man/ The God That Failed/ My Friend Of Misery/ The Struggle Within.
Producent: Bob Rock

METALICA... Konačno, napokon, posle tačno tri godine nestrpljivog iščekivanja stigao nam je novi, bezimni album sastava koji je, po mom mišljenju, uz BLACK SABBATH najznačajnija pojava na svetskoj heavy metal sceni od samog početka njenog delovanja. Ukoliko je neko i bio skeptičan i sumnjao u ovu dosta smelu tvrdnju, LARS, JAMES, KIRK i JASON svojim najnovijim diskografskim ostvarenjem malopre pomenuto nepobitno dokazuju i idu jedan (ogroman) korak dalje. METALICA svojom novom pločom, jednostavno rečeno, ispisuje nova poglavlja rock'n'roll istorije, počev od samih korena ove muzike, od sredine 50-ih godina.

»Exit: Light, Enter: Night...« Stihovi pesme »Enter Sandman«, koja otvara novo remek delo METALICE, samo figurativno najavljuju tamu i mrak, jer cela ploča donosi SVETLOST i OTVARA NOVE HORIZONTE. Uvidevši (na vreme, kao i uvek) da heavy metal nije trka u kojoj je najvaž-

nije ko je najbrži, četvorica konjanika METALICE na svom novom LP-ju se u potpunosti okreću muzičkom stvaralaštvu u najboljem umetničkom smislu te reči. Kako je samo ovo dobro i teško. HARD ROCK u pravom, istinskom smislu. To što ovde nema nijedne pesme tipa »Whiplash« »Fight Fire With Fire« ili »Beaterly« ne predstavlja nipošto hendikep, već ogroman napredak.

Pojavom SEPULTURE, speed metal je dobio svoje nove kraljeve i njihov kvalitet je neosporan, ali činjenica je da METALICA danas, sa ovim što radi, postavlja nova pravila igre kojih će se mnogi bendovi hteti to ili ne, morati pridržavati. Oni su kao predvodnici celog jednog pokreta svesni svoje moći i uticaja na druge, manje ili više značajne grupe, kao i na širok auditorijum. Svakako vam je poznato da se veliki broj bendova i do sada ponašao onako kako je to METALICA »nagala«, svakom svojom novom pločom postavljajući nove granice razvoja heavy metala. To je i jedan od najvažnijih, ako ne i presudnih razloga velike ekspanzije ove vrste rock and rolla, koja, upravo najviše zahvaljujući ovoj četvorici (tj. petorici — CLIFF BURTON, R.I.P.) genijalaca iz San Franciscu, u poslednje vreme doživljava svoje najsajnije trenutke. Ova činjenica je i bila taj presudni faktor koji je »primoravao« METALICU da uvek i na svakom mestu pa samim tim i na svakom novom albumu bude za koplje ispred ostalih.

Najnovija ploča definitivno potvrđuje njihovu dominaciju u odnosu na SVE druge činioce svetske HM scene, koja je danas (srećom) toliko jaka da na njenom celu mogu stajati samo pravi tvorci remek dela, a taj epititet nosi samo jedna grupa — METALICA. U stvari, to i nije nikakav epititet, već činjenično stanje.

Možda će Vam se učiniti da je u ovom prikazu bilo premalo reči o samom albumu, jednostavno nazvanom »Metallica«. No, verujte da ni sam nisam dovoljno pametan da u rečniku svog maternjeg jezika pronađem adekvatne izraze kojima bih Vam dočarao svoje emocije i oduševljenje u trenucima dok sa zvučnika dopiru magični tonovi ovog fenomenalnog, epohalnog dela, koje za rock muziku, verujte znači isto što i »Rat i mir« za svetsku književnost. Mada sam lično protivnik ocenjivanja tuđeg rada (taj posao je za profesore, koje ionako nikad nisam preterano voleo), na skali od 1 do 10, ovaploča, ne računajući »minuli rad«, dobi- ja 11. A ukoliko se nekom ne sviđa, žao mi je. Taj je sigurno zalutao u heavy metal.

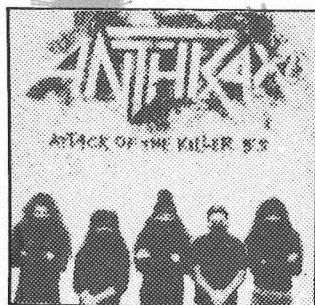
Boba

ANTHRAX

»Attack Of The Killer B's« (1991.)

Nazivi pesama: Milk (Ode to Billy) / Bring The Noise/Keep It In The Family (live) / Startin' Up A Posse/Protect And Survive/ Chromatic Death / I'm The Man '91/Parasite/ Pipeline / Sects/Belly Of The Beast (live) / N.F.B. (Dallabnikufesin)
Megaforce Wordwide records

Taman kada smo se zabrinuli da će poznati njujorški zezatori ANTHRAX upasti u malu stvaralačku krizu, jer, rukom na srce, poslednji studijski album »PERSISTENCE OF TIME« baš nije bio oduševljavajući, SCOTT IAN and co su požurili da demantuju naše sumnje. Nedavno se na tržištu pojavio njihov novi album (zapravo, oni tvrde da je to maksi singl i to najduži na svetu, jer traje duže od 44 minuta) pod imenom »ATTACK OF THE KILLER B'S«, što uz par novih stvari predstavlja skup B strana njihovih singlova. Ne znam



samo da li je i cena prilagođena maksi-singl izdanju?

Salu na stranu, svakako najveća vrednost ove ploče je »BRING THE NOISE«, izvanredna kompozicija nastala »uz malu pomoć prijatelja«, tj (po mom mišljenju) najboljeg rap banda PUBLIC ENEMY, inače takođe Njujorčana. Fenomenalno urađen rap-metal nikoga ne može ostaviti ravnodušnim, jer svojom energijom i otkako-nošću prosto tera na pokret. Ne znam zašto, ali ovde mi »PARASITE«, »PIPELINE« i »SECTS«, inače prenesene sa EP-a »PANIKUFESIN« deluju mnogo bolje i ubedljivije. Isto se može reći i za »KEEP IT IN THE FAMILY« i »BELLY OF THE BEAST«, koje su, čini se, tek u »uživo« verzijama dobi- le svoju pravu zvučnu sliku. Valjalo bi napomenuti i da je »PARASITE« mnogo bolja u verziji ANTHRAX od originala, koji je svojina njihovih starijih sugrađana iz banda KISS.

Nemojte da se zabrinete kada čujete poslednju stvar na ploči »NISEFUKINBALAD« (pročitano unatraske), jer ANTHRAX nisu ozbiljno napravili ljubavnu baladu. Uostalom, na njenom kraju se bar 30 sekundi čuje plač i narančanje. Tek toliko da se zna da je u pitanju mala šala. Vrlo preporučljivo za slušanje.

Boba



HELLOWEEN

»(Pink Bubbles Go Ape« (1991.)

Nazivi pesama: Pink Bubbles Go Ape (Kids of The Century) Back On The Streets (Number One) Heavy Metal Hamsters (Goin' Home) Someone's Crying (Mankind) I'm Doing Fine, Crazy Man (The Chance) Your Turn
Producent: Chris Tsangarides
EMI records

Na videlo dana je (napokon) izašlo novo HELLOWEEN izdanje. Ovoga puta, usudio bih se reći — na žalost, u ekipi nemačkih »heavy metal hamstera« nema jednog od glavnih gitarista KAI HANSENA, koji već uveliko predvodi svoj band GAMMA RAY. Sada se ne bih osvrtao na njega i njegov rad, jer je o tome već pisano u prethodnim brojevima »Hard Metala«. U poseti HELLOWEEN njegovom mestu je zauzeo čovek po imenu ROLAND GRAPOW. Pod komandom njegove trzalice, žice na gitari proizvode davno poznate zvuke (Adrian. Dave, where are you now?), od kojih

HARD METAL 54.

HELLOWEEN nikada nije ni bežao, a kao što se vidi na ovom albumu i dalje im je veoma dosledan. MAIDEN fluid struji kroz svirku novog HELLOWEEN gitariste, a čini se da je on pozvan u band upravo zbog toga.

Ritam sekcija GROSSKOPF — SCHWICHTENBERG funkcioniše na svoj najbolji mogući način, potvrdivši velike zasluge za sve to su HELLOWEEN do danas postigli, a taj deo nije mali. Zahvaljujući produkciji, za koju se pobrinuo CHRIS TSANGARIDES (pamtimo ga sa izvršnog »PAIN-KILLER« — J. PRIEST albuma), u prvi plan izlazi MICHAEL KISKE sa svojim izvanrednim vokalnim sposobnostima. Stiški je i dalje opsednut BRUCE DICKINSONOM, no poznato je da je ipak bolje biti dobra kopija nego loš original.

Same numere na albumu su HELLOWEEN klasike, kao na primer: »Number One«, »Mankind«, »Heavy Metal Hamsters«, a predvođene su udarnom stvari na čitavom materijalu — »Kids Of The Century«. Zanimljiva je i balada »Your Turn«, koja zatvara album.

Sve u svemu, »PINK BUBBLES GO APE« je još jedan projekat koji stiški ne poma granice pravca koji je ovaj sastav svojim dosadašnjim ostvarenjima zacrtao. Onaj ko je do sada voleo HELLOWEEN i vrteo njihove ploče, kasete ili CD-ove i nadalje će to raditi. Grupa sa ovakvim potencijalom može da pruži i više, te se stoga nadam da će svojim novim ostvarenjima za- blještati poput »GAMA ZRAKA«.

Irwas



DAN REED NETWORK

»The Heat« (1991.)

Nazivi pesama: Baby Now/Blame It On The Moon/Mix It Up/The Heat/Let It Go Love Don't Work That Way/Money/Chill Out/Life Is Sex/The Salt Of Joy/Take My Hand/The Lonely Sun/Thy Will Be Done/Wake Up/Long Way To Go
Producenti: Buca Fairbrain i Dan Reed

Mercury records

Dan Reed je genije!

Dugo sam se premišljao kako započeti ovaj tekst, strepeći da malopre napisano ima preveliku težinu, jer, Bože moj, ukusi su različiti, a sem toga Dan Reed Network je sastav koji sa heavy metalom nema preterano dodirnih tačaka. No, krenimo od početka.

Posle prvog D. R. N. albuma, nazvanog isto kao i sastav, a izašlog 1987. godine, neke stvari su se činile kao objektivno jedine moguće: dečko je pokupio dosta fazona od Princea, umotao u pitke i lepljive aranzmane i, uz dosta originalnosti, napravio zaista odličnu ploču. Upravo zbog te asocijacije, smatrao sam da će i ubuduće da se pridržava Princeovog principa: na svim budućim albumima vrši iste fore, dobro producirane, aranzirane i pri- jatne za slušanje. Ali, ne leži vraže. »Slam«, drugi album Dan Reeda i njegovog (pratećeg) benda u priličnoj meri svo-

55. HARD METAL

jim kvalitetom i nadahnutošću razvejava sumnje u budućnost rada ovog sastava. Dan Reed odlično uspeva da uklopi žestinu funk-rock-metala sa toplim i osećajnim elementima svoje muzike, s tim što je »Slam« bio prilično oštri od prvenca.

Moram priznati da sam željno iščekivao pojavu »The Heat«, novog albuma ovog famoznog melez, mada sam i »navijački« strepeo da se ne razočaram. Ali... »The Heat« je toliko dobar, pun kvalitetnih pesama, izvršno odsviran, odlično produciran i fenomenalno otpevan. Teško ćete naići na ploču dužu od sat vremena (tačnije: 64 minuta) na kojoj uopšte nema ponavljanja, monotonije, ni- ti čega što bi ličilo na otaljavanje posla (daleko bilo). Sve pesme su super. Zaista. A tek Dan Reedova obrada Pink Floyd klasike »Money«... Da ne poverujete svojim ušima.

Slušajući »The Heat«, istinsko remek delo, osetićete nesnošljivu toplotu tela i sreću u duši. Ukoliko ste imali sreću da ih gledate uživo, a bili su predgrupa Rolling Stonima u Beču prošle godine, mogli ste se uveriti u savršenstvo D.R.N. nastupa na bini. Sa novom pločom, genijalni melez iz Portlanda ima pred sobom otvorena sva vrata rock večnosti. To je i zaslužio — i on i »Network«, a ovaj album ulazi direktno u legendu. Jedino je šteta što se ovakva muzika ne pušta u diskotekama, umesto onih bljuvotina. Verujte, bio bih im svakonoćni posetilac. Jer... Dan Reed je genije.

Boba



SANDRO

Dal' si i ti noćas sama (PHONODISC)

Nazivi pesama: Šarene djevojke/oprosti za sve/Sonja/Da bar znam//Snijeg pada/Dal' si noćas i ti sama/Zagrlj me/Fata/Odlazim

Veoma teško mi pada kada moram da pišem o nečemu što mi se uopšte ne sviđa, o albumima i grupama koji su stvarno nekvilitetni i krajnje neozbiljni.

Na žalost, jedan od takvih projekata je i sarajevska formacija SANDRO. Ovaj kvartet je nedavno objavio svoju prvu ploču i kasetu u izdanju zamene potpuno nepoznate firme PHONODISC.

Bend SANDRO postoji od 1988. i, uz manje personalne promene, do danas stalni sastav sačinjavaju: Almir Šahinović — bubnjevi, Zoran Borjanović — bas, Denis Šuško — solo gitara i Aleksandar Trifković — vokal, klavijature. Muzika koju izvodi ovaj sastav nema blage veze sa sweet metalom, kako su je samo okarakterisali članovi benda. Tipična narodnjačko-zabavnačka produkcija tipa Hari Mata Hari ili nekih još groznijih stvari, u kojoj je do maksimuma forsiran vokal i klavijature, sa potpuno bleđim ritom sekcijom. Od svih pesama na albumu polovina su plačljive, srceparajuće balade ne- volikomponovanoj tipa.

Ovo izdanje zaista nema blage veze sa heavy metalom, sa sweet metalom pogotovo. U ovoj našoj domaćoj heavy metal

produkciji, koja je i ovako veoma slaba, ovakva izdanja, čiji se izvođači predstavljaju kao metalci, donose i te kako štete, kompromitujući termin heavy metal. Najgore od svega je što bendovi ovakvog muzičkog izraza imaju prohodnost u medijima, te svojim lepuškastim imidžom pridobijaju deo publike i, prvenstveno zahvaljujući tome, unose zbrku u glave potencijalnih heavy metal konzumenata. To sve ide na štetu pravih HM bendova domaće scene.

No, ipak, ko želi da poruči ploču ili kasetu benda SANDRO neka se javi na ovu adresu, ali ne zaboravite, REKLAMACIJE NE PRIMAMO! Sandro, Ul. Donja Jošanica 1, 71320 VOĐOŠĆA.

E da, još jedan bitan momenat. Za one koji ne znaju, kako piše na omotu (punom pravopisnih grešaka), pesma »Fata« je rađena po temi kompozicije »Lijepi li su Mostarski dućani«? — Ko razume, shva- tiće... valjda.

Kole

TUFF

»What Comes Around Goes Around« (Atlantic)

Nazivi pesama: Ruck A Pit Bridge, The All New Generation, I Hate Kissing You Good-Bye, Lonely Lucy, Aint't Worth A Dime, So Many Seasons, Forever Yours, Wake Me Up, Split Like This, Good Guys Wear Black.

Posle svih polovičnih i beznačajnih glam-bendova, kao i Poisonovog podbačaja prošle godine, nisam ništa očekivao od novih glam grupa. Međutim, stigli su TUFF, ubitačni sa zaraznim refrenima i neverovatno jakim produkcijom, te su me u startu oborili s nogu. U »THE ALL NEW GENERATION« pomenuli su sve svoje idole i završili su sa jednim poklićom od najuspešnijih bunтовnika SKID ROW... »YOUTH GONE WILD«.

Ta nova generacija strahovito moćno praši rock'n'roll. Konačno je tu i pevač koji ne cvili nego se duboko dere, tako da i balade u većini slučajeva (kod nekih drugih bendova) ljugave, u Tuff slučaju imaju težinu, dobru melodiju i pre svega kvalitet, primer singl »I HATE KISSING YOU GOOD-BYE«. Sve to dosta podseća na rani MOTLEY sa jačim vokalom.

Inače, u Tuff su, bar sudeći po spotu, uložene ogromne pare, koje će se sigurno vratiti, uz to nemogte zaboraviti da su Tuff sve ono što su POISON oduvek želeli da budu a nikako nisu uspeali. Na kraju ploče je pesma »GOOD GUYS WEAR BLACK«, posle koje pogledate slike i vidite da su svi Tuff-ovci obučeni u crno... Dovoljno zar ne?

David Vartabedijan

BANG TANGO

'Dancin' On Coals«
CD singl (Mechanic-MCA)

Naziv pesme: Dancin' On Coals

Kao i uvek, Bang Tango su u svom futurističkom HM filmu, bar što se tiče prezentacije benda i celokupnog imaga, što je samo po sebi interesantno i pozitivno. Po svirci, slušajući naslovnu numeru sa drugog albuma »DANCIN' ON COALS«, nisu mnogo odmakli od mešavine The Cult (iz »Love« faze) gitarskih rešenja i jake, pomalo funkioidne ritam — sekcije, pomešane sa Axl-oidnim vokalima JOE LA STEA. Kod njih je kao i dosada nerazdvojiva vi- zuelna i muzička strana, te tek tako gledajući Bang Tango dobijaju na težini koja je u njihovom slučaju, bar po tekstualnom delu, evidentna.

Na kraju, očigledna je namera producenta JOHNA JANSENA da pokuša da napravi novi »CHARMED LIFE«, a to je mom-

cima više štetilo nego što im je išlo na ruku. »PSYCHO CAFE« je izgleda (pošto nisam čuo album) mnogo bolja i dinamičnija ploča. No, i ovakvi Bang Tango su još uvek u prvoj ligi.

David Vartabedijan



MESSERSCHMITT:

»Foxxin« (1990.)

Nazivi pesama: Miss Jackie Daniels/Haymaker/Wept By Blues/Just One More Time/Today/Dimples/Crossroads Blues/Plastic Eyes/Jam Sesion/Sitting On The B. S./Route 66
Producent: Pino Ivančić
Blind Dog records, Jugoslavija

Kada sam pre dvadesetak meseci prvi put čuo drugi album STEVA JONESA (ex SEX PISTOLS), pod nazivom »FIRE AND GASOLINE«, nisam bio nacišto koje me je osećanje obuzelo: da li čuđeno kako to da se niko ranije nije setio da svira ovako jednostavnu, čvrstu i dobru muziku, ili je to neko već pokušavao, a sticajem okolnosti je to Steve prvi »provalio«? U svakom slučaju, to je bila svirka za koju se teško moglo utvrditi kojom rock pravcu pripada, jer je bila znatno iznad obične rock'n'roll prangije. Mada sam lično oduvek mrzeo sitničarske podele na podvrste rocka, sam od sebe mi se nametnuo naziv: HIGHWAY ROCK AND ROLL. I danas mi je »FIRE AND GASOLINE« omiljena ploča (cd).

Nakon izvesnog vremena (sudbina, valjda) pojavile se plakati po gradu (malo plakata, dođuše) da svira neki sastav »MESSERSCHMITT«. Al' im je ime, rekoh, bolje da se zovu »štuke«, bar su super za klopu. Kad ono, na plakatu piše (valjda da se zna da se radi o rock bandu, a ne o najavi vazdušnog napada) MAXIMUM HIGHWAY ROCK'N'ROLL. E, tu sam već zastao...

Šta da vam kažem... Svirka je bila paklena i uz par propratnih tehničkih sranja, toliko karakterističnih za ove krajeve da su postali sastavni deo koncerata, momci su ostavili veoma povoljan utisak i svojim beskompromisnim ponašanjem na sceni delovali prilično profesionalno.

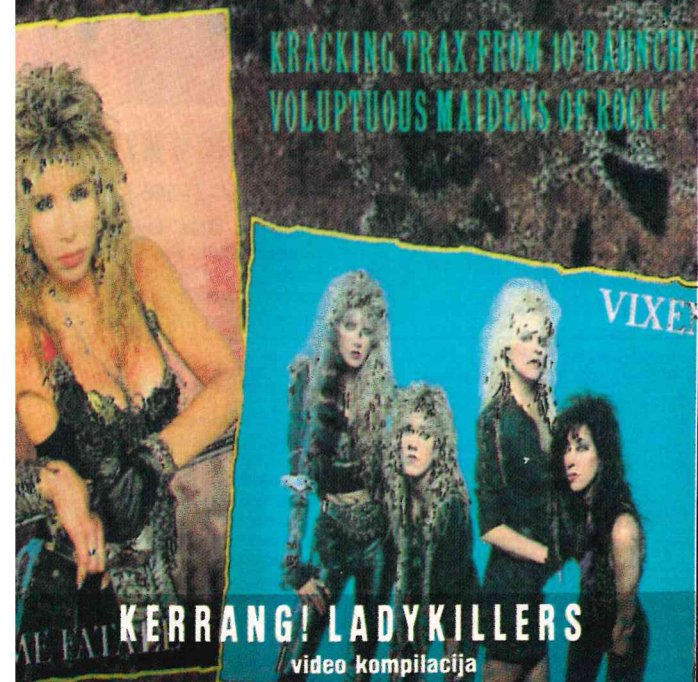
Mada sam do ploče »FOXFIN« došao sa malim zakašnjenjem, to ipak ne utiče na aktuelnost ove muzike, koja je vremenski univerzalna i ne vezuje se za neke trendovske 2—3 dnevne aktuelnosti (političke i slične besmislice — Bože sa- čuvaj). Kompletan materijal je na engleskom, svirka — dosta dobra, pravi prijavlj rock and roll, koji je ovim mladim Puljanima izgleda du- boko u venama, što će reći da ga »iznutra« do- življavaju, a to je osnovna pretpostavka za uspeh banda. Pesme su odlično osmišljene, vrlo dobro odsvirane, a za aranzmane je pogodena prava mera.

Jedino što bi se moglo zameriti je pomalo mutna produkcija, koja prilično »guši« pevača kome dikcija nije baš jača strana, tako da se teško mogu razumeti tekstovi. No, u našim uslo- vima (znate već kakvi su, još su goru nego što pretpostavljate, verujte), za dobi — ploču jednog banda, koji uz to nije iz velikog grada, a izdanje je nezavisne kuće, ovaj album je veoma dobar, čak u evropskim razmerama. Na žalost, u rad- njama ćete ga teško pronaći — zapravo ne možete ni da se trudite, džaba posla.

Možete ga poručiti direktno od izdavača: Blind Dog records, pp 60, 41020 Zagreb. Mećete zažaliti ukoliko volite dirty rock'n'roll. A za drugi LP možemo očekivati puno više.

Boba

KERRANG! LADYKILLERS



Da je video i na ovim našim prostorima sada već normalna stvar. Cinjenica je, međutim, video-produkcija je kod nas još uvijek na niskom nivou. Za to vreme na Zapadu su i časopisi počeli sa izdavačkim poduhvatima. Tako je britanski heavy-rock magazin KERRANG! pre otprilike godinu dana, u saradnji sa «Virgin» i «Polygram Music Video», objavio video kompilaciju »Ladykillers». Naziv je proizišao iz činjenice da su na kaseti uglavnom ženski-heavy bendovi ili solistkinje ili pak grupe u kojima su glavni vokali devojke. Treba reći da se svaka (pa i ova) prilika koristi da bi se pripadnice poznatijeg pola koje sviraju i pevaju u nekom bendu predstavile na sebi svojstven način. Tako su ovom prilikom urednici izdanja uspešli da na jedno mesto stave (skoro) sve videnije heavy-ribe, a cilj je, očigledno, bio da se prikažu i pokažu nove ili nešto novije snage ženskog heavy-rocka. Na kaseti su jednostavno predstavljene sa po jednim tada aktuelnim spotom. Seksepilna Engleskinja LISA DOMINIQUE je otvorila paradu lepote, raskoši i talenta pesmicom »ALL FALL DOWN», posle nje tu su članice grupe VIXEN sa svojim prvim hitom »CRYIN'». ROBIN BACK je na kaseti predstavljena sa (za sada) jedinim njenim uspehom »FIRST TIME», što je, u stvari, pesma za reklamu Coca-Cola. Sledeći su, sada već bivši CHERRY BOMBZ, mešoviti bend gitariste NASTY SUICIDEA (ex HANOI ROCKS) sa »live» snimkom »HOT GIRLS ARE EASY». Inače, gitarista Suicide ima novi bend pod nazivom CHEAP 'N' NASTY. Ovakvo izdanje, naravno, ne može proći bez izazovne LEE AARON. Ona je predstavljena sa »ONLY HUMAN».

Jedno od prijatnijih iznenađenja je i bend ROMEO'S DAUGHTER sa »CRY MYSELF TO SLEEP AT NIGHT», kao i uvek dobra SANDY sa svojim bendom SARAYA i pesmom »BACK TO THE BULLET». Zatim dolaze manje kvalitetne PHANTOM BLUE (»WHY CALL IT LOVE») i PRINCESS PANG (»TROUBLE IN PARADISE»), da bi za kraj ostavili DORO sa veoma dobrom obradom »WHITE SHADE OF PALE».

Trajanje kasete je oko četrdeset minuta, koji kad gledate »Ladykillers» brzo prođu. Jedina zamerka bila bi upućena na izbor, jer neke očigledno fale, FEMME FATALE na primer. Iako je na ovoj kaseti nema, što je gruba greška.

GORAN



MEGADETH

Rusted Pieces
(CAPITOL VIDEO — EMI)

Nazivi pesama: Peace Sells/Wake Up Dead/In My Darkest Hour/Anarchy In U. K./Holy Wars The Punishment Due/Hangar 18/

Posle napuštanja svog matičnog benda, DAVE MUSTAIN verovatno nije ni pomišljao da će njega zadesiti vrtoglav uspeh sličan onom kakav su doživeli njegove kolege iz bendova LICA. Posle prilično lošeg početka, »KILLING IS MY BUSINESS», verujem da je malo mogao da prognozira uspešnu karijeru MEGADETH. U istoj stvari, uz određene stilске pomake i produkcijska poboljšanja, bend objavljuje album »PEACE SELLS» i tu počinje posao.

Ova video kasetu prati istorija MEGADETH uz najdirektnija objašnjenja dvojice ključnih članova sastava Dave Mustaina i DANNY ELEFTSONA i hronološki poredani spotove. Sa svakog albuma (osim prvog) nalaze se po dva video klipa. Sa »Peace Sells» su naslovne pesme i »WAKE UP DEAD». Sa »SO FAR, SO GOOD...» su »IN MY DARKEST HOUR» (pesma posvećena CLIFFU BURTONU) i »ANARCHY in U. K.» (obrada hita

Konstantin Polzović

RUSTED PIECES

HARD 'N' HEAVY



HARD 'N' HEAVY

volume 13 (Warner Music Vision)

U poslednjih par godina, kad je videoekspanzija doživela svoj vrhunac, na tržištu Evrope i sveta pojavili su se i prvi video-magazini. Da ni heavy-metal i rock'n'roll uopšte nisu »imuni» na sve što je novo, pokazuje brzo reagovanje na ovu novinu. Odmah su reagovali ljudi iz »Warner Bros.» kompanije, koja je pre otprilike dve godine izbacila prvi broj video-magazina »Hard 'n' Heavy». Inače »Hard 'n' Heavy» izlazi dvomesečno a do sada je objavljeno trinaest brojeva (kasete).

U međuvremenu, videvši da je to (verovatno) dobar posao, pojavila se i konkurencija. Novi video-magazini su se nedavno pojavili pod nazivima »Metal Head» i »Metal XS», slične forme i sadržaja kao i prvi magazin te vrste. Naravno, svaka konkurencija je dobro došla, jer se samim tim poboljšava kvalitet sadržaja. Tu profitiraju samo gledaoci-čitaoci. I dok se drugi trude da ih dostignu, po kvalitetu i tiražu, prvi heavy video-magazin je iz broja u broj sve bolji. Ovom prilikom predstavimo poslednje izdanje »Hard 'n' Heavy» (broj 13), a o konkurenciji u nekom od sledećih brojeva.

Od prvog broja drže se nekih svojih proverenih klišeja kroz svoje stalne rubrike, tako da je kvalitet zagarantovan. A u izdanju »Lucky number» možete videti (i čuti) dosta interesantnih stvari. Tu su intervjui sa FAITH NO MORE (otkaceni facama, pevačem MIKE PATTONOM i klavijaturistom RODDY BOTTOMOM), grupom TESTAMENT koji pričaju kako su počeli, JOE SATRIANI daje savete gitaristima. U rubrici »Classic trax», gde se predstavljaju nekadašnji uspesi velikih bendova, zatičemo frontmena sada nepostojećih HANOI ROCKS, MIKE MONROEA. Uz baladu »DON'T YOU EVER LEAVE ME», Mike se priseća svirki sa svojim bivšim bendom po Japanu, Indiji, Tajlandu i drugim egzotičnim krajevima sveta. Sa torbom uspomena, u rubrici Trick Or Treat, imamo prilike da vidimo i čujemo »lovačke priče» DAVIDA LEE ROTH. »Iza zatvorenih vrata» (»Behind Closed Doors» - naziv rubrike) čekaju nas DOGS D'AMOUR sa novim video-spotom.

Hard 'n' Heavy se trudi da nam predstavi i nove bendove. Tako u delu koji je nazvan »Unsigned» imamo priliku da vidimo kanadski bend, iz Toronta, THICK AS THIEVES koji nastavljaju tradiciju neobično dobrih bendova iz tog dela severne Amerike. Zatim, na red dolaze svima poznati članovi ANTHRAXA, koji na »turneji» po Hollywoodu, u rubrici »Cruisin' For Death», komentarišu sve i svašta, a ponajviše svoje stare ploče.

Jedna od stalnih rubrika je i »Ask Lemmy», u kojoj boss i sve ostalo MOTORHEADA odgovara na pisma čitalaca — gledalaca. Poslednjih pola sata na kaseti rezervisano je za GUNS N' ROSES i njihov nastup na festivalu »Rock in Rio '91». Uz jedinstvene snimke sa tonske probe, izjave članova benda, predstavio nam se i novi bubnjar GUNSA — Matt Sorum (ex THE CULT). Na kaseti su delovi live snimka sa bine, pa imamo priliku da vidimo i čujemo kako zvuči, uz delimično izmenjen aranžman, balada »PATIENCE». Ukupno trajanje kasete je devedeset minuta i po sadržaju zadovoljava sve ukuse, nađe se za svakog po nešto. Jedin nedostatak je veća aktuelnost, ali, s obzirom na periodiku izlaženja, to je razumljivo. Karakteristično za sva takva izdanja je da nema kritičkih osvrti jer im, verovatno, nije ni cilj da kritikuju već da predstavljaju.

Svako novo izdanje »Hard 'n' Heavy» video-magazina je u stvari skup retkih snimaka i video spotova koje sami nikako ne bi uspeali da skupite na jedno mesto, tako da vam ništa drugo ne preostaje nego da nabavite »H 'n' N» video-magazin.

GORAN



VAŽNO! SVIM ČITAOCIMA!!!

Ako ste kojim slučajem propustili neki od predhodnih brojeva HARD METAL magazina, ništa zato (ne očajavajte), redakcija se trudila da dodatne količine (koje su ograničene) dođu u prave ruke.

Sve što treba da uradite je da na najbližoj pošti kupite opštu SDK uplatnicu koju će te ispuniti ovako: U rubrici »uplatilo je» upišite čitko svoje ime, prezime i adresu, u rubrici »svrha doznake» ispišite »za prvi (odnosno drugi, treći ili svaki tri broja) broj HARD METAL magazina. Primalac je NIŠIP DNEVNIK (za HARD METAL), Novi Sad a broj žiro računa je 65700-603-7711. Cena po primerku iznosi 80 dinara (svakog broja), znači za jedan primerak uplaćujete 80 dinara, za dva 160, za tri 240...

Kao najsigurniji način za redovno dobijanje HARD METAL-a preporučujemo predplatu. Za sada je organizovana predplata za narednih 6 brojeva i ona iznosi 480 dinara.

I u slučaju predplate, kao i u slučaju naručivanja predhodnih brojeva nepodno je da kopiju uplatnice pošaljete na adresu: NIŠIP »DNEVNIK», Bul. 23 oktobra br. 31, 21000 Novi Sad (sa naznakom »Predplata za HARD METAL»). Sve informacije koje se tiču predplate i dostave HARD METAL-a možete dobiti na telefon 021/624-754 lok. 23.

DEMO

adekvatno predstave široj heavy metal publici. Preko HARD METAL magazina to će svima biti omogućeno. To bi trebalo da bude odličan razlog i jak motiv više svim heavy metal bendovima za ozbiljniji i intenzivniji rad. Molimo sve grupe da nam se javljaju sa svojim snimcima, studijskim i garažnim, a poželjna je takođe i bar jedna fotografija kao i osnovne informacije o radu i članovima, o značajnijim nastupima (ako ih je bilo naravno) i o budućim planovima. Neka nam se jave i organizatori lokalnih klupskih i malih svirki na kojima nastupaju neki heavy bendovi, rado ćemo objaviti sve takve informacije. Svu

poštu, demo kasete i ostalo u vezi ove rubrike i dalje primamo na adresu: HARD METAL, p.p. 70.21000 Novi Sad, sa naznakom »Out Of Darkness«. Podrazumeva se da vam u iste svrhe stoje na raspolaganju i redakcijski telefoni i telefax. U skorije vreme, dok se malo »uhodamo«, planiramo i neke manifestacije u okviru kojih ćemo organizovati i nastupe najboljih demo sastava a pružaćemo i mogućnost da najbolji dođu do objavljivanja ploče.

Kompletnu ovu rubriku, uređuje, preslušaava i piše neuništivi Konstantin Polzović.

ARMAGEDON

Eternal Majesty

Grupa ARMAGEDON dolazi iz Novog Sada. Tačnije, projekat ARMAGEDON je delo jednog čoveka — Đorđa Letića koji je odsvirao sve gitare, bas, orgulje, duvače, timpane i programirao zvuk bubnjeva pomoću kompjutera. Vokalne deonice mu je otpevao Branko Badžić, pevač grupe PERGAMENT, inače po mnogima ubedljivo najbolji glas Jugoslavije. ARMAGEDON nije naročito originalan naziv (grupa nema nikakve veze sa istoimenom sastavom iz Tuzle), što se za ceo mateijal ne može reći.

Veoma interesantan opus pod nazivom »Eternal Majesty« čini 40-minutni materijal sa 5 pesama. Evo i naziva: »Eternal Majesty« (instrumental koji traje 20 minuta), »Magaic Star«, »The End«, »Black Skan Riders« i »She«. Muzika se bazira na klasičnom heavy metalu, prilično omekšanom klavijaturama i relativno bledom produkcijom. Široki spektar nasnimljenih gitara i svih drugih mogućih instrumenata, preko udaraljki do duvača, čini ovu kasetu veoma zanimljivom. Izražena je gitarska virtuoznost Đorđa Letića i vidan je uticaj nove generacije gitarskih heroja tipa Malmsteena, Moorea i Friedmana. (to je, naravno, pohvalno). Teme koje se obrađuju u tekstovima koji su na engleskom su magija, misterije i zagrobní život. Pohvaljujem i odličan engleski naglasak pevača Branka Badžića. Zbog specifičnosti sastava, ARMAGEDON do sada nisu imali live nastupa, ali su gostovali na programima mnogih lokalnih radio-stanica. Imali su i pobjedu u aprilskom demo-topu na Radio-Beogradu.

ARMAGEDON su, u svakom pogledu, pravo osveženje na domaćoj sceni, preplavljenju mnogobrojnim thrash sastavima. Ipak, za početak bi trebalo puno više pažnje da obrate samoj produkciji a vremenom bi bilo neophodno da konstituišu postavu pogodnu za nastupe uživo. Inače, Đorđe Letić već najavljuje novi instrumentalni materijal, čiji je radni naziv »Lored Of The Rings«.

Za sve koje ovakva muzika intresuje evo adrese šefa sastava: Đorđe Letić, Dragiše Brašovana 12, Novi Sad

HARD METAL 58.

OVERLOAD

Odlazak u mrak

OVERLOAD su relativno poznato ime na domaćoj heavy metal demosceni. Egzistiraju duže vreme i nastupali su dosta u različitim krajevima Jugoslavije. Inače, bend je iz Malog Lošinja. Materijal koji su nam poslali je starijeg datuma, snimljen je 1989, u postavi koja je drugačija od ove današnje. Trenutno grupu sačinjavaju Toni Horvatić vokal, Bobo Milunović gitara, Denis Šafranović — bas i Viktor Ivanović — bubnjevi. »Odlazak u mrak« je tipično heavy metal izdanje, prilično žestoka svirka i tekstovi koji se bave standardnom mračnom tematicom. Snimak nije baš najbolji, ali se ipak oseća sasvim solidna produkcija, kao i odlično muzičko znanje samih svirača. Stilski, kompozicije su na tragu ranih IRON MAIDEN i SLAYER. Tekstovi su na našem jeziku.

Sadašnje opredeljenje OVERLOAD je nešto agresivnija muzika, rade tekstove na engleskom i najavljuju puno bolje stvari. Relativno dugačka pauza od realizacije ovog demo-snimka do danas nastupila je zbog odlaska članova benda na odlučanje vojnog roka. Na kaseti »Odlazak u mrak« nalazi se pet kompozicija. Evo i naziva: »Overload part II«, »Odlazak u mrak«, »Kraljica zla«, »Sumrak«, »Kroz Noć«.



Bendu je do sada ovo treće kasetno izdanje. Od važnijih nastupa grupe OVERLOAD izdvajamo dva puta finale gitarijade u Zaječaru i to '87 (treća nagrada publike) i 90 (druga nagrada publike). OVERLOAD su i nedavno dobili ponudu za kraću turneju po nemačkim klubovima ovog meseca.

Moje primedbe u slučaju ovog benda bi bile ispravljene ako bend nastavi rad, ali na engleskom jeziku i uz određene produkcijske promene, što verujem da će biti tako. I dalje je neophodna stalna koncertna aktivnost a za nastupe u našoj sredini mi ćemo preduzeti odgovarajuće organizacione korake.

Evo adrese na koju se mogu javiti svi zainteresovani za snimke i kontakt sa bendom. Denis Šafrančić, Prvomajska 37, 51550 Mali Lošinj.

VERVIL

Live And Loud

Bend VERVIL je iz Pančeva i jedan od malobrojnih ozbiljno aktivnih sweet metal sastava. Na kaseti koju su nam dostavili nalazi se dosta materijala, studijskih i live zapisa iz svih perioda njihove dvogodišnje karijere pod ovim imenom. Bolji poznavaoći prilika na domaćem heavy metal terenu sigurno se sećaju grupa TAURUS i HELLIOR iz Pančeva, koje su sa radom prestale 1989. Od ljudi koji su se odlučili za nastavak karijere sastavljen je VERVIL. Bend sačinjavaju: Deja — vokal, Dule — gitara, Zec — bas i Tanas — bubnjevi.

Posle pauze zbog služenja vojnog roka dvojice članova benda, VERVIL su sada veoma aktivni. Sam materijal je prilično dobar. Normalno, uočljivi su određeni produkcijski propusti što je za grupe njihovog formata normalno. Tekstovi su na srpskohrvatskom (osim jednog na engleskom) i obrađuju standardne ljubavne teme. VERVIL je stilski najbliži prvim radovima OSMOG PUTNIKA, mada na trenutke imaju veoma žestoke, »halenovske« rifove. Momci iz benda puno polažu na svoj izgled i imidž, koji će ubedljivo najviše privući žensku publiku.

Po meni, najbolja stvar na snimcima je »Elements«, jedina pesma na engleskom, prava navijačka stvar, sa jezi-vo »lepljivim« refrenom. VERVIL imaju



određene kvalitete čijim bi forsiranjem lako mogli da se brzo afirmišu. Ima izuzetno dobrih momenata u pesmama »Sami u tami« i »Uzmi me«. Uz bolju produkciju i malo više rada na samim kompozicijama, opšti utisak bi bio daleko povoljniji. Momci upravo rade na realizaciji novog materijala, čiji će deo biti uskoro objavljen na singlu koji je u pripremi. VERVIL bi trebalo više da se angažuju oko živih nastupa van svog grada, jer je evidentna njihova potencija, ali i nedostatak koncertnog iskustva. Muzičari su individualno sasvim O.K., preostaje im samo da se što više trude oko gore navedenih praktičnih stvari.

VERVIL možete kontaktirati i više informacija o njima dobiti ako se javite na adresu: VERVIL, Nikole Tesle 15/4, 26000 Pančevo.

REC - REC

Trubarjeva 34, 61000 Ljubljana

ANNIHILATOR alice in hell (lp:420 cd:630) never, neverland (lp:420 cd:630)	MASSACRE the second... (lp:460 cd:740)
ANTHRAX riff of metal (lp:420 cd:700)	MERCYFULL FATE don't break ... (lp:420 cd:630) melissa (lp:460 cd:630) the beginning (lp:420 cd:630)
ARTILLERY by inheritance (lp:420 cd:630)	METALLICA metallica (2lp, cd) master of pupets (lp:460 cd:740) kill'em all (lp:460 cd:740) garage days (cd:740) ride the lightning (lp:460 cd:740)
ATROPHY socialized hate (lp:200 cd:630) violent by nature (lp:420 cd:630)	MOD surfin' m.o.d. (lp:420 cd:630)
AUTOPSY retribution (ep:290)	MORBID ANGEL altars of mad... (lp:460 cd:740) blessed are the sick (lp:460 cd:740)
BATHORY bathory (lp:420 cd:700) blood fire death (lp:420 cd:700) the return (lp:420 cd:700) under the sign... (lp:420 cd:700)	MOTORHEAD orgasmotron (cd:630) no sleep at all (cd:630) rock'n'roll (cd:630) the birthday party-live (cd:630)
BOLT THROWER realm of chaos (lp:460 cd:770) in battle no law (lp:450) war master (lp:460 cd:770)	MUCKY PUP a boy in a man's ... (lp:420 cd:630) can't take a joke (lp:420 cd:630) now (lp:420 cd:630)
CACOPHONY go off (lp:420 cd:630) speed metal symph (lp:420 cd:630)	NAPALM DEATH from enslave... (lp:420 cd:700) harmony corruption (lp:460 cd:740) mentally murdered (ep:290) scum (lp:420) suffer the children (ep:290 cd:390)
CANDLEMASS tales of creation (lp:420 cd:700)	NASTY SAVAGE penetration point (lp:200) abstract... (lp:200)
CARCASS reek of putrefaction (lp:450) symphonies of sick... (lp:450 cd:770)	NOCTURNOS the key (lp:460 cd:740)
CARNIVORE carnivore (lp:420 cd:630) retaliation (lp:420 cd:630)	NUCLEAR ASSAULT game over (lp:420 cd:700) handle with care (lp:420 cd:700) survive (lp:420 cd:700) the plague (ep:290 cd:700)
CHASTAIN for those who dare (lp:420 cd:630) the voice of cult (lp:420 cd:630) within the heat (lp:420 cd:630)	OBITUARY cause of death (lp:420 cd:630) slowly we rot (lp:420 cd:630)
CRIMSON GLORY crimson glory (lp:420 cd:630) transcendence (lp:420 cd:630) strange and beaut. (lp:420 cd:630)	PARADISE LOST gothic (lp:460)
CRONOS dancing in the fire (lp:420 cd:630)	PESTILENCE consuming impulse (lp:420 cd:630) malleus maleficarum (lp:420 cd:630)
D.R.I. four of a kind (lp:420 cd:630) dirty rotten (lp:420 cd:630) trash zone (lp:420 cd:630)	POSSESSED seven churches (lp:420 cd:630)
DARK ANGEL leave scars (lp:420 cd:700)	RATOS DE PORAO anarkophobia (lp:420 cd:630) brasil (lp:420 cd:630)
DEATH leprosy (lp:420 cd:630) scream bloody gore (lp:420 cd:630) spiritual healing (lp:420 cd:630)	SACRED REICH alive at dynamo (ep:320 cd:440) ignorance (lp:420 cd:630) surf nicaragua (ep:320 cd:440) the american way (lp:420 cd:630)
DEATH ANGEL fall from grace (lp:420 cd:630) ultraviolence (lp:420 cd:700)	SADUS swallowed in black (lp:420 cd:630)
DEFIANCE product of society (lp:420 cd:630) void terra firma (lp:420 cd:630)	SATRIANI flying in a blue ... (lp:450 cd:700) not of this earth (lp:450 cd:700) surfing with the alien (lp:450 cd:700)
ENTOMBED the left hand path (lp:460 cd:740)	SEPULTURA arise (lp:420 cd:630) beneath the remains (lp:420 cd:630) schizophrenia (lp:420 cd:630) under ziele (ep:290) arise! vision/ (picture lp+bonus:450) bestial devastation (lp:420 cd:630)
EXORDER slaughter in the vat.. (lp:420 cd:630)	SLAYER hell awaits (450 cd:700) seasons in the abyss (lp:460 cd:740) live undead (cd:630) show no mercy (lp:450 cd:700) south of heaven (cd:700)
EXODUS bonded by blood (lp:420 cd:700) fabulous disaster (lp:420 cd:700)	S.O.D. speak english or die (lp:420 cd:630)
FLOTSAM & JETSAM no place for... (lp:420 cd:630)	TERRORIZER world downfall (lp:450 cd:740)
FORBIDDEN forbidden evil (lp:420 cd:630) twisted into form (lp:420 cd:630)	TOXIK think this (lp:200 cd:300)
GANG GREEN can't live without (lp:420 cd:630) i81b4u (lp:420 cd:630) older budweiser (lp:420 cd:630) you got it (lp:420 cd:630)	VAI STEVE passion and warfare (lp:460 cd:700)
GODFLESH godflesh (lp:450 cd:740) streetcleaner (lp:450 cd:740) slavestate (lp:450 cd:740)	VENOM black metal (lp:420 cd:630)
GREAT KAT beethoven on speed (lp:420 cd:630) worship me or die (lp:420 cd:630)	WHIPLASH insult to injury (lp:200 cd:300)
HAWKWIND space bandits (lp:420 cd:630) xenon codex (lp:200)	XENTRIX for whose advantage (lp:420 cd:630)
HEATHEN breaking the silence (lp:420 cd:700) victims of deception (lp:420 cd:630)	
KING DIAMOND abigal (lp:420 cd:630) conspiracy (lp:420 cd:630) fatal portrait (lp:420 cd:630) the eye (lp:420 cd:630) them (lp:420 cd:430)	

Prodaja pouzečem!

Cene su vezane na DEM po važećem kursu Ljubljanske borze!

Testament

Zaostavština crnih duša

HARD METAL vam otkriva sve ono što ste oduvek želeli da znate o Bay Area thrasherima **TESTAMENT**, a niste imali koga da pitate. . .

voj dug i mukotrpan put ka svetskoj slavi. **TESTAMENT**, sastav iz *San Franciska* su započeli još 1983. godine. Postava u kojoj su tada nastupali je unekoliko izmenjena u odnosu na današnju. Naime, prvi pevač je bio **Steve Souza**, kojeg svi dobro znamo iz grupe **EXODUS**, koju karakteriše pravo njegov parajući vokal. U ovom sastavu i pod imenom **LEGACY** im se pojavio i prvi demo nazvan **«First Strike Is Deadly»**, koji je sadržao četiri kompozicije. Veoma je važno napomenuti da su ovaj demo tape **LEGACY** putem pošte i raznih fan klubova prodavali u fantastičnih *10 hiljada* primeraka, što predstavlja »svetski rekord«, bar što se tiče ovakve vrste prodaje.

Ubrzo potom, band menja ime u **TESTAMENT**, a mesto vokalnog sote zauzima **Chuck Billy**, dvometraš moćnog i razornog glasa. Ostala četiri člana grupe bili su **Alex Skolnick**-solo gitara, **Greg Christian**-bas, **Eric Peterson**-gitara i **Louie Clemente**-bubnjevi. Ova postava je ostala nepromenjena i do današnjih dana. Promena imena je bila prouzrokovana činjenicom da je u to vreme postojala još jedna grupa pod imenom **LEGACY**, te su, da bi izbegli eventualne zakonske sankcije našli kompromisno rešenje, uzevši za svoje ime sinonim od **LEGACY** — **TESTAMENT**. Nedugo potom, na tržištu se pojavljuje 1987. i debi album **TESTAMENTA**, nosiće ga nazvan **«The Legacy»**. Ploču objavljuje specijalizovana HM kuća **Megaforce Worldwide**, ogranak korporacije **«Atlantic»**, a ista nailazi na prilično dobar prijem kod publike. Te godine nastupaju i na **«Dynamo Open»** festivalu u holandskom gradu Eindhovenu pred 15 hiljada posetilaca, kao zvučni dokument njihovog nastupa ostala je mini LP ploča **«Live at Eindhoven»**, koja sadrži pet pesama, četiri sa prvog albuma i **«Reign Of Terror»**, čija studijska verzija je zabeležena jedino na B strani maxi singla **«Ritual By Fire»**. **«The Legacy»**, jedan od najsiroviji i najprljavije odsviranih HM albuma u istoriji (ovo nipošto ne treba shvatiti u negativnom smislu, naprotiv) je promovisan na zajedničkoj turneji sa **ANTHRAX**, a ostaje namčeno da su **TESTAMENT** naišli na bolji prijem kod publike nego zvezde večeri. Naročito su se istakli **Alex Skolnick** po svom virtuoznom sviračkom i **Chuck Billy**, čovek ogromnog stasa i moćnog glasa. Ne bi trebalo zaboraviti ni **Alexa Perialasa**, koji je producentski posao obavio na bolji mogući način, umnogome doprinevši izvršenoj zvučnoj slici **«The Legacy»** albuma.

Sljedeća, 1988. godina donosi novi poredak (**«The New Order»**) što je slovo drugog studijskog ostvarenja **TESTAMENTA**. Ova ploča definitivno postavlja na jedno od vodećih mesta thrash metal scene, prezentujući pudenje, svežu krv i vrlo zanimljivu svirku. Turneja kojom je promovisan **«The New Order»**, a na kojoj su **TESTAMENT** nastupili zajedno sa **NUCLEASSAULT** i **MEGADETH**, samo je potvrdila ove tvrdnje. Njihov »live«

nastup je nešto zaista izuzetno, u šta se potpisnik ovih redova dva puta imao prilike da uveri, a o svojim »živim« nastupima **Chuck Billy** kaže: *«Mi smo zaista drugi ljudi kada smo na sceni. Svi živimo i radimo za našu publiku i uvek poludimo zajedno. Kada se popnemo na »stage«, osećamo se bolje nego kod kuće. Ovo će biti godina»* novog poretka, »osećam to« (1988). Iste godine nastupaju i na **«Monsters Of Rock»** festivalu, gde pored takvih zvezda kao **IRON MAIDEN** ili **KISS** uspevaju da skrenu veliku pažnju na sebe.

Treći studijski album **«Practice What You Preach»** izlazi 1989. i potvrđuje snagu i kvalitet kvinteta iz Frisca. Uz producentsko oblikovanje **Alexa Perialasa** (po treći put uzastopno), **TESTAMENT** su napravili epohalno delo thrash metala i preskočivši nekoliko lestvica ustpeli da stignu na vrh, u društvu dotle nepikosnovenog trija svetskog thrasha: **METALLICE**, **SLAYERA** i **MEGADETHA**. **«Practice What You Preach»** je donevši vrhunsku sirovu energiju i pregršt ideja i rifova u orbitu izbacio **Alexa Skolnicka**, koji je postao pravi gitarski heroj. Moram priznati da je 23. januar 1990. datum koji će zauvek ostati u mom sećanju po nastupu **TESTAMENTA** u sali **«Theaterfabrik»** u Minheni, jer je to jedan od najboljih koncerata kojem sam prisustvovao, a verujte u poslednjih 14 godina sam ih dosta obišao. Kakva sila je krenula iz razglasa, imao sam osećaj da ćemo se svi (puna sala, 1000 ljudi) zaleptiti za suprotni zid. Toliko energije malo ko je u stanju da emituje za 80-tak minuta, koliko traje šou **TESTAMENTA**. O samom **«Practice»** . . . albumu, **Louie Clemente** kaže: *«Snimili smo ga u studiju, ali je kompletno odsviran uživo. Namerno nismo hteli da ga »šminkamo« i nasnimavamo. Verovatno je to i razlog našeg uspešnog »live« nastupa.»*

Samo nepunih godinu dana kasnije, **TESTAMENT** objavljuju svoj novi, četvrti album: **«Souls Of Black»**, ovog puta sa drugim producentom. To je **Michael Rosen**, čijom zaslugom band zvuči, čini se, manje ubedljivo nego na prethodnim ostvarenjima. Da li je »kvintet u crnom« požurio kako bi im ploča izašla pre ugovorene **«Clash Of The Titans»** turneje ili je u pitanju bio »zamor materijala«, (verovatno ovo sve zajedno), tek moj lični utisak je da je **«Souls Of Black»** njihov najslabiji album, što ne znači da je loš, no ipak su **TESTAMENT** sami sebi postavili vrlo visoke standarde na koje je i publika navikla. Uprkos ovome, njihov »live« nastup na **«Clash Of The Titans»** turneji po Evropi zajedno sa **SUICIDAL TENDENCIES**, **SLAYER** i **MEGADETH** je bio više nego sjajan. Tom prilikom su demonstrirali sve one osobine koje su ih i učinile velikim, a koje smo već pomenuli. Uz nadu da je **«Souls Of Black»** bio samo zatišje pred buru, očekujemo novi album, čiji izlazak je najavljen za početak naredne godine. Dotle uživajte u »živoj« svirci **TESTAMENTA** sa nove video kasete objavljene ovih dana.

Boba



TESTAMENT diskografija:

1. The Legacy (1987)
2. The New Order (1988)
3. Practice What You Preach (1989)
4. Souls Of Black (1990)

HARD METAL 60.



61. HARD METAL

● Imam 14 godina i željela bih se dopisivati sa svim metalcima a pogotovo sa metalcima. Neka mi pišu svi koji vole AC/DC, ANTHRAX, SKID ROW, METALLICA, SEPULTURU, GUNS N' ROSES, MOTLEY CRUE itd. Moja adresa je: Danijela Dražić, Tkalićeva 59, 41000 Zagreb.

● Čao »Hard Metal« družino! Zovem se Milenković Bana i želela bih da se dopisujem sa metalcima i metalcima širom Juge. Naravno volim grupe: POISON, AC/DC, WARRANT, SKID ROW, PINK CREAM 69, EUROPE i moje druge. Moja adresa je: Bana Milenković, JUMBINA 17a, 11307 Boleč, Beograd.

● Zovem se Moša, imam 17 godina i želeo bih da se dopisujem sa svim metalcima i metalcima širom naše zemlje. Omiljene grupe su mi METALLICA, IRON MAIDEN, MANOWAR, BATHORY, SODOM, SLAYER... Pišite mi na adresu: Moša Ristić, Prištinska br. 1 16000 Leskovac.

● Ako itko još na ovom svetu voli W. A. S. P. neka mi se javi na adresu: Leo Dragičević, Table 6c, 58000 Split.

● Kasete MOTLEY CRUE »Dr Feelgood«, WHITESNAKE »Slip Of The Tongue« kao i AEROSMITH »Classics Live 2«, mijenjam za sledeće kasete: JUDAS PRIEST »Painkiller«, WARRANT »Cherry Pie«, IRON MAIDEN »No prayer for the dying«, MOTORHEAD »1916« ili neku od GUNS N' ROSES ili RATT. Moja adresa: Moharić Damir, Rade Končara 47 42315 Mur-sko Središće, Međumurje.

● Zovem se Marko, moja omiljena grupa je IRON MAIDEN. Želeo bih da se dopisujem sa metalcima širom Juge, približno kojih godina. Ukoliko neko poseduje albume IRON MAIDENA »Killers«, »The Number Of The Beast«, »Powerslave«, »Live After Death« želeo bih da se menjam ili da ih kupim. Adresa: Marko Vasiljević, Braće Miladinov 47, 34000 Kragujevac.

● Za postere, slike i članke o grupi W. A. S. P., nudim postere sledećih grupa: SKID ROW, METALLICA, NELSON, SLAYER, POISON, TESLA, STRYPER, AC/DC, QUEEN-SRYCHE, MEGADETH, RATT i mnoge druge. Želela bih i da se dopisujem sa svima koji vole W. A. S. P. Moja adresa: Sanja Dimitrijević, ul: V. Bugarinovića 22, 31205 Sevojno.

● Htela bih da se dopisujem sa svim iskrenim fanovima sledećih grupa: GUNS N'ROSES, SKID ROW, MOTLEY CRUE, METALLICA i naravno LED ZEPPELIN! My address is: Nina Radelović, ul.: Proleterskih brigada br. 82, 11000 Beograd.

● Želim da se dopisujem sa svim metalcima. Trenutno sam u vojsci a slušam thrash-speed metal, najviše: KREATOR, SLAYER, SEPULTURU i dr. Najljepše metalke pišite na adresu: Pongrac Dražen, V. P. 9422/1, 51000 Rijeka.

Tražim basistu koji sluša i svira thrash metal radi sviranja u thrash death core bendu iz Beograda. Petar Marković, Kičevska 1a 11000 Beograd.

Majice DEMONIAK iz nagradne igre iz HARD METALA broj dva dobili su:

Marko Šiša, Tina Ujevića 33, 51000 Rijeka
Ivan Jelčić, Iva Vojnovića 87, 50000 Dubrovnik
Milošević Vladan, M. Tita 65, 25255 Karavukovo
Vesna Radovan, Blatine 10 b, 58000 Split
Suzana Spasić, Ljubićska 18/3, 32300 G. Milanovac

Inače grupa DEMONIAK je iz Beograda, a naziv njihovog albuma koji do kraja godine treba da se nađe u prodaji biće »Touch The Wind«

● Zovem se Atila. Želeo bih se dopisivati sa metalcima širom naše zemlje. Prednost imaju oni koji slušaju speed i thrash i grupe kao što su: METALLICA, SLAYER, TESTAMENT, SEPULTURA, MEGADETH i sl. Moja adresa: Atila Hever, Jo Lajoša 59/18, 24000 Subotica.

● Želela bih da se dopisujem sa metalcima i metalcima. Imam 15 godina i slušam GUNS N' ROSES, SKID ROW, VAN HALEN, BON JOVI, MOTLEY CRUE, POISON... Moja adresa je: Marijana Mladenović, Narodnog fronta 67a, 11050 Beograd.

● Zovem se Mića, imam 18 godina i obožavam hardcore (BAD RELIGION, D. R. I., GANG GREEN i slično). Za ploče ovih grupa nudim METALLICA, SEPULTURU, OBITUARY, BATHORY... Sterije Popovića 146/A, 23300 Kikinda.

● Čao! Volela bih da upoznam nove ortake i ortakinje koji vole HM, putovanja, zabavu a obožavam MOTLEY CRUE. Pišite na adresu: Jelena Savić, Mirijevski venac 37/45, 11000 Beograd.

● Zovem se Marija, imam 17 godina i želela bih da se dopisujem sa metalcima širom ove naše Juge (a i šire). Obožavam GnR, POISON, AEROSMITH... Pišite na adresu: Marija Popčevska, ul: Boro Menkov 6/3 91000 Skopje.

● Zovem se Danijela Petrov, imam 13 godina i slušam sve vrste HM-a. Najviše volim grupe: POISON, SKID ROW i AC/DC. Idem u osmi razred i želela bih da se dopisujem sa metalcima i metalcima širom Jugoslavije. Moja adresa: Danijela Petrov, Osječka 46/3, 41410 Velika Gorica.

● Neka mi se jave svi oni koji poseduju death metal i grind core muziku radi razmene snimaka. Moja adresa: Stepan Žepić, Pionirska 1, 75270 Živinice.

● Želeo bih da se dopisujem sa metalcima i metalcima iz Juge. Slušam speed, death i thrash metal. Moja adresa: Nikola Milošević, Dr Đorđe Jovanovića 7/172, 21000 Novi Sad.



IZDAVAČKO-PRODUCKISKA DELATNOST

- usluge izrade ploča i kasete, pogotovo povoljno za male tiraže
- objavljivanje i kompletna markentiška akcija prezentacije izdanja
- organizacija koncerata i javnih predstavljanja grupa i izvođača
- moguć svaki dogovor i svi vidovi saradnje

MEGATON

TELEFON 021/393-040 (od 8—15 sati) PUT PARTIZANSKIH BAZA 8, NOVI SAD

● Ja sam lepa, prijava i zla devojka koja želi da se dopisuje. Rodena sam 14. 12. 1975. Imam crnu kosu i smeđe oči. Volim IBANEZ 540, zmiye, noć i sve što vole metalci. Prednost onima koji se bave muzikom. Pišite, odgovaram svima, garant. Tandy Dimitrijević, Skopska 28, 77000 Bihać.

● Zovem se Saška, imam 14,5 godina i obožavam haevy metal. Volim grupe SKID ROW, G'n'R, POISON itd. i skupljam sve o njima. Metalci pišite! Odgovaram na svako pismo! Saška Kurbalija, Portoroška 1, 54000 Osijek.

● Zovem se Mirjana, imam 15 godina. Završila sam osmi razred. Najbolje grupe su za mene: METALLICA, CEPULTURA, GUNS'n ROSES, BON JOVI, SKID ROW... Svi koji slušaju metal i žele da se dopisuju neka mi se jave na adresu: Marijana Miličević, Jaše Ignjatovića 80, 11000 Beograd.

● Neka mi se jave svi koji slušaju a i gledaju death metal. Oliver Maltašić, Gundulićeva 212, 54000 Osijek.

● Zovem se Goran. Slušam G'n'R i volio bih se dopisivati sa svim metalcima i metalcima širom Juge. Za postere G'n'R šaljem postere drugih grupa. Goran Hrstić, Žrtava fašizma 87a, 58000 Split.

● Moja drugarica i ja slušamo heavy metal i želele bismo da se dopisujemo sa metalcima i metalcima iz cele Juge, a može i šire. Prednost imaju metalci. Naše adrese: Biljana Aleksić i Ristanović, Gvozdenac br. 3, 32000 Čačak.

● Trenutno sam na odsluženju vojnog roka. Zovu me Cento. Želio bih da se dopisujem sa metalcima širom Juge i van nje. Obožavam G'n'R, SKID ROW, AC/DC, BON JOVI... Pišite! Moja trenutna adresa: Nermin Tahić, VP 4470/9, 59002 Šibenik.

● Thrash metal bend iz Beograda (prosek godina 17) traži vokal. Svi zainteresovani neka se jave na telefon 011/538-614 ili 587-913, Srdan.

● Zovem se Nataša. Slušam IRON MAIDEN, G'n'R, METALLICA i SKID ROW. Imam 14 godina i želim se dopisivati sa svim metalcima. Nataša Mitrović, Vukovarska cesta 234, 54000 Osijek.

● Prodajem ploču, koja je u odličnom stanju kao i omot, IRON MAIDEN — »Piece Of Mind«. Svi zainteresovani neka se jave na adresu: Bojana Peruničić, 6. maja br. 28, 21207 N. Ledinci.

● Imam 15 godina i želela bih da se dopisujem sa metalcima i metalcima. Obožavam: G'n'R, ALICE COOPERA, METALLICA, ANTHRAX, IRON MAIDEN, MOTLEY CRUE. Andrea Antičević, Vojvodanska 34, 22242 Berkasovo.

● DEATH RECORDS! Snimamo death, grindcore i noisecore isključivo sa CD-a. Kvalitet garantiran. Za katalog pišite na adresu: Branko Vezzenik, Trubarjeva 9, 62000 Maribor.

● Gitaristi, »MUSIC BOOKS« Vam preporučuje: veliki izbor notnih knjiga istoimenih albuma, knjiga hitova, knjiga za usavršavanje tehnike sviranja, knjiga sa original solo deonicama i veliki izbor notnih knjiga sa kasetama za početnike i one koji znaju nešto više. U sve ovo ćete se uveriti ako naručite besplatan katalog na adresu: Slavko Budinski, Sr. Fronta 22/1, 25233 Ruski Krstur ili na telefon: 025/704-031.

U nagradnoj igri gde smo poklanjali majicu grupe »WHITE LION« dobili smo izuzetno puno vaših kupona sa tačnim odgovorima. Među nekoliko hiljada vaših dopisnica i pošiljki svih veličina i dimenzija, Boba, Goran i Alex su izvukli sretnu dobitnicu i to je Aleksandra Matoš, Kolarčeva 11, 11000 Beograd. Tačni odgovori na postavljena pitanja su bili: Pevač Mike Tramp je poreklom iz Danske a WHITE LION imaju četiri člana.

● GITARSKO pretpojačalo BOSST s ugrađenim DISTORTION efektom (BOSS system) omogućava sviranje preko muzičke linije ili radija bežičnim prenosom. Od ritma do tapinga, cena: 1100 din+PTT. MEGA SOUND 053/368-299, 367-627. Goran Subotić, Neškončinova 168, 58000 Split.

● Prodajem video kasete: W. A. S. P., SKID ROW, MOTORHEAD, GUNS N'ROSES, CINDERELLA, ANTHRAX, METALLICA, AC/DC, IRON MALDEN... Adresa: Zoran Rakić, Proleterska 137/19, 19250 Majdanpek. 030/82-540.

● United States of Music vam omogućava da nabavite uvozne VIDEO KASETE sa snimcima vaših favorita. Ako pošaljete 20 dinara u preporučenom pismu, poslaćemo vam katalog sa preko 200 naslova o kojima ste do sada samo maštali (ANTHRAX, D.R.I., KREATOR, SKID ROW, METALLICA, VENOM, N. ASSAULT...).

Takođe vršimo distribuciju VIDEO KASETA sa snimcima izvođača drugih muzičkih pravaca (R'n'R, PUNK, ALTERNATIVA...)

NE OKLEVAJTE!!!

Pišite na adresu: U.S.M., c/o VUCELJA, Ul: Dragana Rakića 41/24 11080 Beograd.

VIKING

● Nudi dukseve i majice sa obostranom kvalitetnom štampom po povoljnim cenama. Izbor od 120 motiva. Katalog je besplatan.

VIKING, 21000 Novi Sad, Balzakova 64 021/398 824, 8—15 h.

● MAKSIMUMROCKNOLL SHOP novootvorena prodavnica nudi širok izbor ploča, majica i ostalih fan rekvizita NOISE, GRIND, DEATH, HARD CORE, PUNK muzike.

NOVI SAD, SKERLIĆEVA 7 radno vreme 9—20.

METALCI, ROCKERI i PUNKERI!!!

● Pruža Vam se jedinstvena prilika da snimate sve ono o čemu ste dosad sanjali. Profesionalni audio-studio HELLPOWER u saradnji sa fan-klubom EXPLOSIVE vam nudi ogroman izbor ploča i compact discova za presnimavanje pod vrlo povoljnim uslovima. Hard rock, heavy metal, punk, oi!, hard core, blues, YU metal, new wave! Profi kvalitet, povoljne cene, brza

isporuka. Za katalog sa preko 2000 naslova pošaljite 10 dinara koje ćemo Vam već prilikom prve porudžbine vratiti. Naša adresa je: HELLPOWER, pp 70, 21000 Novi Sad. Pružamo vam mogućnost da oglašavate u našem magazinu.

● Evo cena i pojedinosti oko uplata: oglasi za kontakte, dopisivanja, razmena ploča i muzičara su besplatni. Presnimavanje ploča, CD-a, audio, video kasete, katalogska prodaja prstenja, majica, ploča, kasete i ostalih fan rekvizita, u oglasu do 20 reči košta 800 dinara a svaka reč preko je 50 dinara. Ostali oglasi 30 dinara reč.

● Način uplate: Iznos koji ste izračunali da treba da platite, uplatite opštom SDK uplatnicom na žiro-račun broj 65700-603-7711 sa naznakom »uplata za male oglase u listu HARD METAL« i tekst oglasa nam zajedno sa kopijom uplatnice pošaljite na adresu: HARD METAL, p.p. 70, 21000 Novi Sad.

● Svi koji bi hteli da zakupe čitave stranice, ili delove istih neka nam se jave telefonom ili telefakom kako bi se dogovorili oko detalja.

jedini, pravi prvi i najveći E X P L O S I V E !

prvi heavy metal fan club i studio za presnimavanje svih vrsta metala

● Ubedljivo najveći izbor apsolutno svih vrsta metala na preko 600 Compact Discova i oko 200 original video-kasete!

● Snimamo direktno sa Compact Discova na vaše kasete koje nam pošaljete!

● Video snimci vrhunskog kvaliteta u stereo tehnici na vašim kasetama!

● Uskoro konačno počinjemo da šaljemo svima naš najnoviji besplatni audio video katalog!

● Sva audio i video izdanja recenzirana do sada u HARD METAL-u su iz naše kolekcije i možete ih poručivati na našu adresu!

● Poručite naša specijalna izdanja:
 ANNATHEMA — Empire Of Noise — ploča i kasete 270 dinara
 (prvi tiraž je rasprodat, uskoro dobijamo nove količine!)
 BOMBARDER — Bez Milosti — ploča i kasete 270 dinara
 BLOODBATH — Toxic Death — mini ploča, 6 pesama, 30 min. 250 dinara

● Poručite i izuzetno retke koncertne snimke na original audio kasetama
 METALLICA — Damaged Justice, dupla kasete, koncert iz L.A. 1989, u trajanju od preko 120 minuta, super stereo snimak 400 dinara
 SLAYER — Silent Scream live, koncert iz 1989, 55 minuta 200 dinara
 KREATOR — Extreme Aggression Live 60 minuta iz 90. 200 dinara
 FAITH NO MORE — Live And Rare, uživo i neobjavljeni snimci, 60 min. 200 dinara

● Šaljemo i original HARD METAL majice, obostrano štampane, pamučne veoma kvalitetne u veličinama S (mala), M (srednja), L (velika) i XL (veoma velika), sa predivnim crtežom i HARD METAL logotipom na prednjom a ANNATHEMA/BLOODBATH — Toxic Empire tour motivom na zadnjem strani. Cena sa poštarinom 400 dinara.

● Bukvalno sve nove albume koji izlaze odmah možete poručiti za snimanje na našu adresu, pošaljite nam vaše kasete a za kvalitet snimaka garantujemo — ubedljivo najbolje

● Sve video koncerte i ostala heavy metal video izdanja možete takođe poručivati za snimanje na našu adresu

NAJNOVIJE! PREPORUČUJEMO! SVE COMPACT DISCOVI!

(kod svakog naslova označeno je trajanje)

Trash:

METALLICA — Metallica 62:45
 VENOM — Temples Of Ice 40:29
 BATHORY — Twilight Of The Gods 56:54
 OVERKILL — Horrorscope 53:08
 CORONER — Mental Vortex 47:32
 EVIL DEAD — Underworld 42:53
 REVEREND — Play God 39:35
 RATOS DE PORAO — Anarchophobia 36:14
 HOLY MOSES — Terminal Terror 36:21
 HELLOWEEN — Pink Bubbles Go Ape 44:10
 ABOMINATION — Tragedy Strikes 39:43
 ANTHRAX — Attack Of The Killers B's 44:25
 TYPE O NEGATIVE (ex CARNIVORE) — Slow, Deep and Hard 58:41
 UNLEASHED — Life Dwells 36:51
 VICIOUS RUMORS — Welcome To The Ball 45:06

Havey, Sweet, Glam:

GUNS 'n ROSES — Use Your Illusion 1 76:07
 GUNS 'n ROSES — Use Your Illusion 2 75:59
 OZZY OSBOURNE — No More Tears 57:09
 BLACK CROWES — Shake Your Moneymakers 45:11
 DORO — True At Heart 51:53
 CRIMSON GLORY — Strange And Beautiful 59:12
 L. A. GUNS — Hollywood Vampires 52:34
 SAIGON KICK — Saigon Kick 50:24
 DANGEROUS TOYS — Hellacious Acres 46:51
 TESLA — Psychotic Suffer 68:08
 TUFF — What Comes Around 37:37
 GUNS 'n ROSES — Live At Ritz 1989. 63:18
 BONFIRE — Knockout 59:03
 ALICE COOPER — Hey Stoopid 56:19
 KING OF THE HILL — King Of The Hill 42:16

Najnoviji maks singlovi — Sve na CD-ovima

METALLICA — Enter Sandman 13:02
 GUNS 'n ROSES — You Cloud Be Mine 13:46
 HELLOWEEN — Kids Of The Centuries 10:49
 EUROPE — Prisoners In Paradise 14:45
 EXTREME — More Than Words 11:06
 SKID ROW — In A Darkned Room 11:31
 SCORPIONS — Winds Of Change 16:17
 SEPULTURA — Under Siege 12:29
 SODOM — The Saw Is The Law 11:45
 NAPALM DEATH — Mass Appeal Madness 8:56
VIDEO snimci — Sve snimamo STEREO sa ORIGINALA!!
 SKID ROW — Oh Say Can You Scream 95 min
 MEGADETH — Rusted Peaces 40 min
 BON JOVI — Access All Areas 90 min
 TESTAMENT — Seed Beetween The Lines 60 min
 AC/DC — Clipped 30 min
 JUDAS PRIEST — Pain Killer 45 min
 WARRANT — Quality Can You Taste 60 min
 SUICIDAL TENDENCIES — Lights, Camera, Suicidal 45 min
 MOTLEY CRUE — Dr Feelgood 45 min
 SLAUGHTER — From The Begginning 60 min
 NAPALM DEATH — Video Corruption 60 min
 MOSCOW PEACE FESTIVAL — live
 (Skid Row, Gorky Park, Cindarella, Ozzy, Motley Crue, Scorpions, Bon Jovi)
 vol 1 — 124 min
 vol 2 — 130 min
 POISON — Sight For Same Ears 45 min
 W.A.S.P. — Videos In The Row 60 min
 HARD 'n HEAVY — heavy metal video magazin, imamo svih 13 brojeva, svaki traje po 80—90 min

PINK CREAM 69 — One Size Fits All 45:08
 SKID ROW — Slave To The Grind 48:00
 VAN HALEN — F.U.C.K. 52:08
 DIRTY LOOKS — Bootleg 31:41
 LITTLE ANGELS — Young Gods 58:17
 SEPULTURA — Arise 42:35
 OBITUARY — Cause Of Death 41:23
 NAPALM DEATH — Harmony Corruption 41:02
 RUNNING WILD — Blazon Stone 51:23
 MORDRED — In This Life 42:05

kasete nam šaljite u preporučenim ili vrednosnim pošiljkama!

Cene snimanja: snimanje po Compact discu: 70 dinara
 snimanje video sata u stereo tehnici: 140 dinara

Najmanja porudžbina je snimanje ili naručivanje stvari u vrednosti od 200 dinara. Sve troškove poštarine plaćamo mi.

Naše usluge plaćate pouzdom, to jest plaćate poštaru po prijemu

Naša adresa vam je već dobro poznata, a to je

E X P L O S I V E PP 70, 21000 Novi Sad

Napomena: Naše cene se formiraju na osnovu tržišne cene kursa DM. U slučaju većih izmena tj. devalvacije i naše cene ćemo korigovati.

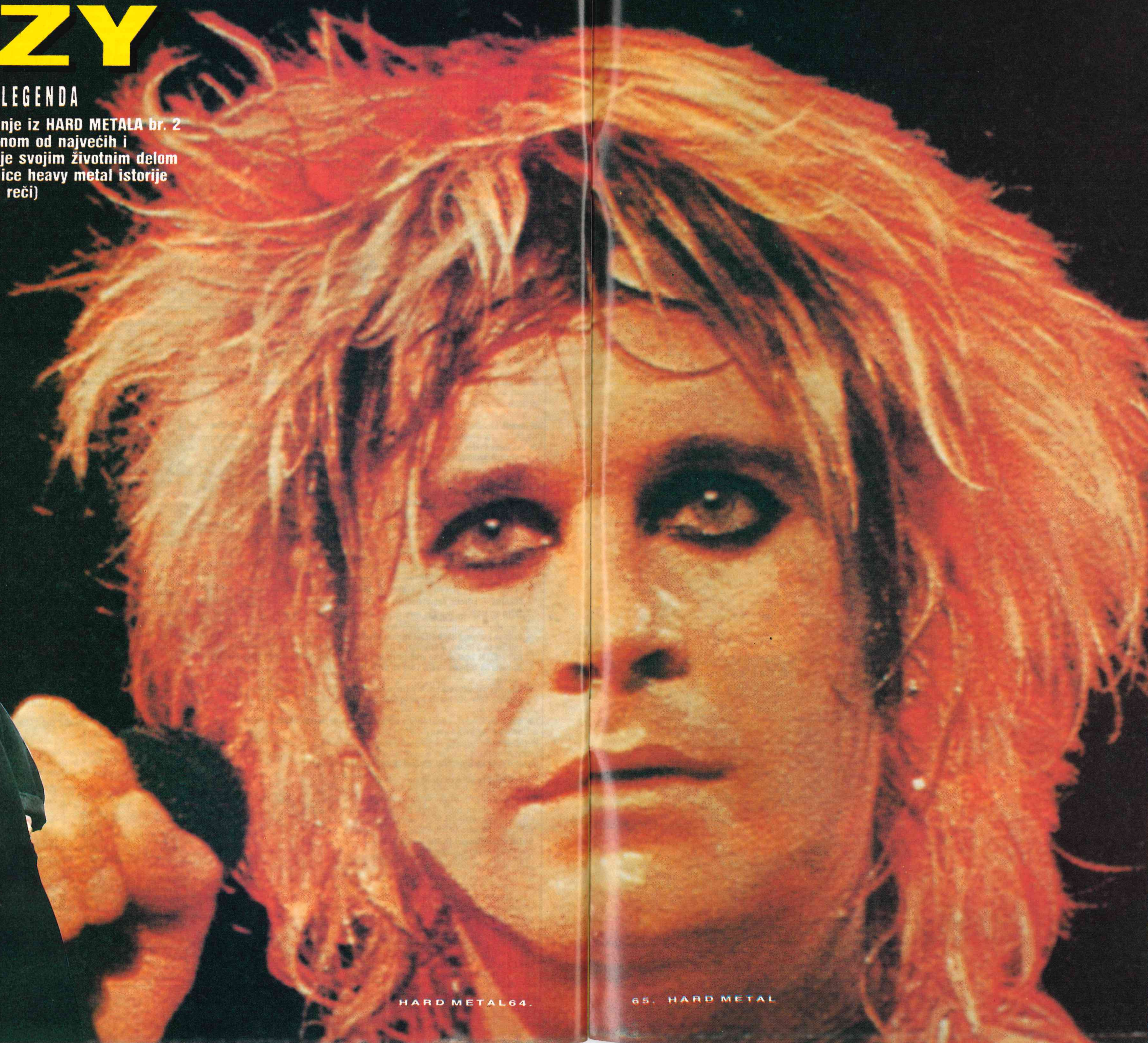
Svaki odjedanput poručeni OSMI album ili video sat za snimanje je bespatan!

OVO JE SAMO MALI DEO NAŠE OGROMNE KOLEKCIJE COMPACT DISCOVA I ORIGINAL VIDEO KASETA ČIJE SNIMANJE MOŽETE PORUČITI OD NAS!!!

OZZY

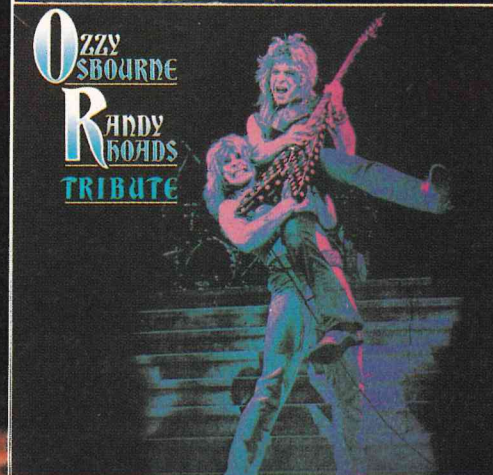
ŽIVA HEAVY METAL LEGENDA

Ispunjavamo Vam obećanje iz HARD METALA br. 2 i donosimo storiju o jednom od najvećih i najboljih, o čoveku koji je svojim životnim delom ispisao najsvetlije stranice heavy metal istorije (u najozbiljnijem smislu reči)



HARD METAL 64.

65. HARD METAL



Ozzy Osbourne. Čovek čije ime se izgovara sa poštovanjem i divljenjem. Neuništivi hard rock heroj našeg doba, osoba od koje su učili gotovo svi manje ili više poznati muzičari današnjice. A da je do svog statusa nekrunisanog kralja heavy metala stigao prešavši dug i mukotrpan put, uveričete se iz priče o njemu.

Posle konačnog razlaza sa svojim društvom iz de-tinjstva, matičnim bandom **BLACK SABBATH**, pred **Ozzyjem** je stajala naizgled nepremostiva prepreka: nakon deset godina boravka na samom vrhu rock sce-ne, miliona prodatih ploča i stotina hiljada tanatičnih obožavalaca, trebalo je krenuti od samog početka — tako reći od nule. To bi bilo izuzetno teško i fizički i mentalno zdravom čoveku, a **Ozzy** je bio sve, samo ne zdrav u oba pomenuta smisla. Zato se i odlučio da nje-gov »novi početak« bude obeležen potpunim pročišćenjem duha i tela. Upravo iz tog razloga i odlazi na le-čenje od kokainsko-alkoholne zavisnosti, koje mu umalo nisu došle glave u prethodnom vremenskom periodu.

Odmah po napuštanju bolnice, pridružuje mu se stari prijatelj **Lee Kerslake**, nekadašnji (a i sadašnji) bubnjar takođe uspešnog **URIAH HEEPA**. Kako je te 1979. Britanija još uvek bila pod snažnim uticajem punka, **Ozzy** i **Lee** odlučuju da saradnike za budući band potraže u Americi. Ispostavilo se da je to bio pravi potez. Basista je pronađen u **Robertu »Bob« Daisley-u**, odličnom muzičaru, poznatom po radu u **RAINBOW**. Sa klavijaturistom takođe nije bilo problema, jer je **Don Airey** (svirao i u **RAINBOW**, između ostalog) čovek kao stvoren za uspešnu saradnju. Kako je **Ozzy** našao gitaristu za svoj prvi samostalni band, neka nam sam ispriča: »Bez obzira što sam već imao vrlo jake muzičare oko sebe, znao sam da je dobar gitarista neophodan sastavu, isto kao što je dobrim kolima neophodan snažan dobar motor. Tada se po Los Angelesu pričalo da u nekoj grupi »**Quiet Riot**« svira jako dobar gitarista. Nabavio sam njegovu adresu i pozvonio na vrta. Kada je otvorio, umalo nisam pao u nesvest: preda mnom je stajalo čudo od čoveka, sa kosom do dupeta i noktima na desnoj ruci velikim ko kandže. Gitara mu je bila okačena oko vrata, jer ju je skidao samo kada je spavao. Bože moj, pomislio sam, pa ovaj je ludi i od mene. Prihvatio je moj poziv da dođe na probu i ostalo znate. . . Takvog čoveka i muzičara je samo smrt mogla odvojiti od muzike. Da, zaboravio sam da kažem, ime mu je bilo **Randall Rhoads**. Tepali smo mu **Randy**«.

Nova postava se zove »**BLIZZARD OF OZZ**« i ova ekipa 22. marta ulazi u studio, da bi 19. aprila privela kraju snimanje istoimenog albuma, koji se pojavljuje u prodaji juna 1980. Iako je bio svetan kako svog, tako i umeća ostalih članova svog banda, **Ozzy** je ipak bio skeptičan u pogledu uspeha celokupnog materijala. Čak je u svom pesimizmu išao toliko daleko da je za vreme snimanja »Blizzarda. . .« izjavio: »Plašim se turneje. Grozim se broja ljudi koji će doći da me gleda«. Kako i koliko se, na svoju i našu sreću, u tome prevario. . .

Turneja kojom je promovisan album počela je koncertom u Glazgovu (Škotska). Ozzyjeve pesimističke zjave pokazale su se potpuno neosnovanim. Dvorana je ispunjena do poslednjeg mesta i hiljade metalaca je došlo da pozdravi povratak najvećeg predvodnika hard rocka. Cela turneja je bila uspešna i završena je trijumfalnim koncertom u Hammersmith Odeonu u Londonu. Međutim, tokom nje (tačnije: 25. septembra 1980) umro je Ozzyjev veliki prijatelj **John Bonham**, bubnjar **Led Zeppelina**. To je Ozzyja veoma pogodilo, pa su neke svirke otkazane.

Pored izuzetno dobrog prijema na koncertima, publika je svoju odanost Ozzyju pokazala i masovnom navalom na prodavnice ploča, tako da se »**Blizzard Of Ozz**« prodao samo na američkom kontinentu u fantastičnih milion primeraka. **Ozzy** je posle dužeg vremena napokon mogao da bude zadovoljan samim sobom.

Kada je materijal za drugi LP već bio završen, dolazi do iznenadnih personalnih promena u grupi: umesto **Lee Kerslakea**, na mesto bubnjara dolazi **Tommy Aldridge**, tada već poznat po radu u **BLACK OAK ARKANSAS**, **PAT TRAVERS BAND** i **GARY MORE Band**, dok dužnosat basiste preuzima **Rudy Sarzo**. Sada to već više nije **BLIZZARD OF OZZ**, nego prateći sastav **Ozzy Osbournea**, što se dalo naslutiti i po omotu njihove nove ploče »**Diary Of A Madman**« izašle krajem 1981. godine. **Ozzy** i njegovi momci kreću na promotiv-

nu turneju, koja je, sudeći po kvalitetu dva prethodno izašla albuma, trebalo da ih izbaci u sam vrh svetske rock (ne samo HM) pozornice. Sve se i odvijalo u najboljem mogućem redu, kako se samo poželeti može, dok nije stigao kobni, crni 19. mart 1982.

Tragedija je naprasno prekinula sve snove o slavi i uspehu, kada je **Randu Rhoads** izgubio život izvoodeći vratolomije u malom iznajmljenom avionu. Sa samo 25 i po godina je nehotice prekinuo svoj mladi život, kada su mu sva vrata rock-večnosti bila širom otvorena. Da je danas živ, 14. septembra bi napunio 35 godina. O **Randyjevom** muzičkom umeću najbolje govori ono što je ostalo urezano na oba Ozzyjeva albuma i na prve dve ploče **QUIET RIOT**, koje se, na žalost, mogu nabaviti samo u Japanu i velika su retkost. Na petogodišnjicu smrti **Randya Rhoadsa** štampan je album snimljen uživo, na turneji 1981—82, pod nazivom »**Tribute To Randall Rhoads**«

Neka ovaj mali pomen tragično preminulom Ozzyje-vom mezinmцу on sam i završi: »19. mart 1982. je dan koji ću pamtit dok sam živ. Tada sam izgubio i najboljeg prijatelja i najboljeg muzičara kojeg sam poznavao. U moj život je ušao 1979. u vreme kada sam bio totalno izgubljen i depresivan. Pomogao mi je da ostvarim sve svoje snove i zahvaljujući rock'n'rol saradnji postali smo nerazdvojni prijatelji. Randy je bio posebna osoba, u stanju da vas inspiriše i učini da se u njegovom društvu osećate dobro. Sviranje i život s njim je jedan od najsrećnijih perioda u mom životu. Da je danas živ, sigurno bismo svirali zajedno.«

No, život se morao nastaviti dalje, a turneja je, zbog unapred raspredatih koncerata nastavljena nakon dve nedelje. Posle mnogo peripetija i pokušaja sa **Michaelom Schenkerom** i **Garyjem Mooreom**, zamena je pronađena u **Berniu Tormeu**, nekada gitaristi **GILLAN Banda**. Kada je ta turneja nekako privedena kraju, **Bernie** je smesta napustio band, obrazloživši svoju odluku rečima da je pravi pakao svirati sa ljudima do koje mene utučenim da su jedva u stanju da međusobno prozbo-re reč, alkatmli da ostvare neku blizu saradnju. Ujesen iste godine, sa **Bradom Gillisom** je odradjen i drugi deo turneje, a bivši član **NIGHT RANGERA** sa vrlo do-bro uklopio. Pošto je ugovorom bio obavezan da do kraja godine objavi i jedan »live« album, **Ozzy** odlučuje da **Randyjeve** pesme ne treba niko drugi da svira, pa su na »**Speak Of The Devil**« zastupljene samo kompozicije iz starog **BLACK SABBATH** perioda. . .

Pitanje stalnog gitariste je definitivno rešeno do-laskom poluprofesinirnog **Jakea E. Leea**, ranije člana do-te 1983. potpuno nepoznate grupe **RATT**. Ponovo se vratio i **Bob Daisley**, pa je i ekipa za snimanje novog albuma kompletirana. Ploča »**Bark At The Moon**« svetlost dana je ugledala septembra iste godine, a tada počinju i prve ozbiljne nevolje sa Ozzyjevom suprugom **Sharon** koja, preuzevši ulogu menadžera, jednostavno **Tommyja Aldridgea** izbacuje iz banda. To je bio tek početak njenih hirova, zbog čega je **Ozzy** i zaradio nadimak »najveći papučar heavy metala«. Umesto **Tommyja**, na bubnjarsku stolicu seda čuveni **Carminc Appice**, no i to je bilo samo privremeno rešenje.

Nakon diskografske pauze od dve i po godine, izaz-vane novim Ozzyjevim odlaskom na lečenje od zavis-nosti i personalnim izmenama unutar banda, marta 1986. izlazi album »**The Ultimate Sin**«, koji predstavlja i novu ritam sekciju. Novi ljudi su bas gitarista **Phil Soussan** i **Randy Castillo** za baterijom bubnjeva. Ploču je, s jasnom namerom približavanja glam-metalu pro-ducirao **Ron Nevison**, od ranije poznat po radu sa sas-tavom **U.F.O.**

To što je, bez obzira na blistavo obavljen producen-tski posao ovaj album ipak donekle izneverio očekiva-nja i nije toliko brinulo, koliko je bio zastrašujući iz-gled, tj. imidž svih muzičara u postavi **Ozzy Osborne banda**. Kao da su se utrkivali ko od njih četvorice (u

OZZY OSBOURNE diskografija:

1. **Blizzard Of Ozz** (1980.)
2. **Diary Of A Madman** (1981.)
3. **Speak Of The Devil-dupli live** (1982.)
4. **Bark At The Moon** (1983.)
5. **The Ultimate Sin** (1986.)
6. **Tribute To Randy Rhoads-dupli live** (1987.)
7. **No Rest For The Wicked** (1988.)
8. **Just Say Ozzy-live** (1990.)

videografija:

1. **Bark At The Moon** (live 1984.)
2. **The Ultimate Ozzy** (1984.)
3. **Wicked Videos** (1989.)

stvari petorice, jer je klavijaturista **John Sinclair** bio »tajni« peti član grupe) na sebe staviti više šminke, šljokica i pudera, misleći valjda da na taj način prate modu koju su lansirali **RATT**, **MOTLEY CRUE** i njima slični. Ipak, sa »**The Ultimate Sin**« nam je, između os-talog ostao i »**Shot In The Dark**« i do današnjeg dana najveći hit koji je **Ozzy** imao u svojoj solo-karijeri. A, kao potvrda kiča i neukusa koji je tada preovladavao, može poslužiti i video kaseta »**The Ultimate Ozzy**«, ko-ja dovoljno slikom i muzikom dokazuje malopredašnju tvrdnju.

Tek što je turneja na kojoj je promovisan »**The Ulti-mate Sin**« završena, svoju odluku o napuštanju banda donose najpre **Jake E. Lee**, a zatim i **Phil Soussan**. Prvi je rešio da oformi sopstveni sastav (kasnije će to biti **BADLANDS**, koji danas imaju već dva albuma), a drugi je, verovatno sledeći svoje muzičke afinitete, pri-stupio pratećem bandu **Billy Idola**. Za potrebe snima-nja sledeće ploče angažovan je ponovo **Bob Daisley**, basista koji je uvek spremno uskakao kada prigusti. No, sa novim gitaristom nije išlo tako lako. **Ozzy** je bio uporan u nastojanju da nađe čoveka koju u potpunosti odgovara zahtevima muzike koju grupa interpretira, a istovremeno je tražio i trajno rešenje pitanja solo-gita-re. Posle beskonačnih audicija, izbor je pao na 19-go-dišnjeg **Zakka Wydeea**, koji je, pored odličnog sviranja, usput i fizički neverovatno podsećao na **Randja Rhoadsa**, a to je bila Ozzyjeva slaba tačka. Jednom prili-kom, na novinarsko pitanje šta je bilo odlučujuće prili-kom izbora **Zakka**, Ozzy je odgovorio: »Svi koji su do-šli na audiciju, a njih je bilo oko hiljadu, poneli su milion nekakvih pedala i gluposti i čim se uključe u pojačalo počinju trku po principu »ko je brži«, k'o da je u pitanju olimpijada i trka na jednu milju. **Zakk** se jednostavno »uštekao« svojim »**Les Paulom**« direktno u »**Marshal-la**«, oželeo dva-tri rifa i istog sekunda sam znao da je on pravi. A to što liči na »malog« (tako Ozzy »očinski« tepa pokojnom **Randyju**), samo je otežavajuća okol-nost, jer uvek mora da dâ sve od sebe.«

Septembra 1988. izlazi »**No Rest For The Wicked**«, album čiji je radni naslov bio »**Miracle Man**«, što je na-ziv prvog singla skinutog sa njega. **Zakk Wylde** se predstavlja u pravom svetlu, majstorski prašeći vrhun-ski hard rock. Pesme poput »**Grazy Babies**« ili »**Blo-bath In Paradise**« su pravi sinonim za oštru, beskom-promisnu i žestoku heavy metal svirku, a izuzetno ra-đuje i činjenica da je napokon napušten imidž našmin-kanih pajaca i napravljen značajan pomak ka čistom heavy soundu.

Iznenadenje je predstavljalo i angažovanje **Geezera Butlera**, basiste originalne postave **BLACK SABBATH** i starog Ozzyjevog prijatelja, koji je kao punopravni član banda svirao na promociionalnoj turneji, sa koje je kao dokumentarni tonski zapis ostao album »**Just Say Ozzy**«, snimljen na koncertu u londonskoj »**Brixton Academy**«, novembra 1989. Nedavno je stigla i vest da se **Geezer** ponovo priklonio »starom jat«, vratio se u **BLACK SABBATH**. Takođe se sve učestalije govorka o ponovnom okupljanju starih **SABATA**, u prvobitnoj po-stavi. Da li te glasine imaju neke osnove ostaje da se vidi, tek **Ozzy** ih više ne demantuje žestoko i odlučno kao pre. Prvo treba sačekati početak oktobra, kada je najavljen izlazak njegove nove ploče. Za nju je izjavio da će (uz ogradu sa »možda) biti i poslednja u njego-voj 22-godišnjoj karijeri. Šta će od svega ovoga na kra-ju da ispadne, vreme će pokazati, ali kada je nepredvi-divi **Ozzy Osbourne** u pitanju, treba biti spreman na sve. On baš to u stanju da učini.

Umesto zaključka, citiraćemo samog **Ozzyja**«, jer sledeće njegove reči najbolje govore o prirodi ovog divljeg emotivca: »*Najlakše je videti moju facu i progla-siti me za idiota. Oni koji me bolje poznaju, drukčije misle. Svesni su da sam tokom svih godina u ovom po-slu uspravan prošao kroz čitavu kanalizaciju da bi mo-je ime ostalo upamćeno. . . Ja sam tvrdoglav rock'n'roll ciganin koji nikada neće odustati. Jedino sam bio u dilemi kada sam napustio BLACK SAB-BATH. Trebalo mi je dosta vremena da pregrmim tu moru i da se povratim, jer sam punih 11 godina života ugradio u tu veru. Ako se još setim da sam za to vre-me proćerdao 6 miliona funti za razne ludorije, lumpe-rajke i orgijanja, nije čudo što sam nedeljama bio iz-gubljen. Onda sam došao sebi, razmislio i nastavio — od nekog svog novog početka. Ponovo sam srećan.*

S ljubavlju, iz 11 godina skupljanog materijala

pisao BOBA

